

КВАРТАЛНИ ИЗВЕШТАЈ

за трећи квартал 2018. године

Квартални извештај за трећи квартал 2018. године је веродостојан приказ делатности, развоја и резултата пословања НИС Групе, остварених у трећем кварталу 2018. године. Извештај обухвата и приказује податке НИС Групе, која обухвата *НИС а.д. Нови Сад* и његова зависна друштва. Уколико подаци обухватају само одређена зависна друштва или само *НИС а.д. Нови Сад*, то је у Извештају посебно наглашено. Термини: „НИС а.д. Нови Сад” и „Друштво” означавају матично друштво *НИС а.д. Нови Сад*, док се термини „НИС” и „НИС Група” односе на *НИС а.д. Нови Сад* са зависним друштвима.

Квартални извештај за трећи квартал 2018. године је сачињен на српском, енглеском и руском језику. У случају било каквих одступања, меродавна је верзија на српском језику.

Квартални извештај за трећи квартал 2018. године је доступан и у електронској форми на корпоративном сајту. Све додатне информације о НИС Групи могу се наћи на корпоративном сајту www.nis.eu.

Садржај

Увод.....	3
Извештај о пословању	4
Важни догађаји	4
НИС Група	7
Управљање ризицима	11
Пословно окружење	18
Анализа резултата	22
Хартије од вредности	45
Корпоративно управљање	48
Људски ресурси	60
Истраживање и развој.....	62
Финансијски извештаји	63
Појединачни финансијски извештаји.....	63
Извештај о финансијској позицији	63
Извештај о укупном резултату.....	64
Извештај о променама на капиталу	65
Извештај о токовима готовине	66
Напомене уз појединачне финансијске извештаје	67
Консолидовани финансијски извештаји	86
Консолидовани извештај о финансијској позицији	86
Консолидовани извештај о укупном резултату.....	87
Консолидовани извештај о променама на капиталу.....	89
Консолидовани извештај о токовима готовине	90
Напомене уз консолидоване финансијске извештаје	91
Изјава лица одговорних за састављање извештаја	110

Увод

НИС група је и током првих девет месеци наставила да унапређује финансијске и оперативне показатеље и истовремено улаже значајна средства у стратешке пројекте на којима ће се темељити даљи развој НИС-а. У овом извештајном периоду остварени су бољи финансијски резултати него у истом раздобљу претходне године, па тако нето добит износи 21,7 милијарду динара што је за 8 одсто више него претходне године. Такође, показатељ ЕБИТДА је 42 милијарде динара што је 23 одсто бољи резултат него у истом периоду претходне године. Ови резултати су, с једне стране, остварени под утицајем спољних фактора, пре свега због раста цена нафте на светском тржишту (просечна цена нафте типа Urals у овом извештајном периоду је 70,7 долара за барел што је 39 одсто више него у истом периоду прошле године). Са друге стране, на побољшање финансијских резултата НИС групе утицали су раст промета, као и повећање ефикасности пословања на коме ће НИС и у наредном периоду инсистирати на свим нивоима и у свим сегментима пословања. Мере за повећање оперативне ефикасности дале су за девет месеци текуће године ефекат од 3,7 милијарде динара на показатељ ЕБИТДА.

За НИС групу су посебно важна улагања у развојне пројекте па је тако за капиталне инвестиције у првих девет месеци 2018. године издвојено 27,3 милијарде динара, што је 64 процента већи износ од суме која је издвојена за инвестиције у истом периоду претходне године. Највише средства је уложено у област истраживања и производње нафте и гаса, док је од појединачних пројеката акценат био на реализацији изградње постројења за дубоку прераду са технологијом одложеног коксовања. Будући да је реч о капиталном пројекту друге фазе модернизације Рафинерије нафте у Панчеву јавност је детаљно упозната са овим пројектом кроз посету водећих домаћих медија градилишту у Рафинерији. Такође је настављено са дигитализацијом пословања НИС у свим бизнис правцима, а реализација овог циља биће један од приоритета и у наредним годинама како би НИС успешно одговорио на изазове Четврте индустријске реализације и својим потрошачима омогућио што квалитетније услуге и сервисе, уз повећање ефикасности пословања.

Важно је истаћи да су истовремено порасле обавезе НИС групе по основу јавних прихода и да оне износе 142,26 милијарде динара што је 16 одсто више него претходне године. Такође, НИС а.д. Нови Сад је шесту годину заредом наставио са праксом исплате дивиденди акционарима у висини од 25 одсто од прошлогодишње нето добити Друштва, па је у те сврхе акционарима исплаћено 6,95 милијарди динара.

Када је реч о оперативним показатељима поново је забележен раст у области прераде и промета. Укупан обим прераде нафте и полупроизвода износи 2.769 хиљада тона, што је 6% више у односу на првих девет месеци 2017. године. Истовремено је забележен и раст промета нафтних деривата који износи 2.741 хиљада тона (без интерног промета), односно 10 одсто више него прошле године. Важно је истаћи да је у овом извештајном периоду извоз НИС-а порастао за чак 20 одсто, док су забележени бољи резултати и у области велепродаје и малопродаје у Србији. Производња нафте и гаса износила је 999 хиљада условних тона.

У наставку године НИС ће и надаље остати посвећен реализацији капиталних пројеката, побољшању финансијских и оперативних резултата, повећању оперативне ефикасности и дигитализацији пословања, како би у складу са Стратегијом развоја 2025. наставио да у изазовним макроекономским условима ствара додатне вредности за своје акционаре, запослене и заједницу у којој послује.

Извештај о пословању

Важни догађаји

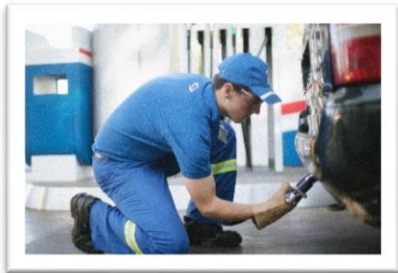
Јануар – септембар

- Почета је реализација пројекта 3D сеизмике у Румунији, Блок ЕХ-3
- Избушене су 42 разрадне и 7 истражних бушотина у Србији (пуштено је у рад 39 разрадних и 8 истражних бушотина) у првих 9М. У трећем кварталу избушено је 14 разрадних и 1 истражна бушотина у Србији.
- Почело је бушење две истражне бушотине у Румунији (Веба Веће Суд-1000 и Теремиа-1001)
- Пројектом „Трансформација“ у Блоку Истраживање и производња је формиран Погон Енергетика
- Дана 31. августа одржано је такмичење за најбољег технолога у 2018. години у Блоку „Истраживање и производња“
- Кроз програм Енергија знања 22 студента ФТН „Михајло Пупин“ из Зрењанина су са неколико студената престижних факултета за нафту и гас у Русији завршили летњу праксу
- Завршен је пројекат 3D сеизмике „Јужни Банат 2“
- Започет је нови пројекат 3Д сеизмике У Србији „Турџија IV“
- Завршени радови на изградњи 3 ССГ „Багрдан“, „Суботица“ и „Лазаревац“

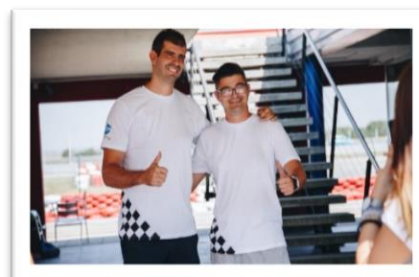
- Извршен је ремонт постројења за производњу битумена
- Пуштен је у рад нови компресор за ејекторски гас GB-2202.
- Тестирана је прерада нове нафте „Iran Heavy“
- У оквиру пројекта „Дубока прерада“ завршено је пројектовање 90% 3D модела за радни пакет 2. Завршена је бетонска конструкција за реактор за коксовање и подигнута је структура реактора у оквиру пројекта „Дубока прерада“. Монтиран је главни компресор и изграђени су бетонски темељи за силосе за кокс
- Израђен је план дигиталне трансформације Блока „Прерада“ у оквиру пројекта ОМС-а:
- Извршен је ремонт постројења Клаус (С-2450)
- Извршена је примопредаја погона Мерох (С-2550) на реконструкцију у склопу радова на пројекту Дубока Прерада
- Максималан месечни обим прераде и дораде у септембру (374 хиљ.тона) у последњих 10 година
- У августу месецу рекордна производња и отпрема битумена (51 хиљада тона)
- Завршетак текућег ремонта постројења Висбрекинг (С-200) и Депарафинизација дизела (С-2400)
- Завршени су радови на хоризонталној и вертикалној саобраћајној сигнализацији испред РНП
- Успостављање технолошких услова прикључења ТЕТО Панчево на постојеће линије унутар РНП
- Током септембра, завршен је поступак проширења обима сертификације за нови тип битумена за путеве „ЕВ 35/50“ који НИС жели да пласира на европско тржиште

- Завршен је ребрединг 2 бензинске станице: „12 фебруар“ (НИС бренд) и „Војводе Мишића“ (GAZPROM бренд). Станица за снабдевање горивом „Багрдан“ је након ребрединга пуштена у рад 14. марта 2018. године, завршена је реконструкција ССГ „Суботица 1“ и „Лазаревац град“
  - Развој програма лојалности „Са нама на путу“ и увођење нове платне функције картице „Са нама на путу“.
  - Уградња система за адитивирање на возилима и почетак снабдевања и продаје ОПТИ горива на ССГ Гаспром.
  - Уведено је 23 нових производа сопствене трговинске марке G-Drive
  - Спровођење ребрединга бренда „Јазак“ и увођење нове амбалаже од 0,5 л и 1,5 л.
  - Проширење активности «reseling»-а у каналу продаје Авио горива
  - На нашим ССГ у Србији и региону је за 9 месеци 2018.г. спроведено преко 146 маркетиншких акција
  - У Енергани Панчево инсталиран систем за регулацију протока мазута, којом је омогућена значајна уштеда енергената
  - Настављено је обележавање 10. годишњице програма „Заједници заједно“, а јубилеј овог програма током трећег квартала прослављен је у Новом Саду, Нишу, Кикинди, Житишту и Новом Бечеју
-
- У оквиру програма „Заједници заједно“ НИС је у сарадњи са стонотениским клубом „Нови Сад“ и управом града подржао пројекат постављања бетонских столова за стони тенис на 10 јавних површина у Новом Саду
  - У етно селу Међавник одржан је шести Фестивал руске музике „Бољшој“, заједнички пројекат режисера Емира Кустурице и компаније „Гаспром њефт“, већинског акционара НИС-а
  - НИС је шесту годину заредом исплатио дивиденду својим акционарима, а у те сврхе укупно је издвојено 6,95 милијарди динара, односно 25% прошлогодишње нето добити Друштва
  - Град Београд и НИС су у оквиру програма „Заједници заједно“ потписали Споразум о сарадњи којим ће бити настављена заједничка реализација капиталних пројеката који доприносе побољшању квалитета живота Београђана. Споразум су потписали Кирил Тјурдењев, генерални директор НИС-а и Зоран Радојичић, градоначелник Београда

- У оквиру пројекта „Сви смо један тим“, компанија НИС наградила је своје потрошаче картинг трком са Душаном Борковићем у Београду
- У Рафинерији нафте Панчево успешно је окончана монтажа вангабаритне опреме у оквиру реализације пројекта изградње постројења за дубоку прераду са технологијом одложеног коксовања. Тим поводом Департман за екстерне комуникације организовао је посету водећих домаћих медија градилишту у Рафинерији
- Техничка школа „23. мај“ у Панчеву добила је модерну еколошку лабораторију чије је уређење и опремање НИС подржао у оквиру програма „Заједници заједно“
- НИС је у оквиру програма „Заједници заједно“ подржао реконструкцију обданишта у Кикинди
- У Београду је уз подршку НИС-а почео 57. Октобарски салон
- НИС је уз подршку Кошаркашког савеза Србије организовао мини баскет турнир на платоу испред ПЦ Београд
- НИС и Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије потписали су Меморандум о сарадњи, којим је предвиђено заједничко деловање у области науке и образовања
- Представници НИС-а уручили су донацију Институту за здравствену заштиту деце и омладине Војводине у Новом Саду за набавку нове медицинске опреме
- У истраживању „Најпожељнији послодавац 2018“, које је спровео портал Poslovi.infostud.com, НИС је проглашен за једног од најпожељнијих послодаваца у Србији

- „Сбербанк Србија“ и НИС награђени су признањем „Banking Technology Award – Most Innovative Card Product 2018“ за платну картицу „Са нама на путу“
- НИС је добитник престижне награде „Капетан Миша Анастасијевић“ као најбоља компанија у Србији
- НИС је наставио да унапређује квалитет живота у локалним заједницама у Србији и град Зрењанин је добио модеран Центар за тренинг одбојкаша, а Чачак дечје игралиште и теретану на отвореном
- У Нишу је отворена GAZPROM бензинска станица, двадесета у Србији која припада том премијум-бренду малопродајних објеката
- Скупштина акционара НИС а.д. Нови Сад на X редовној седници донела одлуку о расподели добити за 2017. годину, исплати дивиденди и утврђивању укупног износа нераспоређене добити Друштва.
- НИС је другу годину заредом добио признање за најбољи корпоративни бренд у категорији „Производна добра и пословне услуге“ на свечаној додели награда „Најбоље из Србије“. Уз то, НИС-у је на свечаној додели награда Corporate Superbrands Srbija 2017/2018 уручено признање победник „број 1“ у категорији „Енергија“
- Уз подршку НИС-а реновирана је Опсерваторија на Петроварадинској тврђави у Новом Саду.

НИС Група

НИС Група је један од највећих вертикално интегрисаних енергетских система у Југоисточној Европи. Основне делатности НИС Групе су: истраживање, производња и прерада нафте и природног гаса, промет широког асортимана нафтних и гасних деривата, као и реализација пројеката у области петрохемије и енергетике.

Основни производни капацитети налазе се у Републици Србији, док Група послује у неколико земаља широм света¹ и ангажује међународни тим стручњака.

Циљ НИС-а је да буде највећи брзорастући енергетски систем у Балканском региону и пример другима по ефикасности пословања и динамици одрживог развоја.

Делатности

Пословне активности НИС Групе организоване су у оквиру матичног друштва *НИС а.д. Нови Сад*, кроз пет блокова² и девет функција (које пружају подршку основним делатностима). Блокови су: „Истраживање и производња“, „Сервиси“, „Прерада“, „Промет“ и „Енергетика“³.

Активности **Блока „Истраживање и производња“** обухватају истраживање, производњу, инфраструктуру и операциону подршку производњи, управљање резервама нафте и гаса, управљање разрадом лежишта нафте и гаса, велике пројекте у области истраживања и производње.

Већина НИС-ових нафтних налазишта налази се на територији Србије, док у Босни и Херцеговини, Мађарској и Румунији НИС изводи истражне радове. Најстарија инострана концесија НИС-а је у Анголи, где је експлоатација нафте започета још 1985. године.

У оквиру овог Блока послује и погон за припрему природног гаса, производњу ТНГ-а и газолена и уклањање CO₂ у Елемиру, чији је пројектовани капацитет 65.000 тона ТНГ-а и газолена годишње. У оквиру овог погона ради и Аминско постројење за пречишћавање природног гаса, у коме се примењује *HiPACT* технологија. Постојење у Елемиру је прво *HiPACT* постројење у Европи, а начин прераде гаса је такав да у потпуности спречава емисије угљен-диоксида у атмосферу.

Научно-техничку подршку основној делатности Блока пружа зависно друштво „НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад“, које истовремено представља центар за развој и иновације читавог НИС-а.

Блок „Сервиси“ пружа сервисне услуге у области истраживања и производње нафте и гаса путем геофизичких испитивања, израде, опремања и ремонта бушотина, као и спровођења специјалних операција и мерења на бушотинама. Поред тога, пружа и услуге одржавања средстава за рад и изградње и одржавања нафтно-гасних система и објеката. Такође, Блок „Сервиси“ пружа услуге превоза терета и ангажовања радних машина и услуге превоза путника и изнајмљивања возила. НИС поседује сопствене сервисне капацитете, који у потпуности задовољавају потребе Групе и пружају услуге трећим лицима. НИС обавља сервисне делатности преко зависних друштава *Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад*, *Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин* и *Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад*. Блок „Сервиси“ је извршио експанзију пословања на инострана тржишта: на територију Босне и Херцеговине, Румуније и Русије.

---

¹ Погледати Земље пословања на стр. бр 9 Пословну структуру НИС Групе на страни бр.10

² Блок Енергетика, реорганизацијом и креирањем нове Дивизије, престаје да постоји, остаје само Дирекција Енергетика која је подређена Дивизији, док се остали делови децентрализују у Блок Истраживање и производња, Блок Прераду, Блок Промет

³ Блок Енергетика, реорганизацијом и креирањем нове Дивизије, престаје да постоји, остаје само Дирекција Енергетика која је подређена Дивизији, док се остали делови децентрализују у Блок Истраживање и производња, Блок Прераду, Блок Промет

Блок „Прерада“ се бави прерадом сирове нафте и других сировина и производњом нафтних деривата. Производи широк спектар нафтних деривата: од моторних и енергетских горива до сировина за петрохемијску индустрију и осталих нафтних производа. Прерађивачки комплекс Блока „Прерада“ обухвата производни погон у Панчеву⁴. Максимални пројектовани капацитет рафинеријских постројења у Панчеву износи 4,8 милиона тона годишње. Након завршетка изградње постројења за благи хидрокрекинг и хидрообраду (МНС/ДНТ) 2012. године, моторно гориво које производи НИС одговара захтевима европских стандарда квалитета. У Рафинерији нафте Панчево у току је изградња постројења за дубоку прераду са технологијом одложеног коксовања, капиталне инвестиције друге фазе модернизације, након чије ће реализације панчевачка Рафинерија производити веће количине светлих деривата, као и нови производ – кокс, који се сада увози у Србију.

Блок „Промет“ обухвата спољну и унутрашњу трговину, трговину на велико, трговину на мало нафтним дериватима и допунским асортиманом. Као посебне пословне правце НИС развија снабдевање авио-горивом, снабдевање пловних објеката горивом, промет мазива и битумена.

НИС има највећу малопродајну мрежу у Србији, а његове бензинске станице активне су и у земљама региона – Босни и Херцеговини, Бугарској и Румунији. У Србији и у региону НИС управља мрежом од преко 400 малопродајних објеката, а на тржишту наступа са два брэнда: масовним брэндом *НИС Петрол* и премијум-брэндом *GAZPROM*.

Све врсте горива пролазе строгу и редовну лабораторијску контролу и одговарају захтевима домаћих и међународних стандарда. Увођење најсавременијих технологија омогућило је повећање ефикасност рада мреже.

Блок „Енергетика“ се бавио производњом електричне и топлотне енергије из конвенционалних и обновљивих извора, производњом и продајом компримованог природног гаса, продајом природног гаса, трговином електричном енергијом, развојем и увођењем стратешки важних енергетских пројеката, развојем и имплементацијом пројеката за повећање енергетске ефикасности.

Пројектом „Трансформација“, постројења Блока „Енергетика“ која су производила електричну и топлотну енергију, као и компримовани гас, од 01.07.2018.г. прешла су у друге Блокове а послови продаје компримованог природног гаса и природног гаса, трговина електричном енергијом, развој и увођење стратешки важних енергетских пројеката, развој и имплементација пројеката за повећање енергетске ефикасности настављају да се раде у Дирекцији за енергетику која послује у оквиру дивизије Даунстрим. У надлежности Дирекције за енергетику је сарадња са ТЕ-ТО Панчево д.о.о. Панчево⁵ за пројекат ТЕ-ТО Панчево чија је реализација у току.

На нафтним и гасним пољима НИС-а, на осам локација пуштене су у рад мале електране, чија је укупна инсталисана снага 13,8 МWe⁶. Део малих електрана производи и топлотну енергију за потребе процесних постројења. Произведена електрична енергија се највећим делом продаје на тржишту. Поред малих електрана, НИС производи електричну и топлотну енергију и у Енергани Панчево, са снагом генератора 10,7 МWe. Топлотна и електрична енергија из Енергане се у целости пласира Рафинерији Панчево.

⁴ „Рафинерија нафте у Новом Саду“ је конзервирана и њен пројектовани капацитет од 2,5 милиона тона годишње тренутно није у употреби. Одлуком генералног директора од 1. марта 2016. године овај објекат предат је на управљање и одговорност блоку „Промет“.

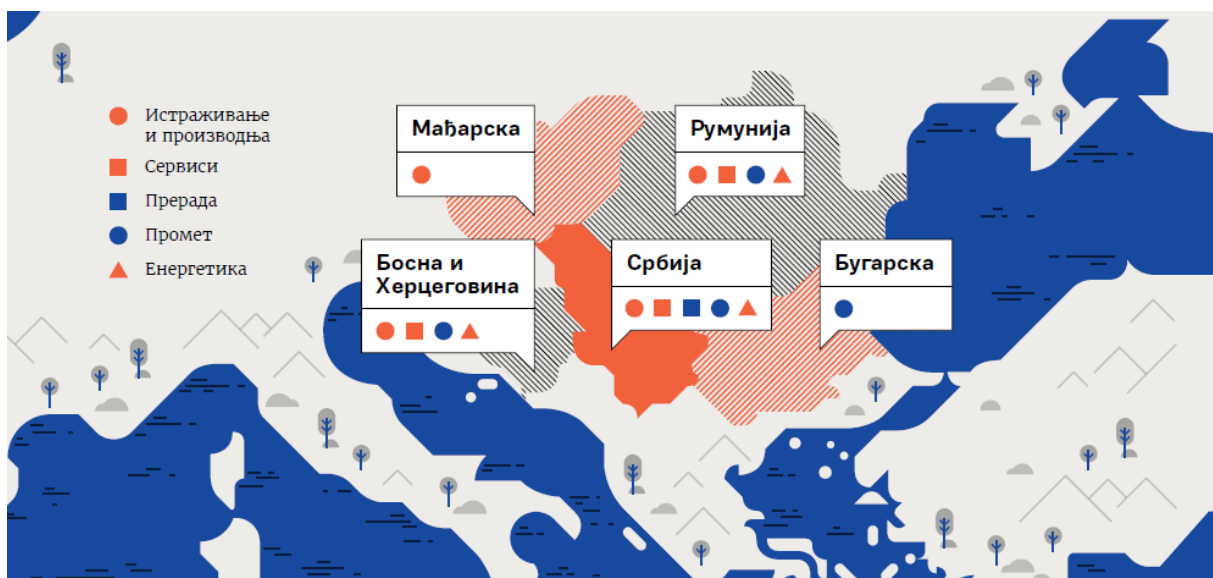
⁵ У компанији ТЕ-ТО Панчево д.о.о. Панчево НИС има учешће од 49%, преко компаније *Serbskaya Generaciya* д.о.о. Нови Сад.

⁶ Максимална снага свих малих електрана износи 14,5 МWe.

Подршку основним пословним активностима пружа девет функција унутар матичног Друштва – НИС а.д. Нови Сад. Од тих функција подршке пет је делимично децентрализовано и има функционално подређене делове у оквиру Блокова⁷, док су остале функције централизоване⁸. Један од заменика генералног директора задужен је за петрохемијске послове.

Земље пословања

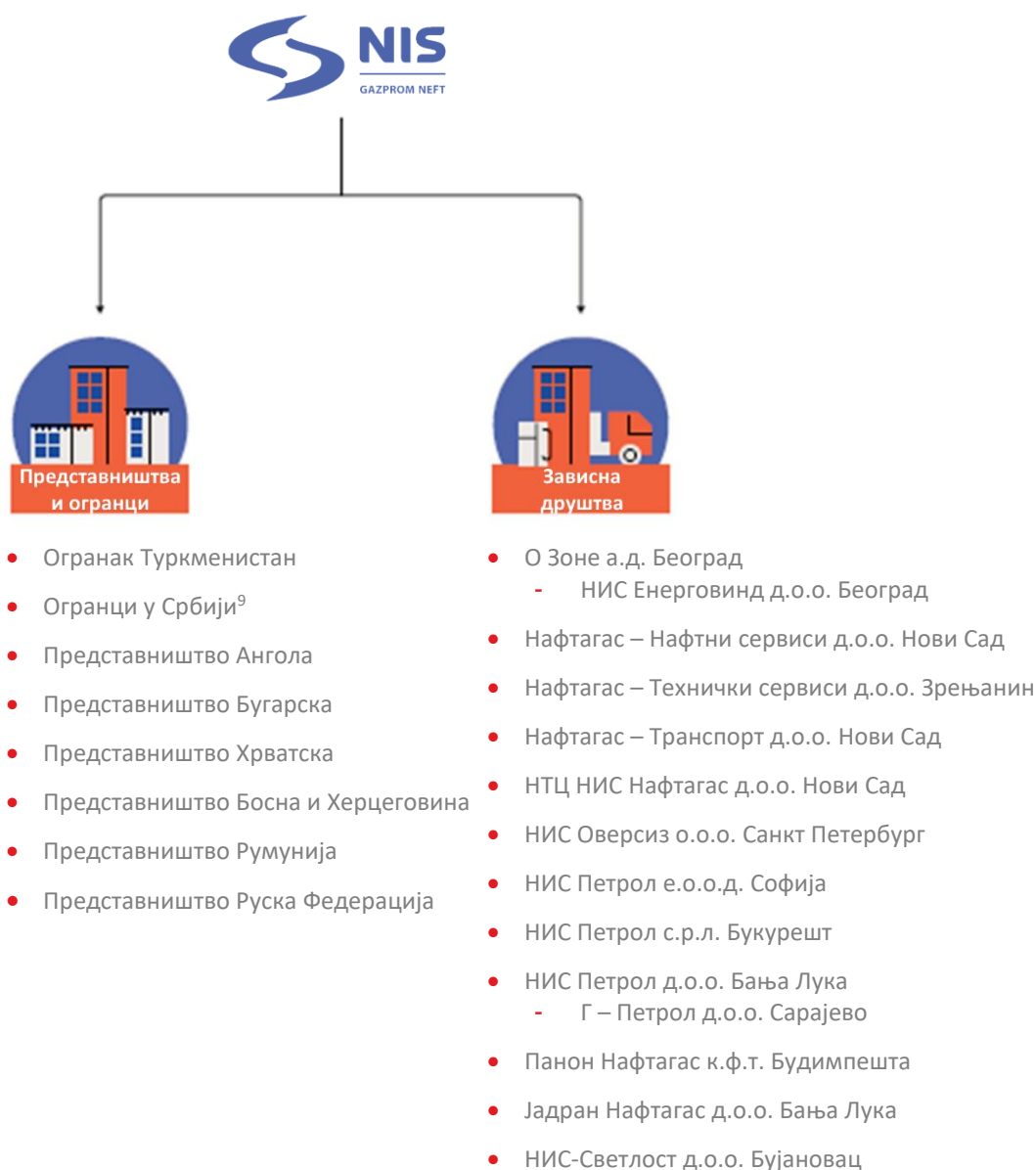
Развој пословања на тржишту региона један је од стратешких циљева НИС-а. НИС је 2011. године почео да шири своје пословање у суседне земље. Регионална експанзија се одвија у два основна правца – на пољу истраживања и производње нафте и гаса (у Босни и Херцеговини, Мађарској и Румунији) и кроз развој малопродајне мреже (у Бугарској, Босни и Херцеговини и Румунији). Поред тога, НИС је активан и на пољу трговине електричном енергијом где је, поред тржишта Србије, присутан и на тржиштима Босне и Херцеговине, Румуније, Словеније и Мађарске.

⁷ Функција за финансије, економику, планирање и рачуноводство, Функција за стратегију и инвестиције, Функција за материјално-техничку и сервисну подршку и капиталне инвестиције, Функција за организациона питања и Функција за HSE.

⁸ Функција за правна и корпоративна питања, Функција за корпоративну заштиту, Функција за спољне везе, односе са државним органима и ПР и Функција за интерну ревизију (Функција за интерну ревизију подређена је генералном директору, док лице одговорно за унутрашњи надзор подноси извештаје Комисији за ревизију Одбора директора).

Пословна структура НИС Групе

⁹ Према одредбама Закона о туризму Републике Србије, уколико привредно друштво не обавља угоститељску делатност као претежну делатност, ради обављања ове делатности дужно је да образује и у одговарајућем регистру региструје огранак, односно простор ван пословног седишта или да на други начин образује одговарајућу организациону јединицу која се евидентира у Регистру туризма. Из овог разлога Друштво је све бензинске станице на којима се обавља угоститељска делатност регистровало као засебне огранке. Списак бензинских станица које су регистроване као огранци налази се на веб адреси <http://ir.nis.eu/sr/korporativno-upravae/grupa/>.

Управљање ризицима

Интегрисани систем управљања ризицима

Ризик је вероватан будући догађај који може да изврши негативан или позитиван утицај на достизање постављених циљева Друштва на свим нивоима управљања. Управљање ризицима је континуиран и систематичан бизнис процес који омогућује подршку при доношењу управљачких одлука у условима изложености ризицима..

Пословање Друштва повезано је са различитим ризицима чија реализација може да доведе до суштинских одступања од постављених циљева. Друштво признаје постојање ризика и настоји да активно управља ризицима на системској основи. Ефикасно управљање ризицима обезбеђује Друштву континуитет пословања, а дефинисани оквир управљања ризицима представља основу за доношење пословних одлука.

НИС је дефинисао своје циљеве у области управљања ризицима и успоставио интегрисани систем управљања ризицима (ИСУР). Циљ Друштва у области управљања ризицима јесте повећање ефикасности и ефикасности управљачких одлука посредством идентификације, анализе и процене ризика који их прате, као и обезбеђивање максималне ефикасности и ефикасности мера за управљање ризицима у току реализације донетих одлука.

Циљеви Друштва у области управљања ризицима остварују се реализацијом следећих задатака:

- успостављањем културе управљања ризицима у Друштву ради достизања заједничког схватања основних принципа и приступа управљању ризицима од стране руководства и запослених,
- дефинисањем и успостављањем системског приступа идентификовању и процени ризика који постоје у пословању Друштва, како у целини, тако и у појединим областима пословања,
- подстицањем размене информација о ризицима између организационих делова Друштва и заједничког дефинисања мера за управљање ризицима и
- достављањем систематичних информација о ризицима органима управљања Друштва.

ИСУР је скуп фаза, методолошког оквира и инструмената који су усмерени на обезбеђивање ефикасности и ефикасности процеса управљања ризицима у НИС-у.

Шема бизнис процеса ИСУР у НИС-у

Основни принцип овог система јесте да је одговорност за управљање ризицима додељена различитим управљачким нивоима у зависности од процењеног нивоа утицаја ризика на пословање Друштва (финансијски утицај, утицај на репутацију, HSE утицај и правни утицај). Овакав приступ омогућава да се дефинишу зоне одговорности за управљање и праћење ризика на свим управљачким нивоима, као и да се осигура припрема одговарајућих планова мера за управљање ризицима на нивоу организационих делова односно НИС-а као целине.

У матичном Друштву формирана је Служба за мониторинг система управљања ризицима, која координира и континуирано развија овај бизнис процес.

Додатно, интегрисани системи менаџмента, организациона структура, бизнис процеси, стандарди и друга интерна регулатива, кодекс корпоративног управљања и кодекс пословне етике заједно формирају систем интерних контрола, који представља водич за реализацију пословних активности НИС-а и ефективно управљање повезаним ризицима.

У НИС-у се ризици идентификују и процењују помоћу анализе извора података (интерних и екстерних база, KRI-ева), интервјуа, ризик-сесија итд., а рангирају се према нивоима, у складу са Матрицом ризика, дефинисаном на основу склоности ка ризицима (Кључни ризик Друштва, Кључни ризик Дивизије/Блока/Функције, ризик Дивизије/Блока/Функције). Процена се може вршити квантитативном или квалитативном методом.

ИСУР у процесу пословног планирања

Кључни ризици, повезани са циљевима друштва, идентификују се на свим нивоима у НИС-у, а потврђује их Одбор директора кроз усвајање бизнис-планова. Процена ризика је саставни део процеса бизнис-планирања, а информације о кључним ризицима: процењени финансијски утицај ризика, стратегије управљања, мере за управљање ризицима и потребни финансијски ресурси за реализацију мера саставни су део усвојених бизнис-планова.

У свом пословању Група је изложена оперативним, политичким, тржишним, финансијским и репутационим ризицима.

Оперативни ризици

ОПИС РИЗИКА

МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Пројектни ризици

Циљ НИС Групе у сегменту који се односи на геолошке истражне радове је повећање ресурсне базе и производње НИС-а. Остварење циља у великој мери зависи од успеха геолошко-истражних радова, усмерених на развој бушотинског фонда у земљи и у иностранству.

Главни ризик у области истраживања и производње нафте и гаса је непотврђивање процењених резерви и, као последица тога, неостваривање планираног раста ресурсне базе НИС-а.

Мере које се примењују у циљу смањења ризика су извођење нових 3D сеизмичких испитивања применом најсавременије *wireless* технологије, одабир кандидата за истражно бушење на основу комплексне интерпретације сеизмичких података, експертиза програма геолошко-истражних радова од стране највећег акционара и одабир најперспективнијих бушотина уз примену најсавременијих метода истраживања. У циљу смањења ризика посебна пажња се посвећује доброј припреми пројеката за реализацију и квалитетном мониторингу у току извођења геолошко-истражних радова.

У циљу смањења лиценцих ризика геолошко-истражни радови се изводе у складу са динамиком, дефинисаном Пројектима геолошких истраживања и одредбама Закона о рударству и геолошким истраживањима који, између осталог, регулише и област истраживања и производње нафте и гаса.

Тржишни ризици

ОПИС РИЗИКА

МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Ценовни ризик

НИС Група је због своје основне активности изложена ризицима промене цена, и то цена сирове нафте и нафтних деривата, које утичу на вредност залиха и марже у преради нафте, што даље утиче на будуће токове новца.

Део ових ризика се елиминише кроз прилагођавања продајних цена нафтних деривата променама цена нафте и деривата. На нивоу *Групе Гаспром њефт* врши се процена потреба за коришћењем одређених инструмената робног хеџинга за зависна друштва у оквиру Групе, укључујући и *НИС а.д. Нови Сад* као зависно друштво.

Додатно, у циљу смањења потенцијалног негативног утицаја овог ризика, спроводе се следеће мере:

- годишње планирање, засновано на изради више сценарија, праћење планова и благовремено кориговање оперативних планова набавке сирове нафте,
- редовна заседања Комисије *НИС а.д. Нови Сад* за набавку/продају сирове нафте ради разматрања свих најзначајнијих питања, како у процесу набавке, тако и у процесу продаје сирове нафте (продаја нафте из Анголе – *Palanca* сирове нафта),

- тенденција закључења дугорочних уговора за набавку сирове нафте по што повољнијим комерцијалним условима, са дужим роковима плаћања на бази отвореног рачуна, као и закључења купопродајних уговора, по основу којих би *НИС а.д. Нови Сад*, у складу са закљученим међудржавним споразумима, био ослобођен обавезе плаћања царине при увозу, а по основу остварења преференцијалног статуса,
- проширење круга испоручилаца, успешна сарадња са компанијама из ЕУ, све већа конкурентност у тендерској процедури набавке из увоза и све видљивији резултати помака у погледу набавних цена,
- проширење/диверсификација корпе нафте за потенцијалну набавку из увоза, обезбеђење узорака оних типова нафте који се до сада нису прерађивали у Рафинерији нафте Панчево,
- стална настојања да се оптимизирају процеси и тежња ка што бољим економским ефектима и показатељима,
- повремено спровођење бенчмаркинг-процедуре ради испитивања тржишта и кретања цена, односно сагледавања комерцијалних капацитета најзначајнијих потенцијалних испоручилаца сирове нафте, реномираних компанија које су доминантне и поуздане у трговини сировом нафтом.

Политички ризик

ОПИС РИЗИКА

МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Ризик увођења економских рестриктивних мера ЕУ и САД *Гаспром њефт Групи*

Као резултат увођења економских рестриктивних мера ЕУ и САД *Гаспром њефт Групи* настао је ризик за дугорочни развој услед ограничених могућности дугорочног задуживања код пословних банака које припадају банкарским групацијама са седиштем у ЕУ и САД.

НИС редовно прати догађања на међународној сцени и оцењује последице по пословање Компаније. Осим тога, у складу са дозвољеним изузецима санкционог режима (дугорочно задуживање је могуће искључиво ако је намењено финансирању увоза роба и услуга из ЕУ), пословање НИС-а се континуирано прилагођава овој могућности кроз повећање обима увоза роба и услуга од ЕУ добављача. На тај начин, обезбеђују се средства за финансирање дугорочног развоја НИС-а и поред ограничења санкционог режима.

Финансијски ризици

ОПИС РИЗИКА

МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Валутни/девизни ризици

НИС Група послује у међународним оквирима и изложена је ризику промене курса страних валута, који проистиче из пословања различитим валутама, првенствено *USD* и *EUR*. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и

Део ризика који се односи на утицај промене курса националне валуте према *USD* неутралише се кроз природни хеџинг продајних цена нафтних деривата које се прилагођавају променама курса. Осим тога, користе се и инструменти управљања ризицима као што су форвард трансакције на девизном тржишту, које доприносе смањењу ефекта негативних курсних разлика у ситуацији депресијације националне валуте према *USD* или *EUR*. У остале мере спадају и уравнотежавање девизног подбиланса у смислу уједначавања

признатих средстава и валута наплате извоза са валутама девизних обавеза, обавеза. управљање валутном структуром кредитног портфолија и сл.

Каматни ризици

НИС Група је изложена ризику промене каматне стопе – и са аспекта задуживања код банака, и са аспекта пласирања средстава.

НИС а.д. Нови Сад се задужује код пословних банака по променљивим или фиксним каматним стопама у зависности од пројекција промена базних каматних стопа на тржишту новца. Пласирање новчаних средстава у виду интеркомпанијских кредита/зајмова датих трећим лицима врши се по променљивим или фиксним каматним стопама, док се пласирање новчаних средстава у виду орочених или *a vista* депозита врши по фиксним каматним стопама. Пласирање новчаних средстава у виду депозита врши се у складу са методологијом кредитних лимита пословних банака (средства се по реципроцитету пласирају само код кључних пословних банака код којих се НИС а.д. Нови Сад задужује по основу кредита, односно кредитних/документарних линија). У том смислу, приход и новчани токови по основу банкарских депозита углавном не зависе од промена базних каматних стопа, док је у случају пласмана у виду датих кредита/зајмова изложеност ризику промене базних каматних стопа (*EURIBOR*, *LIBOR* и сл.) већа.

Финансијски ризици

ОПИС РИЗИКА

МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Ризик наплате потраживања

Настаје код готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, интеркомпанијских кредита/ зајмова датих трећим лицима, као и због изложености ризику у трговини на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и преузете обавезе.

Управљање кредитним ризиком успостављено је на нивоу НИС Групе. У погледу кредитних лимита, банке се рангирају према утврђеним методологијама за кључне и остале банке, у сврху одређивања максималног износа изложености НИС а.д. Нови Сад према банци у било ком моменту (кроз депозите, инструменте документарног пословања: банкарске гаранције, акредитиве, итд. – издате у корист НИС а.д. Нови Сад).

По питању потраживања од купаца, постоји развијена методологија кредитних лимита на основу које се дефинише ниво изложености према одређеним купцима, у зависности од њихових финансијских показатеља.

Ризик ликвидности

Ризик ликвидности је ризик да ће НИС Група имати потешкоћа у испуњавању својих обавеза. Реч је о ризику непостојања одговарајућих извора финансирања пословних активности НИС Групе.

НИС Група континуирано прати ликвидност у циљу обезбеђивања довољно готовине за потребе оперативног, инвестиционог и финансијског пословања. У ову сврху се врши континуирано уговарање и обезбеђивање довољно расположивих кредитних и документарних линија уз истовремено поштовање максималног дозвољеног нивоа кредитне задужености, као и испуњење обавеза из уговора са пословним банкама (ковенанте).

Пројектовање ликвидности узима у обзир планове Групе у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно зацртаним циљевима и базира се на дневним пројекцијама новчаних токова целе НИС

Групе, на основу којих се доносе одлуке о потреби евентуалног екстерног задуживања, за шта обезбеђује адекватне банкарске изворе финансирања у оквиру дозвољених лимита задужености постављених од стране ЈАД „Гаспром њефт”.

У циљу повећања ликвидности и смањења зависности од екстерних извора финансирања, као и у циљу смањења трошкова финансирања НИС Групе, од 1. јануара 2014. у НИС Групи је на снази *cash pooling* систем управљања ликвидношћу, који подразумева централизовано управљање ликвидношћу и финансирањем дела НИС Групе у Републици Србији¹⁰.

Од половине септембра 2014. године НИС а.д. Нови Сад је изложен ризику ограничених могућности екстерног финансирања, због увођења секторских санкција ЕУ и САД према највећим енергетским компанијама у руском власништву, као и њиховим зависним друштвима основаним ван ЕУ. Наиме санкције не дозвољавају задуживање НИС а.д. Нови Сад код ЕУ или САД банака на рок дужи од 30, односно 60 дана. Изузетак предвиђен санкцијама ЕУ односи се на могућност задуживања на рок дужи од 30 дана код банака из Европске уније искључиво уколико је кредит намењен плаћању увоза несанкционисаних роба и услуга из ЕУ.

У циљу прибављања неопходних финансијских средстава за наредни период НИС је преговарао/уговорио нове кредитне линије са српским, руским и арапским банкама за финансирање неограничених намена, као и европским банкама са седиштем у Србији за финансирање увоза из ЕУ (финансирање на рок дужи од 30 дана је дозвољено уколико је предмет финансирања увоз роба или услуга из ЕУ), и на тај начин обезбедио потребна средства за редовне отплате кредита у 2018. години и 2019. години, али и превремене отплате неповољних кредита у циљу побољшања карактеристика кредитног портфолија (снижење просечне цене финансирања и продужење просечне рочности портфолија).

У току 2017. године спроведена је прва фаза процеса реструктурирања кредитног портфолија (прво такво реструктурирање од увођења санкција 2014. године). Кредити са повољним условима искоришћени су за враћање кредита са краћим роковима доспећа и високим каматама (углавном *USD LIBOR*-а), што је допринело снижењу просечне цене кредитног портфолија и продужењу просечне рочности. Процес реструктурирања кредитног портфолија је настављен током првих девет месеци 2018. године захваљујући новим банкарским лимитима добијеним на тендеру спроведеном у децембру 2017. године, као и новим понудама банака које су добијене у 2018. години. Добијени банкарски лимити користе се у складу са дозвољеним изузецима које предвиђа санкциони режим – за увоз добара и услуга из ЕУ, захваљујући чему ће НИС бити у могућности да из вишкова ликвидности насталих повлачењем кредита по повољнијим условима враћа неповољне кредите из свог портфолија пре рока њиховог

¹⁰ НИС а.д. Нови Сад и зависна друштва Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о., Нови Сад, Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад и НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад.

доспећа и на тај начин практично изврши рочно реструктурирање кредитног портфолија (повећа учешће дугорочних кредита, односно продужи просечан рок кредитног портфолија), уз снижење цене задуживања. Такође, смањено је учешће доларских кредита који са собом носе ризик повећавања базне стопе (*USD LIBOR*), а повлаче се нови кредити у валути *EUR* (задужења у валути *USD* услед санкција САД које не предвиђају изузетке, за разлику од ЕУ санкција, нису могућа) по повољнијим каматним стопама, а све у границама дозвољеног задуживања, што ће у наредне 3 године ослободити новчани ток за инвестициона улагања у том периоду и обезбедити финансијска средства за окончање пројекта („Дубока прерада“).

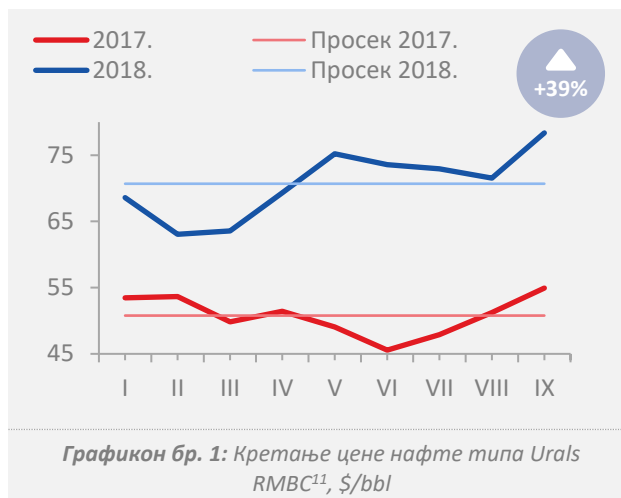
Пословно окружење

Свет

Нафта

Цена нафте на берзама у Њујорку и Лондону порасла је на највиши ниво од новембра 2014. године, јер је тржиште у страху да ће америчке санкције против Ирана довести до пресушивања понуде на светском тржишту.

Иако ће америчке санкције против Техерана теоретски ступити на снагу тек у новембру, извоз нафте из Ирана се смањује од априла, непосредно пре него што је амерички председник Доналд Трамп најавио повлачење Сједињених Држава из Иранског споразума о нуклеарном наоружању.

Број извора нафте у САД је опао, што указује на потенцијални пад производње.

Међународна агенција за енергију апеловала је на ОПЕК и друге водеће петро нације да подигну производњу сирове нафте, „јер нам свима мора бити јасна ризична ситуација у којој се налазимо, са уласком нафтних тржишта у црвену зону“.

Блумберг (Bloomberg) је крајем септембра пренео речи првог човека ИЕА, и његову поруку да сви произвођачи нафте треба да допринесу да се тржиште уреди јер би четврти квартал ове године могао бити „веома, веома критичан“. Он је навео да се раст цена нафте догађа у време када се појављује све више црвених застава упозорења у светској привреди, што ће на крају уздрмати нафтну индустрију ако изазове крах потражње нафте и апеловао на највеће произвођаче да предузму акције у циљу спречавања могућих проблема.

И ОПЕК очекује повећање потреба за нафтом. У свом годишњем извештају наводи како ће светска производња нафте порасти у идућих 5 година због растуће потрошње у ваздушном и копненом превозу и у хемикалијама, а најављени пораст потражње премашиће смањење производње због ширења електричних возила.

ОПЕК очекује да ће потражња до 2040. године достићи 112 милиона барела на дан, захваљујући пре свега ваздушном и копненом саобраћају и хемијској индустрији. Очекује се да ће само ваздухопловне компаније повећати потрошњу нафте у просеку за 2,2% годишње.

Према најавама из ОПЕК-а, број возила на путевима ће до 2040. нарасти са садашњих 1,1 милијарди на 2,4 милијарде, док би, према наводима ове организације, број електричних возила у 22 године требао нарасти на „само“ 320 милиона. Чак и ако би број електричних возила на путевима до 2040. године порастао на 720 милиона (у случају бржег технолошког напретка), производња нафте до 2040. године не би била превише угрожена од ове промене сценарија, тј. пад производње, узроковане повећањем броја електричних возила, износио би мање од 3 милиона барела дневно.

ОПЕК такође рачуна да ће обновљиви извори енергије, иако у расту, у наредне 22 године задовољити само 20% потреба за енергијом. Потрошња угља ће до 2040. године бити смањена за једну трећину у

¹¹ Извор: Platts.

земљама ОЕЦД-а (најразвијенијим земљама света), али ће се зато повећати за 20% у земљама у развоју. Повећање производње нафте долази углавном из депозита шкриљаца у Сједињеним Америчким Државама, док ће Кина и Индија бити главни покретачи потражње.

По питању осталих извора енергије постављено је и питање: може ли обновљива енергија надмашити природни гас?

Кад се говори о климатским циљевима, природни гас наилази на различита мишљења. Једна страна тврди да смањује удео угљеника и стога драстично смањује емисије гасова које повећавају топлоту атмосфере, док друга примећује како повећање употребе природног гаса сузбија обећавајуће обновљиве опције као што су енергија ветра и сунца.

Промене у динамици енергетике довеле су до тога да емисије угљендиоксида буду најниже од раних 1990-их година. Због тога је кључно питање постало: требају ли креатори политике наставити са пословањем на тржишту природног гаса или се за најтеже послове обратити чешћим, обновљивим опцијама. Чињеница је да су обе врсте енергената у жижи светске трговине.

“Замисао о природном гасу као прелазном гориву до обновљивих извора је необична“, рекао је на Светској гасној конференцији у Вашингтону извршни директор компаније Тотал СА, а са тим су се сложили и директори Conoco Philips, BP, Equinor ASA и Qatar Petroleum. Економске силе ће подстицати индустрију природног гаса, што ће отворити радна места и повећати богатство, што ће и помоћи и у смањењу емисија гасова са ефектом стаклене баште. Али овај напредак не сме бити важнији од развоја нових и чистијих технологија у склопу обновљивих извора који такође имају подршку у политичким круговима. Енергенти ће у догледној будућности делити простор и повећавати своју важност.

Макроекономски трендови

Међународни монетарни фонд наставља да упозорава да ће трговински рат САД и Кине учинити свет "сиромашнијим и опаснијим". ММФ је смањио процене раста глобалне економије за 2018. и 2019. годину, јер трговинске тензије и увођење увозних тарифа наносе штету трговини, док су, с друге стране, земље у развоју суочене са одливом капитала.

Према најновијем, октобарском извештају ММФ-а, глобална економија ће расти по стопи од 3,7% у 2018. и 2019. години, што је ниже у односу на претходну процену раста од 3,9% за обе године.

Најновије процене показују да снажан привредни раст, подстакнут делимично смањењем пореза у САД и растућом тражњом за увозом, почиње да јењава.

Обарање пројекција последица је низа фактора, као што су: увођење увозних тарифа између САД и Кине, слабије перформансе економија еврозоне, Јапана и Велике Британије, као и растуће каматне стопе које врше притисак на поједине земље у развоју, узрокујући одлив капитала, посебно у Аргентини, Бразилу, Турској и Јужноафричкој Републици.

„Раније процене сада изгледају као "превише оптимистичне", имајући у виду да су ризици који произилазе из "даљих поремећаја у трговинској политици" постали све уочљивији“, изјавио је главни економиста ММФ-а.

Будући да ће се, како оцењује Фонд, последице америчко-кинеског тарифног рата осетити наредне године, та међународна финансијска институција смањила је процену раста америчке привреде за 2019. годину на 2,5% са ранијих 2,7%, док је пројекцију раста Кине срезала на 6,2 % са претходних 6,4%.

Србија

Позитиван тренд привредне активности Србије настављен је и у првих девет месеци 2018. године. Србију карактерише растућа економија са ниском инфлацијом, отклањање фискалног дефицита, опадање јавног дуга, смањење екстерне неравнотеже и опоравак тржишта рада. Унапређена структурна конкурентност допринела је бољим укупним макроекономским резултатима.

БДП је значајно надмашио очекивања у првој половини године, растом од 4,9% (највиши раст у последњој деценији), који је вођен високим растом приватних и државних инвестиција, а подржан је и потрошњом и двоцифреним растом извоза.

Услед снажне инвестиционе активности и опоравка тржишта рада, пројекција раста БДП за ову годину ревидирана је навише са 3,5% на 4,0%. Упркос успоравању зоне евра, БДП Србије убрзао је раст у првој половини 2018. године као резултат домаћих фактора. Са производне стране, раст је и даље диверсификован уз позитиван допринос свих сектора и допринос грађевинарства који је већи од очекиваног. Поред грађевинске активности, наставак инвестиционог циклуса потврђују остали кључни индикатори, попут увоза опреме, прилива страних директних инвестиција (СДИ) и кретања домаћих извора финансирања. Високе приватне и државне инвестиције, двоцифрен раст извоза и повећана потрошња биће главни покретачи раста БДП-а у наредним годинама. Ризици су у овом тренутку асиметрични навише. Фактори који ће допринети одрживом средњорочном расту, укључују макроекономску стабилност, боље пословно окружење (структурне реформе), улагања у инфраструктуру и ефекте раније монетарне политике. Удео инвестиција у БДП-у стабилно се повећавао у претходне 3 године и у 2018. години прећи ће 22%. Очувана макроекономска стабилност, поправљање укупног пословног окружења, растућа профитабилност, процес приступања ЕУ и екстерни фактори деловаће повољно на приватне инвестиције у наредним годинама. Привредни раст, уз бољу ефикасност наплате пореза, одговорну политику јавних расхода и смањење јавног дуга, омогућиће Влади да повећа инвестиције и додатно унапреди инфраструктуру земље.

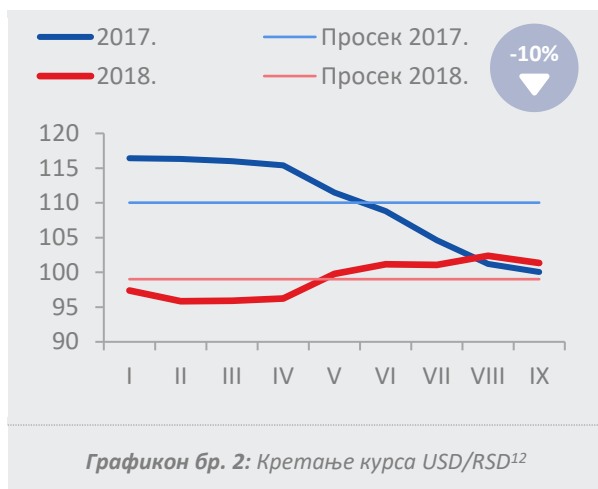
Инфлација се опоравила са априлског минимума од 1,1% на 2,6% у августу. Вођена је ценама хране и енергије, и очекује се на сличном нивоу у кратком року, уз постепено приближавање циљу до 2020. Инфлациона очекивања усидрена су око централне вредности циља од 3,0%. Ризици пројекције тичу се кретања на међународном робном и финансијском тржишту, а донекле и раста регулисаних цена.

Буџет државе је у 2017. прешао у суфицит (1,2% БДП-а) и овај тренд се наставио и у првој половини 2018. (1,5% БДП-а). Након оштрог пада јавног дуга у 2017. за више од 10% БДП-а, смањење је настављено од почетка 2018. године, па се у првој половини јавни дуг креће испод 60% БДП-а.

Макроекономска стабилност уз структурне реформе створила је повољнији амбијент за СДИ који су добро диверсификоване и доприносе извозном потенцијалу земље. У седам месеци 2018. нето СДИ додатно су порасле (+0,3%) у односу на висок ниво из 2017. Приливи су усмерени ка извозно-оријентисаним секторима. У оквиру прерађивачке индустрије, највећи приливи СДИ забележени су у аутомобилској индустрији, производњи основних метала, гума и пластике, фармацеутских и хемијских производа. Довели су до позитивних трендова на пољу запослености, производње и извоза прерађивачке индустрије. Покривеност текућег дефицита са СДИ износи 120,7%. Поправљање пословног окружења потврђено је на Doing Business листи. Србија је са 91. (2015.) напредовала на 47. (2017), затим на 43. место (2018).

НБС је од априла до септембра текуће године задржала референтну стопу на 3%, имајући у виду очекивано кретање инфлације и њених фактора у наредном периоду, као и ефекте досадашњег ублажавања монетарне политике. Неизвесност на међународном робном и финансијском тржишту, очекиван наставак заоштравања политике ФЕД-а, завршетак програма квантитативног попуштања

ЕЦБ-а, као и присутне геополитичке и трговинске тензије, налажу опрезност у вођењу монетарне политике. Отпорност наше привреде на евентуалне негативне утицаје из међународног окружења повећана је захваљујући повољнијим макроекономским показатељима и изгледима за наредни период.

- Просечна вредност курса USD/RSD у првих девет месеци 2018. године нижа је за 11,01 динара, што је за 10% мање од просечног курса у истом периоду 2017. године.
- Током првих девет месеци 2018. године курс USD/RSD порастао је за 2,57 динара или за 3%.
- Током првих девет месеци 2017. године курс USD/RSD пао је за 15,81 динар или за 13%.

¹² Извор: НБС.

Анализа резултата

Положај на тржишту¹³

Потрошња моторних горива показује раст који је превасходно генерисан растом дизел горива.

Позитиван утицај на потрошњу дизела имали су: значајно успешнија пољопривредна сезона, инфраструктурни и грађевински радови.

Потрошња аутогаса опада због високих цена и промене структуре возног парка. Раст бензина је мањи од очекиваног збох високих цена.

Положај на тржишту Србије

Укупна потрошња нафтних деривата има позитиван тренд раста. Томе су допринели:

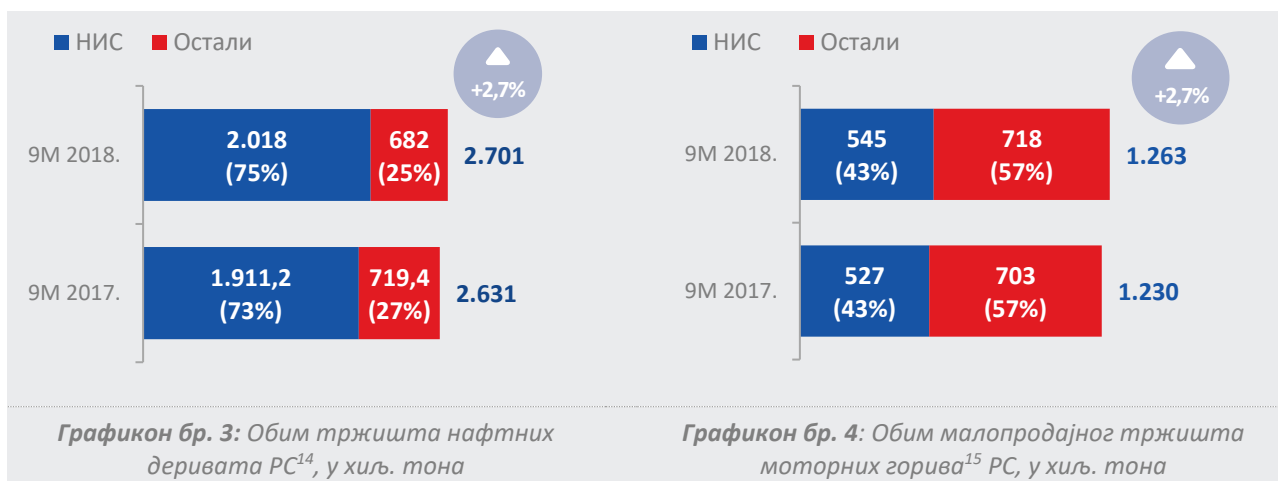
- раст потрошње битумена и кокса
- грађевинска и путарска индустрија као главни покретач потрошње дизела
- добра пољопривредна сезона.

Учешће НИС-а на укупном тржишту нафтних деривата је повећано због раста учешћа у продаји примарног бензина, дизела, течног нафтног гаса и битумена.

НИС-ово учешће на тржишту малопродаје је стабилно. Очувању високог учешћа доприносе бројни маркетиншки пројекти, проширење портфолија горива и унапређење концепта лојалности.

Малопродајно тржиште је незнатно порасло.

Потрошња дизела је у порасту, док је снижење потрошње аутогаса и бензина повезано са растом цена и променом структуре возног парка Републике Србије.

¹³ Извори информација на основу којих су креиране пројекције: за Србију – интерне анализе и процене Блока „Промет“; за процену потрошње у Бугарској и Румунији – PFC и Еуростат и за Босну и Херцеговину – PFC и интерне процене.

¹⁴ Подаци за 2018. годину су дати на основу процене.

¹⁵ Промет НИС-а и осталих конкурената укључује моторна горива (гас, моторна горива, дизели и ЕЛ лож-уље које се користи као моторно гориво). ТНГ боце нису укључене. Подаци за 2018. годину су дати на основу процене.

Положај на тржиштима Босне и Херцеговине, Бугарске и Румуније

Босна и Херцеговина

Хаварија у луци Плоче, настала након удара танкера „STI Poplar“ („Naftni terminali“ у Плочама припадају ФБиХ) имала је значајан утицај на снабдевање тржишта БиХ. У току је проналажење хитног решења за стављање у функцију нафтног терминала.

„Hifa Petrol“ је отворила бензинску станицу у Бања Луци чиме ова мрежа, као и поједине мреже из Републике Српске унапређује ниво националне покривености БиХ.

Цене горива у БиХ су, премда најниже у региону, порасле делимично због увођење додатних акциза, а делимично због раста цена нафте на светском тржишту.

У Босни и Херцеговини НИС има 37 бензинских станица.

Тржишно учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 14,4%, док је учешће на малопродајном тржишту 10,0%.

Бугарска

У Бугарској је усвојен Закона о административној регулацији економских активности везаних за нафту и нафтне деривате којим је уведен колатерал од 500.000 BGN за велепродају нафте и производа нафте. Исти износ колатерала важи и за складиштење горива изван пореских складишта.

Комисија за заштиту конкуренције (КЗК) казнила ланац БС „Tradenet Varna“ због неправедног привлачења клијената. Санкција је 0,1% од укупног промета за 2017., односно око 175.000 BGN, изречена је због продаје горива у малопродаји и велепродаји по ценама нижим од трошкова производње.

У Бугарској НИС има 35 бензинских станица.

Тржишно учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 6,0%, док је учешће на малопродајном тржишту 4,6%.

Румунија

У Румунији је усвојен Нацрт „Offshore“ закона са амандманима. Један од најважнијих амандмана показује да ће се за производњу нафте у Црном мору примењивати текуће накнаде и то у целом периоду трајања нафтних споразума.

Аустријски „OMV“ инвестира милијарду EUR за почетак производње нафте и гаса у блоку Нептун у Црном мору.

„OMV Petrom“ је започео производњу на новој нафтној платформи на Црном мору из налазишта „Lebăda Vest“, са дневном производњом од 1.000 бое. Инвестиција је вредна око 30 милиона.

Швајцарска група „Clariant“ званично је започела изградњу великог постројења за производњу целулозног етанола који се добија од пољопривредних остатака, у Крајови. Инвестиција је вредна више од 100 милиона EUR. То је прво sunliquid постројење ове компаније.

Савет за конкуренцију у Румунији ће покренути тендер за развој упоређивача цена „Price Monitor“, који ће садржати и податке о моторним горивима. Online платформа ће приказати цене свих врста горива (бензина и дизела) у мрежама „OMV“-а, „Petrom“-а, „Rompetrol“-а, „Mol“-а, „Lukoil“-а, „Socar“-а и „Gazprom“-а широм земље.

У Румунији НИС има 18 бензинских станица.

Тржишно учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 0,8%, док је учешће на малопродајном тржишту 1,2%.

Кључни показатељи пословања

Q3 2018.	Q3 2017.	Δ ¹⁶	Показатељ	Јединица мере	9М 2018.	9М 2017.	Δ ¹⁷
74,3	51,4	+45%	Urals RCMB	\$/bbl	70,7	50,8	+39%
86,3	60,4	+43%	Приходи од продаје ¹⁸	млрд. RSD	206,8	167,8	+23%
10,2	7,7	+33%	Нето добит	млрд. RSD	21,7	20,1	+8%
18,1	11,7	+54%	EBITDA ¹⁹	млрд. RSD	42,0	34,3	+23%
23,3	20,0	+16%	OCF	млрд. RSD	32,7	38,9	-16%
10,1	6,7	+51%	CAPEX ²⁰	млрд. RSD	27,3	16,6	+64%
51,31	44,45	+15%	Обрачунате обавезе по основу пореза и других јавних прихода ²¹	млрд. RSD	142,26	122,38 ²²	+16%
657,7	671	-2%	Укупна задуженост према банкама ²³	мил. USD	657,7	671	-2%
2,10	1,65	27%	LTIF ²⁴	број	2,10	1,65	27%

Оперативни показатељи

Истраживање и производња

Q3 2018.	Q3 2017.	Δ ²⁵	Показатељ	Јединица мере	9М 2018.	9М 2017.	Δ ²⁶
338	352	-4%	Производња нафте и гаса ²⁷	хиљ. усл. т	999	1.044	-4%
225	229	-2%	Производња домаће нафте ²⁸	хиљ. тона	663	675	-2%
0,73	1,49	-51%	LTIF ²⁹	број	0,73	1,49	-51%
10,6	6,4	66%	EBITDA	млрд. RSD	27,7	20,8	33%
5,0	4,4	14%	CAPEX ³⁰	млрд. RSD	13,2	11,4	16%

¹⁶ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

¹⁷ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

¹⁸ Консолидовани пословни приходи.

¹⁹ EBITDA = Приходи од продаје (без акцизе) – трошкови залиха (нафте, нафтних деривата и осталих производа) – оперативни трошкови пословања (OPEX) – остали трошкови на које менаџмент може да утиче.

²⁰ Износи за CAPEX су износи без ПДВ-а.

²¹ Порези, таксе, накнаде и остали јавни приходи обрачунати за посматрани период. Преглед укључује НИС-ове обавезе за порезе и друге јавне приходе у Србији и у другим земљама у којима послује.

²² Податак је коригован у складу са напоменом бр. 68, страна бр. 43

²³ Укупна задуженост према банкама (*total indebtedness*) = укупан дуг према банкама + акредитиви. На дан 30. септембар 2018. године то износи 654,5 милиона USD укупног дуга по основу кредита + 3,2 милиона USD по основу акредитива.

²⁴ *Lost Time Injury Frequency* – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Показатељ је дат за НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима *Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад*, *Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин* и *Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад*. Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказан податак представља тренутно стање закључно са 30.09., и сходно томе разлика не постоји између 9М и Q3.

²⁵ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

²⁶ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

²⁷ У производњу домаће нафте укључен је и газолин, а у производњи гаса узета је комерцијална производња гаса и лаки кондензат.

²⁸ Са газолином.

²⁹ *Lost Time Injury Frequency* – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказан податак представља тренутно стање закључно са 30.09., и сходно томе разлика не постоји између 9М и Q3.

³⁰ Финансирање, без ПДВ-а.

Главни задатак Блока „Истраживање и производња“ у трећем кварталу 2018. године био је испуњење планиране производње угљоводоника, реализацији пројеката и побољшању ефикасности геолошко истражних радова, као и повећању производне и технолошке ефикасности спровођењем мера за повећање оперативне ефикасности.

У 2018. години Блок „Истраживање и производња“ планира повећање резерви угљоводоника за 0,6%. У последње три године успешност истражног и разрадног бушења остаје на највишем нивоу.

У области геологије и разраде лежишта акценат је на повећању успешности свих геолошко-техничких активности, смањењу вредности операција и тестирању јефтених метода, усмерених на увећање производње нафте, као и примену нових технологија и иновативних решења.

Истражно бушење и испитивање бушотина

У оквиру реализације геолошко-истражних радова у Блоку „Истраживање и производња“ у плану је да се заврши бушење једанаест и почне бушење две истражне бушотине, чија се реализација завршава у 2019. години. На Техничкој сесији на нивоу ГПН-а у фебруару и јуну 2018. године усаглашени су кандидати за истражно бушење.

У фебруару је завршено бушење *Majd-X-2*, бушотина је испитана, у току су хидро-динамичка мерења. На структури Иђош избушене су две бушотине *Is-X-7* и *Is-X-2*, бушотине су у фази испитивања. У мају је завршено бушење *Kiz-X-3* и *Lo-X-2* бушотине се налазе у пробној производњи. У јуну је завршено бушење *Čes-1X*, бушотина у производњи. Бушење *Km-X-2* и *Рс-1X* и испитивање *ltj-1X* је у току. Реализацијом пројекта бушења и испитивања бушотине *Km-X-2* очекују се комерцијалне количине високовискозне нафте. Због специфичности пројекта реализација је планирана у две фазе. У другој фази планирано бушење хоризонталног канала и примена мултифрака у циљу повећања коефицијента искоришћења. До краја године у плану је бушење *Ve-1X*, *Sir-24X* и почетак бушења *Majd-X-3* и *Vra-Majj-1X*.

3D сеизмика

У мају је завршена аквизиција на пројекту Јужни Банат II, и снимљено 706,95 km². У јуну је почела аквизиција 3Д сеизмичких података на простору Турије IV, до 01.10.2018. године је изведено 435,235 km² односно 60,13% од пројектованог обима, а до краја године у плану је да се реализује укупно 723 km² на овом простору.

У току је обрада 3Д сеизмичких података снимљених на истражном простору Јужног Баната II (706,95 km²). Сеизмогеолошка интерпретација 3Д података снимљених на истражним просторима Јужног Баната I (755 km²) и Турије III (505 km²) је финализована и одбрањена у Блоку Истраживање и производња Газпром њефта, док је интерпретација података са истражног простора Моровић (301 km²) у завршној фази.

Инострани пројекти

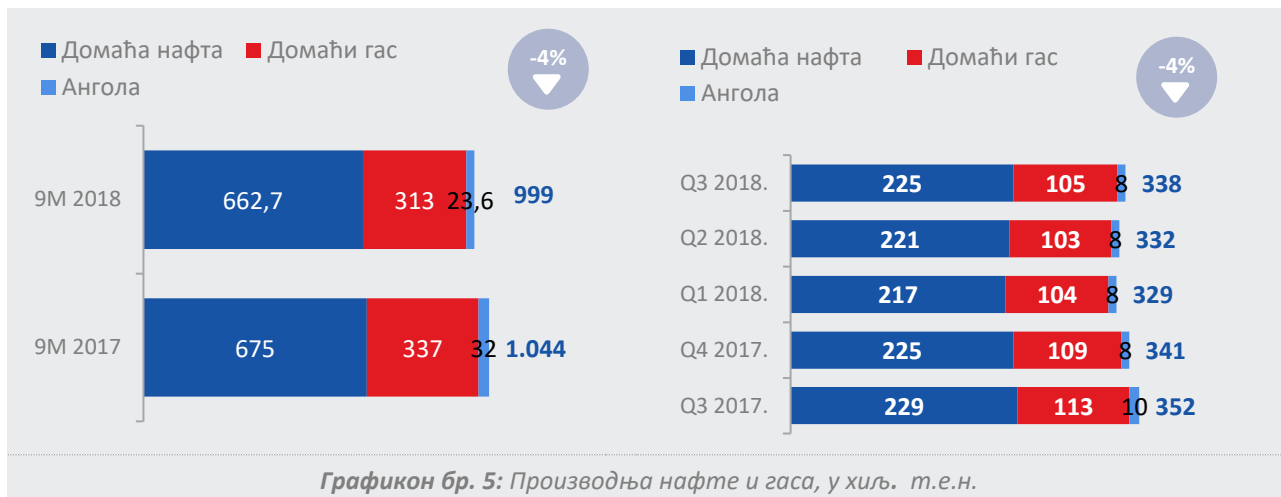
У Мађарској на истражном блоку Кишкунхалаш је завршена ликвидација три бушотине и започета је рекултивација земљишта, а предвиђено је и враћање истражне лиценце.

У Румунији на блоку EX-7 у току је бушење бушотине *BVS-1000*. Почело је бушење бушотине *Teremia-1001*. У току је исходавање дозвола за две локације за истражно бушење у два Блока. Настављен је рад на добијању дозвола за сеизмичке истражне радове.. Такође тренутно су у току радови за дизајн и израду мобилних комплекса за припрему нафте и гаса у оквиру пројеката за пробну производњу нафте и гаса на пољима *Teremia* и *Jimbolia*.

У Босни и Херцеговини на Блоку 2, у Источној Херцеговини, у току је припрема пројекта геолошко-истражних истражних радова за период 2019-2021. год.

Оперативни показатељи

У првих девет месеци 2018. године укупно је произведено 999 хиљада условних тона нафте и гаса, што је за 4% мање у односу на првих 9М прошле године.

Графикон бр. 5: Производња нафте и гаса, у хиљ. т.е.н.

Сервиси

Q3 2018.	Q3 2017.	Δ ³¹	Показатељ	Јединица мере	9М 2018.	9М 2017.	Δ ³²
15	17	-12%	Завршенебушотине	бр.бушотина	49	48	+2%
3,65	3,26	+12%	LTIF ³³	број	3,65	3,26	+12%
0,3	0,6	-38%	EBITDA	млрд. RSD	1,0	1,9	-45%
0,2	0,1	+144%	CAPEX ³⁴	млрд. RSD	0,4	0,3	+46%

Блок „Сервиси“ је у првих девет месеци 2018. године завршио бушење 42 разрадне бушотине и 7 истражних бушотина. Успешно је завршен пројекат 3D сеизмике „Јужни Банат II“ и започети су радови на пројекту „Турија IV“ у Србији. У 2018. години наставља се тренд присуства на тржишту ЕУ: на пројектима у Румунији за девет месеци је започета продукција 3D Сеизмике и бушење две истражне бушотине. У датом периоду, Блок „Сервиси“ је успешно наставио са радовима за Блок „Промет“: завршени су радови на реконструкцији ССГ „Багрдан“- Јагодина, ССГ „Суботица 1“ и „Лазаревац“.

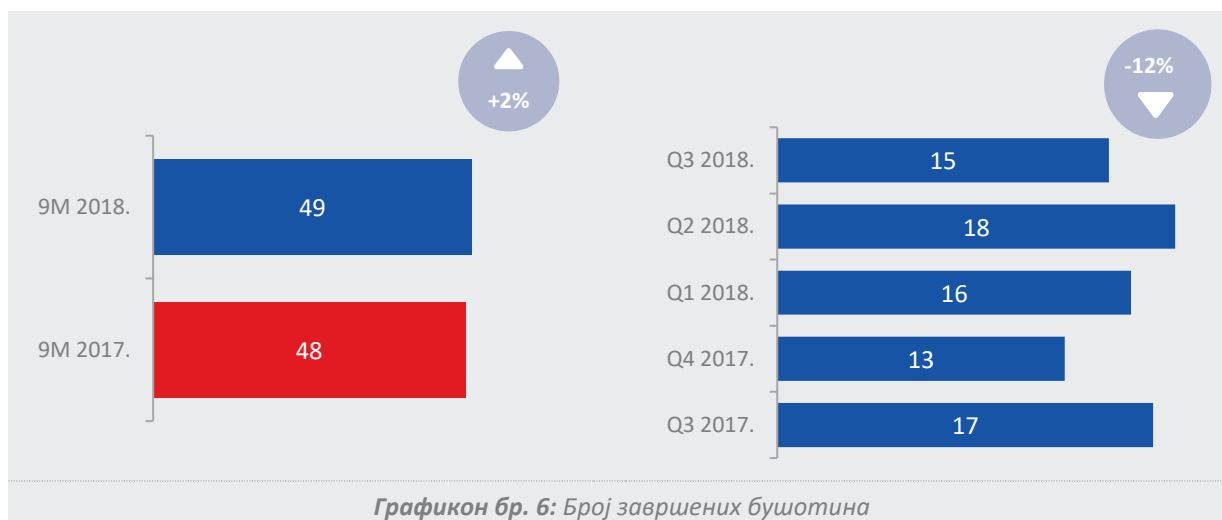
³¹ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

³² Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

³³ Lost Time Injury Frequency – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Показатељ је дат за НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас –Технички сервиси д.о.о. Зрењанин и Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад. Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказан податак представља тренутно стање закључно са 30.09., и сходно томе разлика не постоји између 9М и Q3.

³⁴ Финансирање, без ПДВ-а.

Нафтни сервиси

Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад су у првих девет месеци 2018. године изводили радове у просеку са 6 бушаћих постројења. Завршено је бушење 49 бушотина за потребе Блока „Истраживање и производња“. Успешно су завршене техничко-технолошки веома захтевне бушотине Мајд-х-2, Ло-х-2, Киз-х-3, Итј-1х. Два бушаћа постројења (постројење К-1 и Н-3) су ангажована на бушењу истражних бушотина у Румунији. Наставило се са применом стратегије „Техничке границе“ у циљу повећања брзине бушења и ефикасности самог процеса.

Погон Ремонт је радио у просеку са 14 ремонтних постројења и ремонтвао 364 бушотина за првих девет месеци ове године. У датом трећем кварталу урађен је ремонт и привођење експлоатацији осам ново избушених бушотина. Пројекат набавке ХРГ (хидрауличних ротационих глава), налази се у завршној фази реализације.

Погон „Бушотински сервиси“ је извршио 5.254 операција, а Служба цементације 1.201. Извршено је чишћење бушотине Је116 помоћу савитљивог тубинга и алата SpinCat.

За првих девет месеци 2018. године у Србији је на пројектима „Јужни Банат 2“ и „Турција 4“ снимљено 828,86 км2 ЗД сеизмике. У истом периоду у Румунији је завршен пројекат 2Д сеизмике „Валцани“ 102,15км и у току је пројекат 3Д сеизмике на блоку „ЕХ-3“ где је урађено 199,35 км2.

Технички сервиси

Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин су у првих девет месеци 2018. године завршили радове на реконструкцији бензинских станица „Багрдан 1“ – Јагодина, „Суботица 1“ и „Лазаревац“. Вршени су радови на ремонту опреме за Нафтагас – Нафтне сервисе д.о.о. Нови Сад и Блок „Истраживање и производња“, урађен је и капитални ремонт и ребрендинг 25 качаљки., као и превентивни преглед електричних инсталација и урађаја.

У Рафинерији нафте Панчево извођени су ремонтни радови току августа и септембра, завршен је Ремонт постројења С-200 (Висбрекинг) и ремонт постројења С-2400 (ХДС).

Транспорт

Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад је кроз процес подршке активностима свих блокова, обезбедио транспортне услуге путничких, теретних, специјалних возила и аутобуског превоза. Укупни обим пређених километара у првих девет месеци 2018. године је 20,71 милиона километара.

Од почетка 2018. године *Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад* је сертифициван за јавни и међународни превоз у складу са изменама законске регулативе Републике Србије. До сада је реализовано 33 обрта превоза алата и опреме за НФС погона „Бушење“ на радилиште у Румунији, што је 13.874 пређена километра у међународном превозу.

Прерада

Q3 2018.	Q3 2017.	Δ ³⁵	Показатељ	Јединица мере	9М 2018.	9М 2017.	Δ ³⁶
1.073	968	+11%	Обим прераде нафте и полупроизвода	хиљ. тона	2.769	2.613	+6%
0,00	0,83	-	LTI ³⁷	број	0,00	0,83	-
4,4	4,5	-2%	EBITDA ³⁸	млрд. RSD	11,02	9,5	+16%
4,4	1,5	x2	CAPEX ³⁹	млрд. RSD	10.9	3,6	x2

За девет месеци 2018. године, у Блоку „Прерада“, EBITDA износи 11,02 милијарди динара. Ефекат од реализације програма за повећање ефикасности на показатељ EBITDA износи 0,7 милијарду динара.

Током првог квартала 2018. године – у фебруару спроведен је мини-ремонт уз примену савремених метода у чишћењу опреме.

У мају 2018. отпочело је тестирање нове нафте „Iran Heavy“. На градилишту постројења за „Дубоку прераду“ подигнута је структура за два реактора. У питању су делови опреме у којима ће се одвијати процес коксовања, чиме је успешно завршена једна од кључних фаза у реализацији ове инвестиције. Изабран је извођач радова за монтажу пећи као и за уградњу електричне и мерно-регулационе опреме.

Изграђени су бетонски темељи силоса за кокс. Динамика реализације пројеката „Дубока прерада“ се убрзава, нарочито у делу грађевинских, бетонских и машинских радова, уз повећање броја запослених на градилишту.

³⁵ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

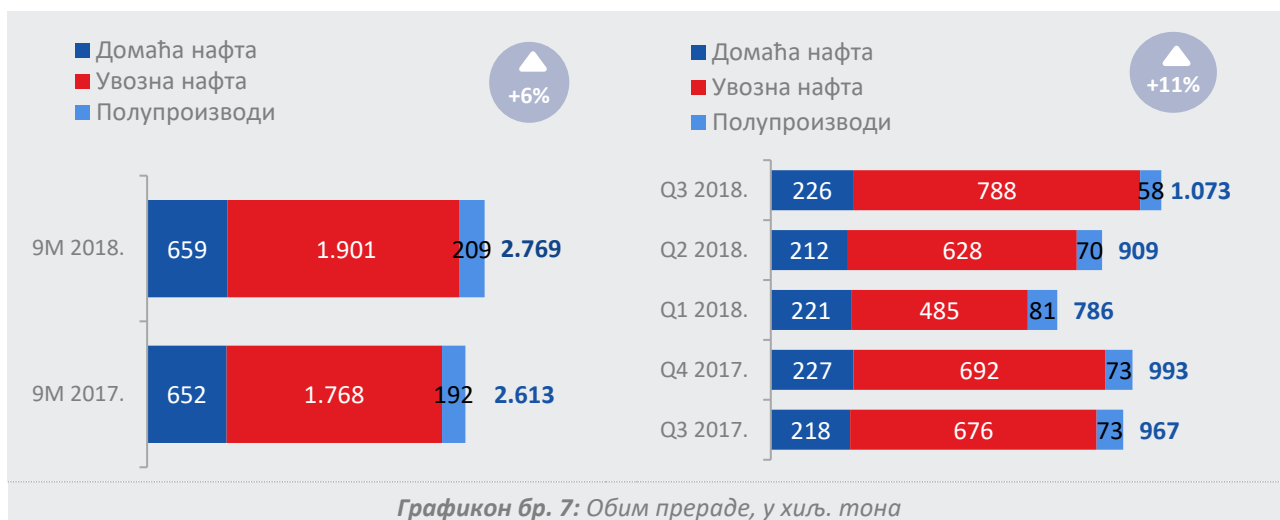
³⁶ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

³⁷ Lost Time Injury Frequency – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказан податак представља тренутно стање закључно са 30.09., и сходно томе разлика не постоји између 9М и Q3.

³⁸ EBITDA Блока „Прерада“ укључује и Енергану у РНП, што се елиминише на нивоу консолидације јер је утицај Енергане такође укључен у EBITDA Блока „Енергетика“.

³⁹ Финансирање, без ПДВ-а.

Активности и обим прераде

Повећана је производња нафтних деривата за првих девет месеци 2018. у односу на исти период претходне године за 6%, као резултат захтева тржишта (дизел гориво, млазно гориво, примарни бензин, битумени).

Пуштен је у рад нови компресор за ејекторски гас на постројењу вакум дестилације. Имплементиран је APC (Advanced Process Control) на постројењу за хидрокрекинг.

Сprovedена је замена горионика на погону вакуум дестилације.

Завршен је поступак проширења обима сертификације за нови тип битумена за путеве „ЕВ 35/50“ који НИС жели да пласира на европско тржиште.

Пројекат „Дубока прерада“

Израђена је техничка документација P&ID за постројења S-2550, S4300, S4450, са статусом „за извођење радова“, завршена је монтажа расхладног торња S-9150, завршени су грађевински радови на изградњи темеља за монтажу сферних резервоара у Блоку 16 и започета је монтажа. Завршена је изградња челично-бетонске конструкције за силосе кокса, темеља за трансферне торњеве 2 и 4 система за транспортовање кокса, започета је монтажа челичне структуре трансферног торња 3.

Извршена је примо-предаја постројења MEROX S-2550 и S-4300 (MHC/DHT) за грађевинске радове, започети су радови на побијању шипова. Завршена је монтажа главне челичне структуре горње платформе цевног моста JA-5301 и основне структуре објекта компресорнице. Завршена је монтажа челичне структуре за кабловски мост JA-23012A. Започета је монтажа челичне структуре за кабловски мост JA-23013A, започета је монтажа челичне структуре за ојачање цевног моста JA-23012, завршени су машински радови на пећи BA-5301, машински монтажни радови на резервоару FB-5301 и FB-5901, радови на монтажи унутрашњих елемената колана. Започета је монтажа цевовода на цевном мосту JA-5301, структурама „Б“, „Ц“, „Д“ и „Е“ и повезивање монтиране опреме са цевоводима.

Започета је монтажа управљачких панела и електро и инструменталне опреме у подстаници, 90% електро опреме је монтирано.

Ремонт

У јануару је урађен ремонт постројења за производњу битумена и реконструкција система утовара битумена, без обуставе рада овог погона.

Средином фебруара 2018. године урађен је мини-ремонт уз примену савремених метода у чишћењу опреме. Током овог планског застоја обављена је комплетна замена дела технолошке линије на постројењу за водоник, што ће допринети већој поузданости рада овог, али и осталих постројења у рафинеријској преради. Урађено је чишћење 14 измењивача топлоте и више од 20 секција ваздушних хладњака. Обављена је ревизија и ремонт на четири колоне, као и неколико техничко-технолошких измена на процесним постројењима, а у циљу повећања укупне ефикасности рафинеријске прераде и побољшања рада током лета.

Плански ремонтни застој завршен је дан пре рока и поред веома неповољних временских услова, и сва рафинеријска постројења су у комерцијалном раду, уз стабилан рад свих производних погона.

На постројењу за хидродесулфуризацију пиролизног бензина обављена је замена катализатора.

Спроведене су ремонтне активности на погону мале атмосферске дестилације.

Извршен је ремонт постројења Клаус (С-2450) и Висбрекинг (С-200).

Започет текући ремонт постројења за Депарафинизацију дизела (С-2400).

Спроводи се набавка за избор добављача за капитални ремонт 2019.

Остали пројекти

Имплементација LOTO система (опрема за изоловање и закључавање), у циљу повећања безбедности при раду.

Пуштени су у рад инвестициони пројекти: „Уградња *on-line* анализатора за мерење на линијама из API сепаратора и бистрика РНП-а“, „Модернизација инсталације за утовар/истовар битумена на ЖП/АП“ у Рафинерији Панчево, „Наношење антирефлексног премаза на пећи С-300“, „Уградња *on-line* анализатора за симулирану дестилацију и за тачку замућења на линији дизела са МНС/ДНТ“ и „Модернизација радио-система у РНП“.

Започета имплементација Дигиталне трансформације у Блоку „Прерада“ пројектима за обуку оператера на симулаторима постројења (OTS) и пројектом за предвиђање кварова (Machine learning) и пројектом подршке рада оператера (€кон\$).

Израђена је Студија изводљивости „Аутоматски противпожарни системи за гашење и хлађење старих постројења РНП“.

Одобрена је фаза реализације пројекта „Реконструкција система за превенцију корозије на постројењу Атмосферска дестилација (С-2100) РНП-а“ на ИО НИС-а.

Завршена је реконструкција зграде диспечара у РНП.

У оквиру реализације пројекта повећавања саобраћајне безбедности на деоници испред улаза у РНП, завршени су радови на хоризонталној и вертикалној саобраћајној сигнализацији у Спољностарчевачкој улици.

Имплементиран је пројекат „каријерни пут“.

У оквиру ОМС, спроведена обука менаџмента Блока Прерада за праксу регуларног менаџмента.

Промет

Q3 2018.	Q3 2017.	Δ ⁴⁰	Показатељ	Јединица мере	9М 2018.	9М 2017.	Δ ⁴¹
1.076	958	+12%	Укупан промет нафтних деривата ⁴²	хиљ.тона	2.741	2.503	+10%
104	88	+18%	Промет–иноактиве ⁴³	хиљ.тона	266	233	+14%
787	709	+11%	Промет нафтних деривата на домаћем тржишту ⁴⁴	хиљ.тона	2.045	1.911	+7%
697	599	+16%	Промет моторних горива ⁴⁵	хиљ.тона	1.766	1.557	+13%
259	248	+5%	Малопродаја ⁴⁶	хиљ.тона	699	680	+3%
3,88	3,91	-1%	Интерни промет	хиљ.тона	12,22	11,39	+7%
1,93	1,20	+61%	LTIF ⁴⁷	број	1,93	1,20	+61%
4,1	3,2	+29%	EBITDA	млрд.RSD	8,6	8,4	+3%
0,4	0,6	-21%	CAPEX ⁴⁸	млрд.RSD	2,4	0.8	x2

Продајни објекти⁴⁹ и логистика

НИС Група поседује преко 400 активних малопродајних објеката. Већина, тачније 332 малопродајна објекта налази се у Републици Србији. Поред 10 интерних, НИС поседује и 322 јавне бензинске станице (од којих је 20 у GAZPROM бренду). У земљама региона НИС поседује 37 бензинских станица у Босни и Херцеговини (27 у GAZPROM бренду), 35 бензинских станица у Бугарској (све у GAZPROM бренду) и 18 бензинских станица у Румунији (све у GAZPROM бренду).

У Србији су након завршених радова на ребрендингу, у првих девет месеци године у рад пуштене 3 бензинске станице: „Багрдан“ (GAZPROM бренд) и две бензинске станице у Нишу - „12. фебруар“ и „Војводе Мишића“ (једна у GAZPROM бренду и једна у НИС Петрол бренду). Такође, након завршених радова на тоталној реконструкцији, у Србији су у рад пуштене још 2 бензинске станице: „Суботица 1“ и „Лазаревац град“ (обе у НИС бренду).

Програми лојалности и маркетиншке активности

У првих 9 месеци 2018. године у Србији је реализовано преко 85 маркетиншких активности у циљу развоја потрошачких брендова, програма лојалности и унапређења продаје горива и допунског асортимана.

У септембру је започета маркетиншка активација Instant win са најбројнимим награђивим фондом до сада, уз коришћење „Са нама на путу“ картице лојалности на свим НИС Петрол и GAZPROM бензинским станицама, које у свом продајном асортиману имају премијум G-Drive горива. Процењена је аквизиција 18.000 нових корисника „Са нама на путу“ картице лојалности.

⁴⁰ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

⁴¹ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

⁴² Без интерног промета (9М 2018.: 12,22 хиљ. тона; 9М 2017.: 11,39 хиљ. тона).

⁴³ Промет ино-актива представља промет који остварују НИС-ова зависна друштва у иностранству (малопродаја и велепродаја).

⁴⁴ Промет на домаћем тржишту обухвата промет који се наплаћује у домаћој валути (RSD), односно не обухвата промет према иностраним купцима који се наплаћује у страниј валути.

⁴⁵ Укупан промет моторних горива у Србији и иноактивама.

⁴⁶ Укупна малопродаја у Србији и иноактивама.

⁴⁷ Lost Time Injury Frequency – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион.

⁴⁸ Финансирање, без ПДВ-а.

⁴⁹ Стање на дан 30. септембар 2018. године.

У домену приватне робне марке лансирана су 23 нова производа: G-Drive енергетске жваке *Spearmint* и *Peppermint*, *G-Drive energy cherry*, *Drive Cafe* овсене каше (4 врсте), G-Drive isotonic by Aqua Viva (4 врсте) и *Drive Cafe* чаше од бамбуса (3 врсте), G-Drive energy бомбоне (*Spearmint* и *Peppermint*), 6 врсти *Drive Cafe* салата и 1 врста новог сендвича *Drive Cafe* (туна и кукуруз).

Програм лојалности „Са нама на путу“ се развија од краја 2015. године и до 30. септембра 2018. године издато је преко 652 хиљаде картица, а учешће корисника овог програма у укупној продаји физичким лицима је у трећем кварталу 2018. године достигло 56%.

Уведена је нова платна функција картице „Са нама на путу“, која корисницима омогућава куповину горива и додатног асортимана са одложеним плаћањем до 45 дана на свим *НИС Петрол* и *GAZPROM* бензинским станицама. Од увођења нове функционалности поднето је преко 29 хиљада захтева, а одобрено преко 23 хиљаде.

2018. године се наставља партнерство програма лојалности са „Техноманијом“, где власници картице „Са нама на путу“ остварују бонус поене за сваку куповину. Бонус поени се могу користити искључиво на *НИС Петрол* и *GAZPROM* бензинским станицама. У трећем кварталу започета је нова промотивна акција у малопродајним објектима „Гигатрон“, где власници картице „Са нама на путу“ остварују бонус поене за сваку куповину. Бонус поени се могу користити искључиво на *НИС Петрол* и *GAZPROM* бензинским станицама.

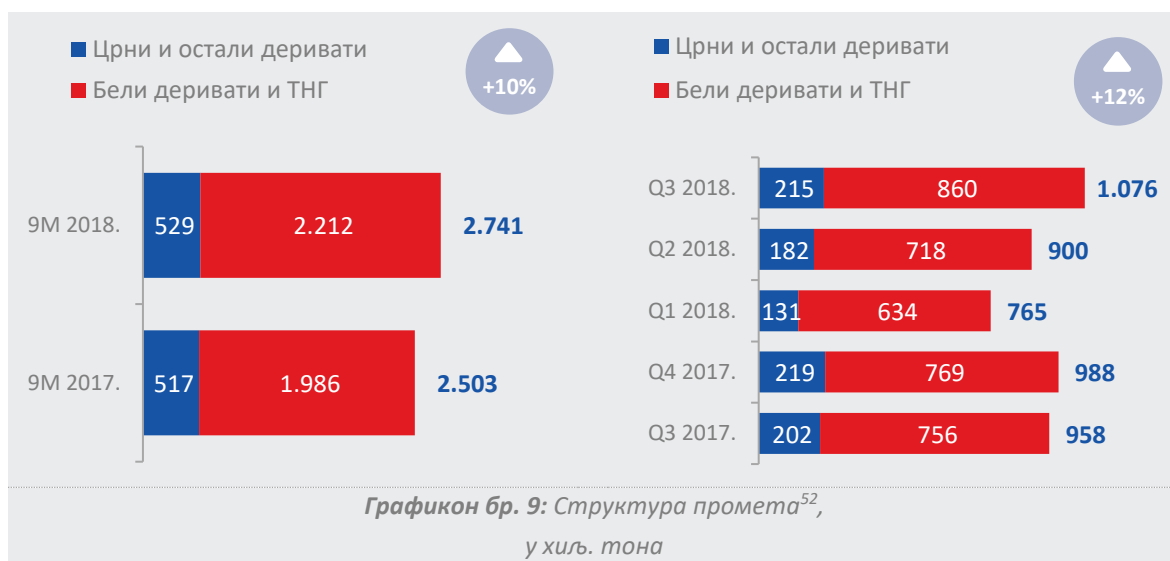
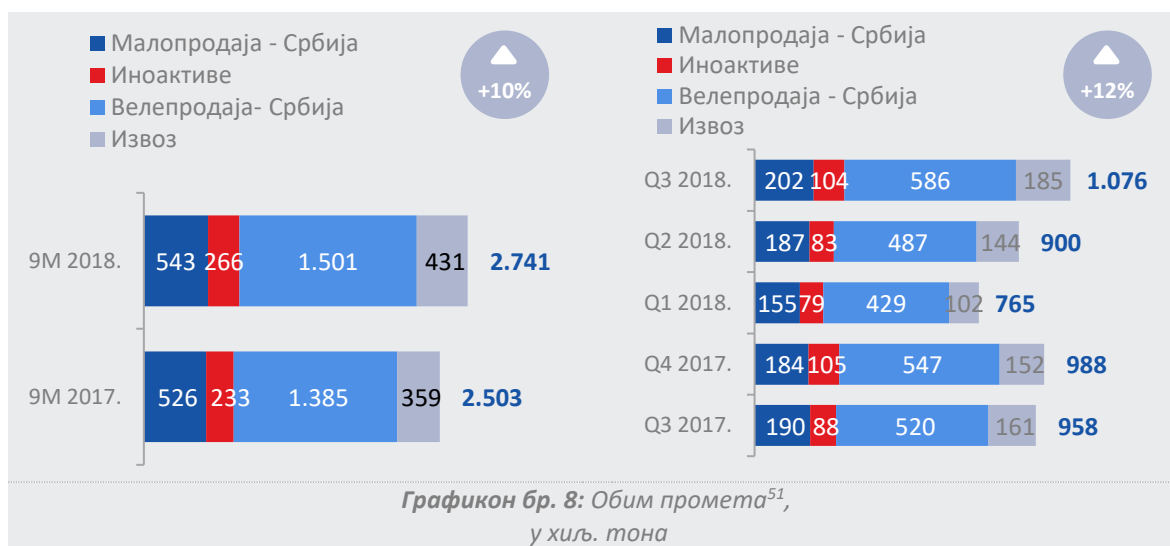
До 30. септембра 2018. године у оквиру програма лојалности у Босни и Херцеговини издато је око 75.731 картица, а учешће корисника овог програма у укупној продаји физичким лицима је у трећем кварталу 2018. године достигло 46%. У оквиру програма „Са нама на путу“ у Бугарској је до 30. септембра 2018. године издато 116.338 картица. Учешће корисника овог програма у укупној продаји физичким лицима је у трећем кварталу 2018. године достигло 60%.

Програм „Агро картица“, намењен пољопривредницима, развија се од краја 2013. године. До 30. септембра 2018. године реализовано је 128.912 картица. Настављене су активности које имају за циљ задржавање обима продаје из 2017. и достизање планираних квантитативних показатеља 2018, као и реактивацију купаца. Лансиран је нови производ *Adblue* са додатком за лакше сипање. Реализован је програм мотивације дистрибутера у Србији и региону. Покренута је већ традиционална маркетинг-кампања за промоцију *NISOTEC* бренда „Мој ауто воли *NISOTEC*“.

Оперативни показатељи⁵⁰

У првих девет месеци 2018. године забележен је раст промета од 10% у односу на првих девет месеци 2017. године, тако да је укупан промет износио 2.741 хиљаду тона.

- Малопродаја у Србији – раст обима малопродаје за 3% резултат је раста продаје дизел-горива.
- Велепродаја у Србији – раст за 8% највећим делом због раста продаје моторних горива.
- Извоз – раст од 20% као резултат раста извоза моторних горива.
- Иноактиве – раст обима продаје за 14% (канал велепродаје за 41%).

⁵⁰ Без интерног промета (9М 2018.: 12,22хиљ. тона; 9М 2017.: 11,39 хиљ. тона).

⁵¹ Без интерног промета (9М 2018.: 12,22 хиљ. тона; 9М 2017.: 11,39 хиљ. тона; Q3 2018.: 3,88 хиљ. тона; Q3 2017.: 3,91 хиљ. тона).

⁵² Без интерног промета (9М 2018.: 12,22 хиљ. тона; 9М 2017.: 11,39 хиљ. тона; Q3 2018.: 3,88 хиљ. тона; Q3 2017.: 3,91 хиљ. тона).

Енергетика

Q3 2018.	Q3 2017.	Δ ⁵³	Показатељ	Јединица мере	9М 2018.	9М 2017.	Δ ⁵⁴
32.913	34.191	-4%	Производња електричне енергије	MWh	111.335	117.967	-6%
4,45	0,00	-	LTIF ⁵⁵	број	4,45	0,00	-
0,04	0,2	-82%	EBITDA ⁵⁶	млрд. RSD	0,4	0,8	-49%
0,1	0,1	-42%	CAPEX ⁵⁷	млрд. RSD	0,3	0,2	+21%

EBITDA из редовног пословања за шест месеци 2018. године износи 0,4 милијарде динара. Дирекција за енергетику је у трећем кварталу остварила EBITDA од 0,04 милијарде динара. У току је даља реализација пројекта ТЕ-ТО Панчево. Обим до сада уговорене трговине електричном енергијом за 2018. годину износи 1,19 TWh. Настављају се даље активности на развоју бизниса и побољшању оперативне ефикасности.

У току је даља реализација пројекта ТЕ-ТО Панчево. Потписан је уговор о пројектном финансирању. Прибављени су локацијски услови, предат идејни пројекат ревизионој комисији покрајинског секретаријата. Прва грађевинска дозвола за објекат електране очекује се у почетком јануара 2019. Започета је производња главне опреме и дела помоћне опреме.

Монетизација гаса

За малу електрану на ОС Кикинда поље завршено је званично усаглашавање пасоша пројекта и спремљена документација за излазак на ИК Блока ИП након чега ће бити донета одлука о наставку реализације пројекта.

За реконструкцију мале електране Велебит 3, у циљу добијања подстицајне цене за електричну енергију, завршена је инсталација акумулатора топлоте, експанзионе посуде, топлотне подстанице и помоћне опреме. Завршен је тендер за набавку услуге реконструкције когенератора и изабран добављач.

У циљу смањења трошкова грејања потрошача у кругу бивше Рафинерије нафте Нови Сад (пројекат децентрализације топлотног извора), изводе се радови на уградњи централног парног котла и парног котла за објекат обраде отпадних вода. Завршен је тендер за набавку и уградњу четири мала топловодна котла, изабран добављач и започети су радови.

У оквиру инвестиционог одржавања опреме енергане и електроенергетског система у Рафинерији нафте Панчево, рађени су: техничка документација за планиране пројекте, пројектна документација

⁵³ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

⁵⁴ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

⁵⁵ Lost Time Injury Frequency – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказан податак представља тренутно стање закључно са 30.09., и сходно томе разлика не постоји између 9М и Q3. Блок Енергетика, реорганизацијом и креирањем нове Дивизије, престаје да постоји, тако да је вредност овог индикатора за 6М 2018.

⁵⁶ EBITDA Блока „Енергетика“ укључује и Енергану у РНП, што се елиминише на нивоу консолидације, јер је утицај Енергане укључен, такође, у EBITDA Блока „Прерада“. Блок Енергетика, реорганизацијом и креирањем нове Дивизије, престаје да постоји, остаје само Дирекција Енергетика која је подређена Дивизији, док се остали делови децентрализују у Блок Истраживање и производња, Блок Прераду, Блок Промет

⁵⁷ Финансирање, без ПДВ-а.

за реализацију инвестиција где је претходно завршена ПИП фаза, технички задаци за набавке и спровођене су набавке за пројекте реализације.

КПГ пројекти

На пројекту изградње КПГ постројења на ССГ Жарково 2 (Београд) исходована је грађевинска дозвола, пријављени и започети радови. Изграђени су темељи објеката, инсталиран контејнер компресорске станице, инсталисан диспензер са надстрешницом, и започети завршни радови на изградњи.

Изабран добављач опреме за изградњу КПГ постројења на ССГ „Блок 45“ на Новом Београду, започета фабрикација опреме са роком испоруке 11/2018 и израда техничке документације.

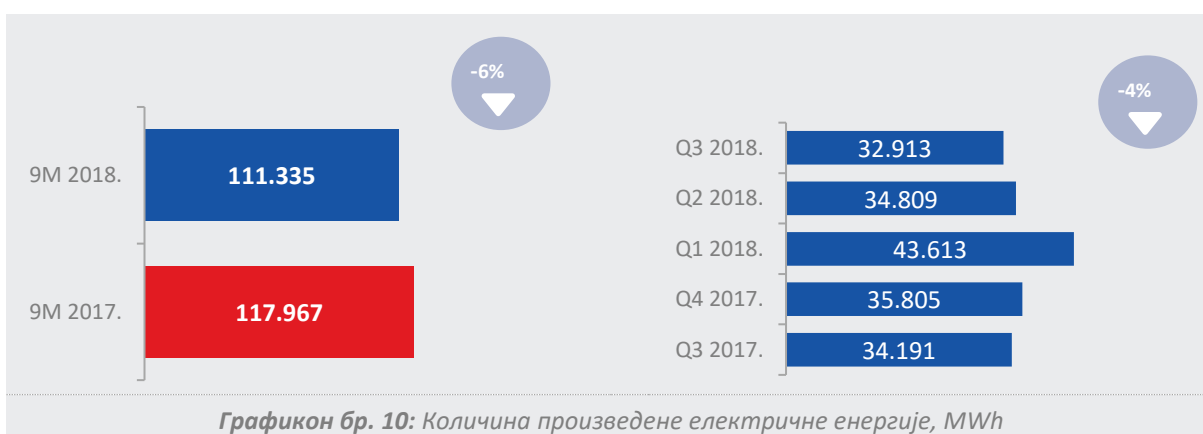
У фази израде су пасоши пројеката за КПГ постројења на ССГ Ледена стена Ниш и Аутопунилиште ТНГ Нови Сад. За ТНГ постројење на ССГ Врбас 3 у току је решавање имовинско правних односа у циљу реализације пројекта.

На пројекту реконструкције КПГ постројења на пољу Палић изабран добављач за услугу реконструкције постројења.

Трговина електричном енергијом

На пољу трговине електричном енергијом НИС је присутан на тржиштима Србије, Босне и Херцеговине, Румуније, Словеније и Мађарске. Осим ових тржишта, трговано је на граници са Бившом Југословенском Републиком Македонијом. НИС је отпочео трговину на берзи електричне енергије у Србији (*SEPEX*). У истом периоду је завршена регистрација и почео рад код аукцијске куће *JAO (Joint Auction Office)* која додељује прекограничне преносне капацитете у Централној и Југоисточној Европи. Извршена је регистрација за учешће на аукцијама за коришћење преносних прекограничних капацитета на граници Бугарске и Србије.

Оперативни показатељи

У првих девет месеци 2018. године остварена је укупна производња⁵⁸ од 111.335 MWh електричне енергије. На малим електранама је производња нижа за 6% у односу на прошлу годину због мање доступног гаса на пољима Сираково и Мајдан. Производња електричне енергије Енергане Панчево је зависна од обима и структуре потреба за воденом паром Блока „Прерада“. За производњу

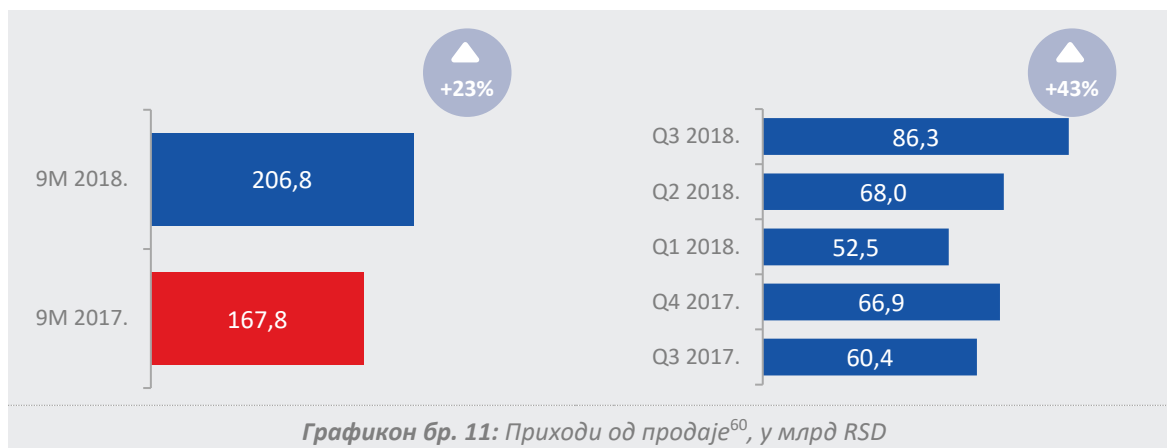
⁵⁸ Од јула 2018.г. производња електричне енергије је у надлежности Блока Истраживање и производња (мале електране) и Блока Прерада (Енергана Панчево).

електричне енергије на когенеративним постројењима у првих девет месеци 2018. године искоришћено је 26,5 милиона m^3 некомерцијалног гаса.

Финансијски показатељи

Приходи од продаје

Током првих девет месеци 2018. године НИС је остварио раст прихода од продаје⁵⁹ од 23% у односу на исти период претходне године. Овај раст остварен је као резултат раста обима промета, али и захваљујући расту малопродајних цена бензина и дизел-горива који је био подстакнут растом цене нафте на светском тржишту.

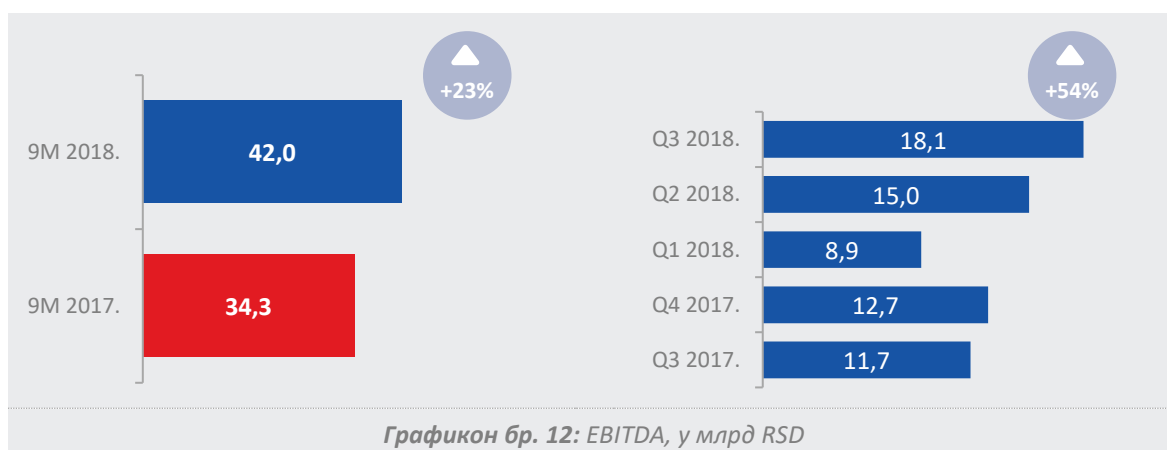

EBITDA

Показатељ *EBITDA* у првих девет месеци 2018. године већи је за 23% него претходне године и износи 42 милијарде динара.

Основни разлози су:

- утицај цене нафте
- раст обима промета

⁵⁹ Консолидовани пословни приходи.

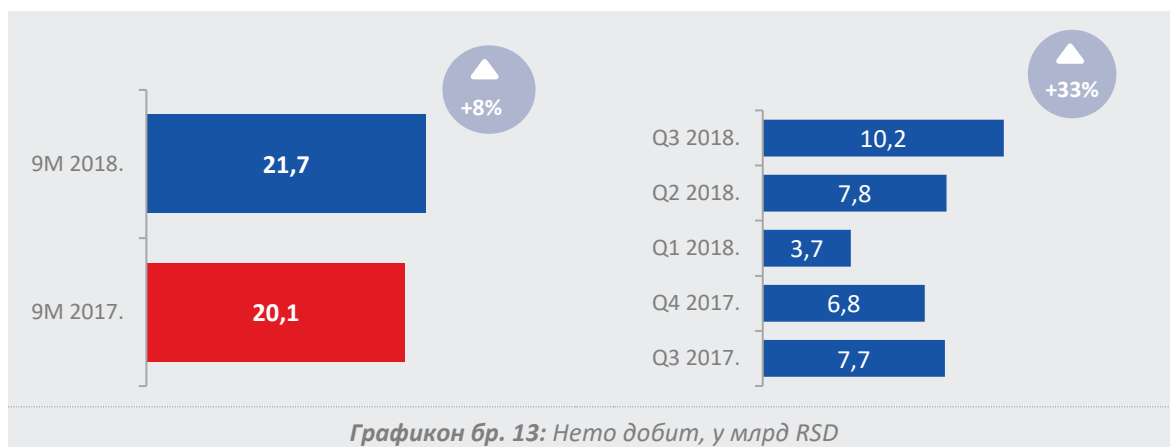
⁶⁰ Консолидовани пословни приходи.

Нето добит

Нето добит остварена у првих девет месеци 2018. године износи 21,7 милијарди динара, што је 8% већа од нето добити остварене у истом периоду 2017. године.

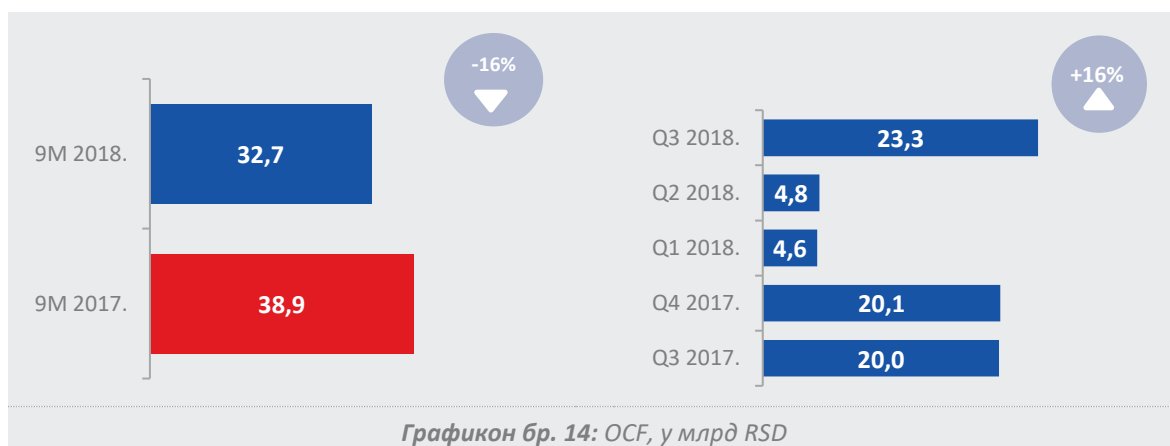
- Раст ЕБИТДА
- Већи трошкови амортизације
- Мањи финансијски расходи
- Мање позитивне курсне разлике
- Мањи порез на добит

Оперативни новчани ток

У првих девет месеци 2018. године оперативни новчани ток износи 32,7 милијарди динара и мањи је у односу на исти период 2017. године за 16%. Разлози су следећи:

- Раст цена нафте на светском тржишту
- У 2017. години потраживање од ХИП-а је у потпуности наплаћено
- Веће обавезе за увоз сирове нафте
- Веће обавезе према држави (порези, акцизе)
- Веће обавезе за царину
- Веће обавезе за нафтне деривате

CAPEX

У 2018. години главни правац улагања усмерен је на реализацију пројекта модернизације рафинеријске прераде. У оквиру Блока „Истраживање и производња“, као и до сада, највећа улагања су су у пројекте у области производње нафте и гаса. Значајан део улагања издвојен је за пројекте развоја малопродајне мреже у Блоку „Промет“. Осим тога, НИС је током првих девет месеци 2018. године улагао у модернизацију „Сервиса“, као и одређени број пројеката у Корпоративном центру.

У току првих девет месеци 2018. године је издвојено 27,3 милијарди динара за финансирање инвестиција, што је за 64% више од износа који је био издвојен у истом периоду 2017. године. Веће финансирање у односу на предходну годину директна је последица почетка реализације пројекта модернизације рафинеријске прераде (побољшање дубине прераде).

⁶¹ Износи су дати у милијардама RSD и без ПДВ-а.

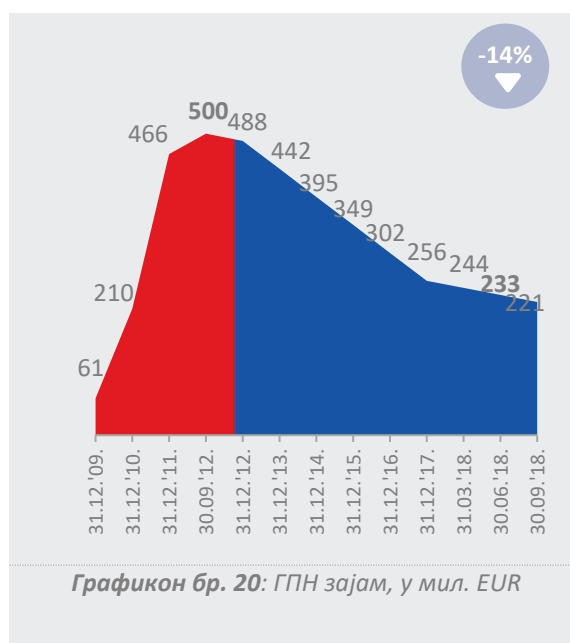
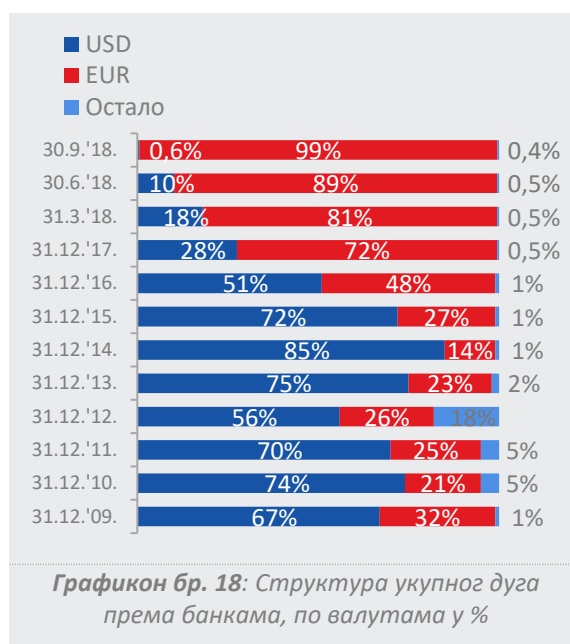
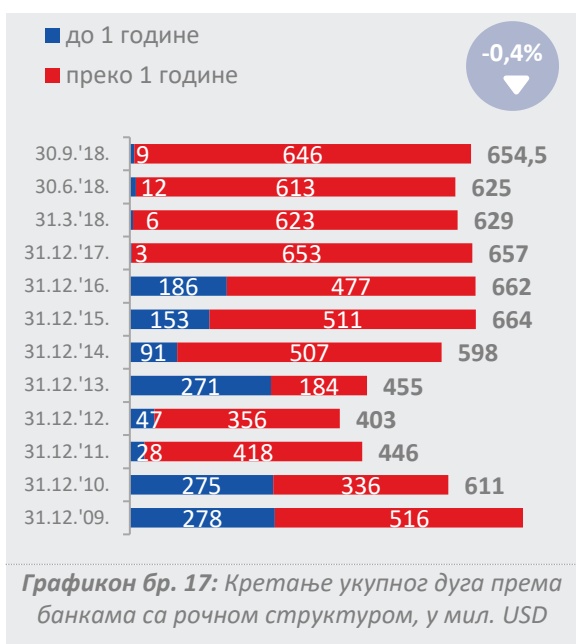
Организациони део	Најзначајнији пројекти
Блок „Истраживање и производња“	<ul style="list-style-type: none"> • Бушење разрадних бушотина • Улагања у геолошко-техничке активности • Улагања у базу, развојну и гасну инфраструктуру • Програм 3D сеизмичких испитивања и бушења истражних бушотина у Републици Србији • Улагања у концесиона права
Блок „Сервиси“	<ul style="list-style-type: none"> • Пројекти за потребе погона Бушење (набавка противеруптивне опреме) • Пројекти погона „Ремонт“ (унапређење система мониторинга процеса извођења ТКРБ у реалном времену, набавка опреме за повећање степена заштите на раду и HSE културе) • Реализација пројеката Службе за цементацију и стимулацију • Пројекти техничких сервиса и транспорта
Блок „Прерада“	<ul style="list-style-type: none"> • Модернизација рафинеријске прераде • Инвестиционо одржавање Блока „Прерада“ • Улагања у еколошке пројекте • Пројекти повећања ефикасности
Блок „Промет“	<ul style="list-style-type: none"> • Развој малопродајне мреже у Србији • Пројекти логистике (куповина аутоцистерни, замена пумпних аутомата) • Остали пројекти малопродаје (увођење <i>Drive Cafe</i> концепта на бензинским станицама)
Блок „Енергетика“	<ul style="list-style-type: none"> • Изградња сабирне гасне станице Острово • Програм инвестиционог одржавања блока „Енергетика“ • Пројекти повећања поузданости (адаптација нисконапонског постројења у трафостаницама)
Корпоративни центар	<ul style="list-style-type: none"> • Пројекти са IT компонентом (куповина софтверских лиценци) • Имплементација корисничког окружења <i>cSRM</i> за сервисне услуге (Функција за материјално-техничку и сервисну подршку и капиталну изградњу) • Програм дигиталне трансформације компаније

Задуженост

У току првих девет месеци 2018. године дуг према банкама је приближно на нивоу дуга на дан 31. децембра 2017. године и износи 654,5 милиона *USD*, уз повећање учешћа кредита у валути *EUR*. Осим тога, дуг према матичном друштву ЈАД „Гаспром њефт“ такође је смањен и тренутно износи 220,9 милиона *EUR*.

И поред санкционих ограничења, НИС је у току првих девет месеци 2018. године успешно наставио са спровођењем друге фазе реструктурирања кредитног портфолија. Ово је прво такво реструктурирање у условима санкција. Очекивани резултати су продужење просечне рочности портфолија, уз истовремено смањење просечне цене задуживања. Осим тога, захваљујући тендеру спроведеном у децембру 2017. године као и током првог полугодишта 2018. године, изабране су кључне банке-партнери НИС-а, које ће током 2018. и 2019. године обезбедити преко 500 милиона евра извора дугорочног финансирања за реализацију друге фазе реструктурирања, уз додатну оптимизацију цене финансирања, а све у границама дозвољеног односа дуга и *EBITDA*.

На тај начин, НИС ће практично ослободити слободан новчани ток за благовремено финансирање крупних инвестиционих пројеката (посебно стратешки важног пројекта „Дубока прерада“, али и осталих планираних инвестиција) у периоду од 2018. до 2020. године.

⁶² Поред дуга према банкама по основу кредита и акредитива, НИС Група на дан 30. септембар 2018. године има и издате банкарске гаранције у износу од 32,0 милиона USD, корпоративне гаранције у износу од 39,8 милиона USD, банкарска писма о намерама у износу од 0,2 милиона USD и финансијски лизинг у износу од 8,6 милиона USD.

Порези и други јавни приходи⁶³

Укупан износ обрачунатих обавеза по основу јавних прихода који НИС а.д Нови Сад са зависним друштвима, насталим из његове организационе структуре⁶⁴ у Србији, треба да издвоји за првих девет месеци 2018. године је 126,79 милијарди динара, што је за 18% више него у истом периоду 2017. године.

Укупан износ обрачунатих обавеза по основу јавних прихода који НИС Група треба да издвоји за првих девет месеци 2018. године је 142,26 милијарде динара, што је за 16% више него у истом периоду 2017. године.

НИС а.д. Нови Сад	9М 2018.	9М 2017.	% ⁶⁵
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	1,17	1,13	+3%
Порез на добит правних лица	3,03	2,85	+6%
Порез на додатну вредност	17,81	16,27	+9%
Акцизе ⁶⁶	96,18	78,32	+23%
Накнада за робне резерве	4,63	4,37	+6%
Царине	0,56	0,55	+3%
Рудна рента	1,08	0,88	+24%
Остали порези	1,07	0,99	+8%
Укупно	125,54	105,37	+19%
НИС-ова зависна друштва у Србији⁶⁷			
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	0,38	0,37	+5%
Порез на добит правних лица	0,09	0,21	-55%
Порез на додатну вредност	0,66	1,00	-33%
Акцизе	0,00	0,00	-
Царине	0,04	0,02	+92%
Рудна рента	0,00	0,00	-
Остали порези	0,06	0,06	+10%
Укупно	1,25	1,65	-24%
Укупно НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима у Србији	126,79	107,2	+18%
НИС-ова зависна друштва у региону и Ангола			
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	0,03	0,05	-41%
Порез на добит правних лица	0,13	1,94	-93%
Порез на додатну вредност	1,24	1,16	+7%
Акцизе	9,89	9,26	+7%
Царине	3,02	1,64 ⁶⁸	+84%
Рудна рента	0,00	0,00	-
Остали порези	0,08	0,08	0%
Укупно	14,38	14,14	+1%
Одложена пореска средства (укупно за Групу)	1,10	1,22	-10%
Укупно НИС Група⁶⁹	142,26	122,38	+16%

⁶³ У милијардама динара.

⁶⁴ *Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад и НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад.*

⁶⁵ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде *RSD*.

⁶⁶ Према законодавству Републике Србије усклађивање акциза врши се почетком године.

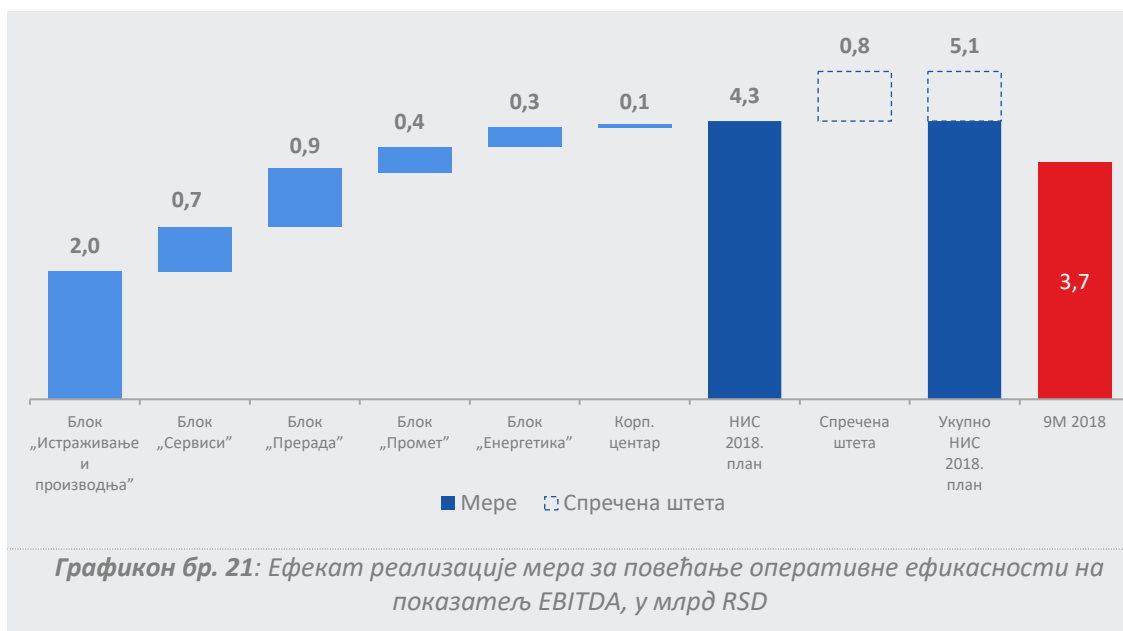
⁶⁷ *Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад и НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад.*

⁶⁸ Податак приказује искључиво износ обавезе за царину, док је ранији податак приказивао целокупан износ царинског дуга укључујући и порезе који се плаћају при увозу.

⁶⁹ Укључујући порезе и друге обавезе по основу јавних прихода за зависна друштва у региону, порез на добит у Анголи и одложена пореска средства.

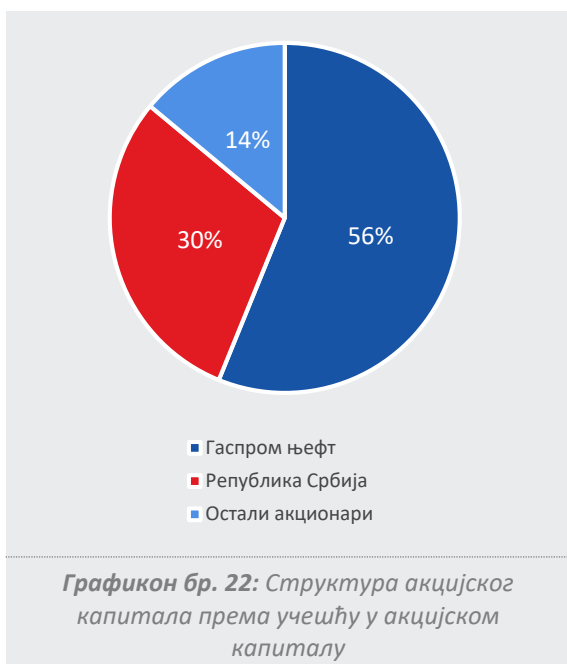
Повећање оперативне ефикасности

Укупан ефекат мера за повећање оперативне ефикасности на показатељ *EBITDA* у првих девет месеци 2018. године износио је 3,7 милијарде динара.

Хартије од вредности

Структура акцијског капитала

Акцијски капитал НИС-а износи 81,53 милијарде динара и подељен је на укупно 163.060.400 акција номиналне вредности 500,00 динара. Све емитоване акције су обичне акције и дају својим власницима следећа права:

- право учешћа и гласања на скупштини, тако да једна акција увек даје право на један глас,
- право на исплату дивиденде у складу са важећом регулативом,
- право учешћа у расподели ликвидационог остатка или стечајне масе у складу са законом којим се уређује стечај;
- право пречег стицања обичних акција и других финансијских инструмената заменљивих за обичне акције, из нових емисија, и
- друга права у складу са Законом о привредним друштвима и актима Друштва.

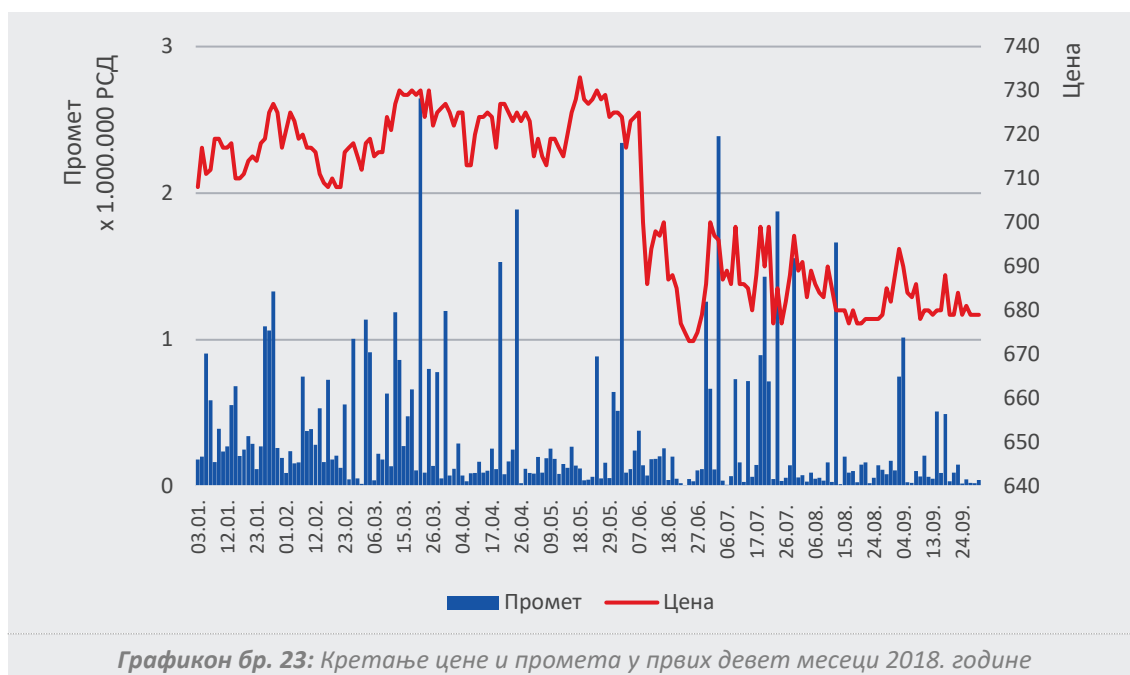
Структура првих 10 акционара са највећим учешћем у акцијском капиталу приказана је у табели:

Акционар	Број акција	% учешћа у акцијском капиталу
ЈАД „Гаспром нефт“	91.565.887	56,15%
Република Србија	48.712.094	29,87%
<i>Societe Generale</i> банка Србија а.д. – кастоди рачун - фонд	1.564.531	0,96%
<i>Societe Generale</i> банка Србија а.д. – кастоди рачун - фонд	597.407	0,37%
<i>Global Macro Capital Opportunities</i>	342.465	0,21%
Компанија Дунав осигурање а.д.о. Београд	247.486	0,15%
Актив-фонд д.о.о. Београд	236.330	0,14%
Convest а.д. Нови Сад – збирни рачун	231.391	0,14%
<i>AWLL Communications</i> д.о.о. Београд	227.352	0,14%
Керамика Јовановић д.о.о. Зрењанин	203.824	0,12%
Остали акционари	19.131.633	11,73%
Укупан број акционара на дан 30. септембар 2018. године:		2.093.697

Трговање акцијама и показатељи по акцији

Акцијама НИС а.д. Нови Сад тргује се на Прајм листингу „Београдске берзе а.д.“.

Преглед трговања акцијама НИС а.д. Нови Сад на Београдској берзи у првих девет месеци 2018. године

Последња цена (28. септембар 2018.)	679 RSD
Највиша цена (29. јануар 2018.)	750 RSD
Најнижа цена (18. јун 2018.)	662 RSD
Укупан промет	636.888.772 RSD
Укупан обим (број акција)	896.826 акција
Укупан број трансакција	18.512 трансакција
Тржишна капитализација на дан 30. септембар 2018.	110.718.011.600 RSD
EPS	137,18 RSD
Консолидована EPS	133,24 RSD
P/E рацио	4,95
Консолидовани P/E рацио	5,10
Књиговодствена вредност на дан 30. септембар 2018.	1.560,1 RSD
Консолидована књиговодствена вредност на дан 30. септембар 2018.	1.470,8 RSD
P/BV рацио	0,43
Консолидовани P/BV рацио	0,46

Током првих девет месеци 2018. године Друштво није стицало сопствене акције.

Дивиденде

Политика дивиденди *НИС а.д. Нови Сад* заснована је на избалансираном приступу који узима у обзир неопходност задржавања добити за потребе финансирања будућих инвестиција, као и стопу повраћаја на уложени капитал и износ исплате дивиденди. Дугорочна политика дивиденди предвиђа да се најмање 15% остварене нето добити исплати акционарима у облику дивиденде.

Приликом утврђивања предлога одлуке о расподели добити и исплати дивиденде, менаџмент Друштва узима у обзир низ фактора, укључујући финансијску ситуацију, планове за инвестиције, обавезе за отплату кредита, макроекономско окружење и законске прописе. Сваки од ових фактора, засебно или у комбинацији, уколико је довољно значајан, може да утиче на предложену исплату дивиденде.

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Нето добит (губитак), у млрд RSD⁷⁰	(4,4)	16,5 ⁷¹	40,6 ⁷²	49,5	52,3	30,6	16,1	16,1	27,8
Укупан износ дивиденде, у млрд RSD	0,00	0,00	0,00	12,4	13,1	7,6	4,0	4,0	6,9
Рацио исплате	-	-	-	25%	25%	25%	25%	25%	25%
Зарада по акцији, у RSD	-	101,1	249,0	303,3	320,9	187,4	98,8	98,6	170,43
Дивиденда по акцији, бруто, у RSD	0,00	0,00	0,00	75,83	80,22	46,85	24,69	24,66	42,61
Цена акције на 31.12., у RSD	-	475	605	736	927	775	600	740	724
Дивидендни принос акционара, у %⁷³	-	-	-	10,3	8,7	6,0	4,1	3,3	5,9

Опис финансијских инструмената које Група користи

Услед изложености валутном ризику *НИС Група* користи форвард трансакције на девизном тржишту као инструмент управљања овом врстом ризика.

Као матично друштво за целу *Гаспром њефт Групу*, у оквиру које послује и *НИС а.д. Нови Сад* са својим зависним друштвима, *ЈАД „Гаспром њефт“* управља инструментима робног хеџинга на нивоу *Гаспром њефт Групе* и процењује да ли је потребно коришћење одговарајућих инструмената робног (*commodity*) хеџинга.

⁷⁰ Нето добит *НИС а.д. Нови Сад*.

⁷¹ Нето добит искоришћена за покриће акумулираних губитака.

⁷² Нето добит искоришћена за покриће акумулираних губитака.

⁷³ Израчунава се као однос бруто дивиденде према цени акције на крају године.

Корпоративно управљање

Систем управљања Друштвом

Друштво је успоставило једнодомни систем управљања, у коме централну улогу у управљању Друштвом има Одбор директора, који је одговоран за реализацију постављених циљева и остваривање резултата, док акционари своја права и контролу врше првенствено преко Скупштине акционара.

Одредбама Статута извршено је потпуно и јасно разграничење делокруга послова Одбора директора у односу на делокруг послова Скупштине акционара, генералног директора Друштва и тела која образују органи управљања Друштва.

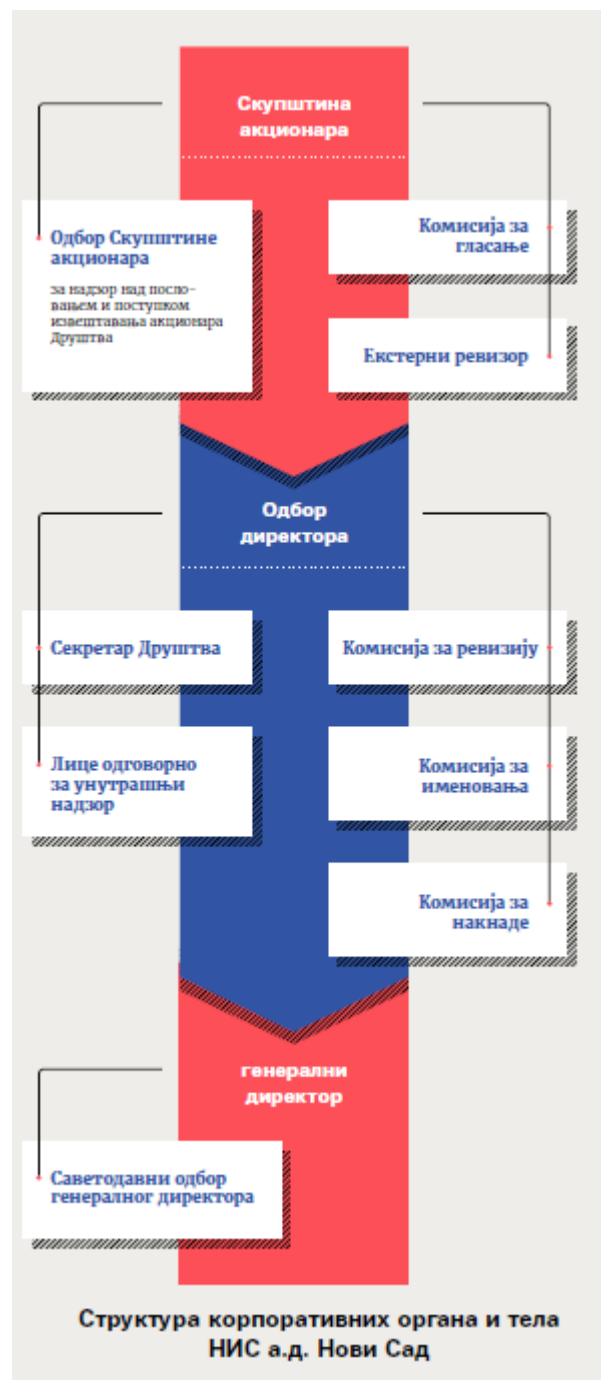
Скупштина акционара и права акционара

Скупштину акционара као највиши орган Друштва чине сви акционари. Све акције НИС а.д. Нови Сад су обичне акције које власницима дају иста права, при чему свака акција даје право на један глас.

Одбор директора

Централну улогу у управљању Друштвом има Одбор директора, који је колективно одговоран за дугорочни успех Друштва, а у чијој надлежности је постављање основних пословних циљева и праваца даљег развоја Друштва, као и утврђивање и контрола успешности примене пословне стратегије Друштва.

Чланови бирају председника Одбора директора, а функције председника Одбора директора и Генералног директора су раздвојене.

Састав Одбора директора

Чланове Одбора директора именује и разрешава Скупштина акционара.

На X редовној седници Скупштине акционара НИС-а, одржаној 21. јуна 2018. године, за чланове Одбора директора НИС-а именовани су: Вадим Јаковљев, Кирил Тјурдењев, Даница Драшковић, Алексеј Јанкевич, Сергеј Папенко, Александар Крилов, Никола Мартиновић, Волфганг Рутеншторфер, Анатолиј Чернер и Олга Висоцка.

Одбор директора чине извршни и неизвршни директори. Одбор директора у свом саставу има једног извршног члана, док су сви остали чланови неизвршни, при чему су два неизвршна директора истовремено и независни чланови Одбора директора.

Чланови Одбора директора на дан 30. септембар 2018. године

Вадим Јаковљев

председник Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

заменик председника Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт”, први заменик генералног директора задужен за питања истраживања и производње, стратешко планирање, спајања и аквизиције.

Рођен је 1970. године.

Дипломирао је 1993. године на Московском инжењерско-физичком институту, смер Примењена нуклеарна физика. Године 1995. завршио је Високу школу за финансије Међународног универзитета у Москви. Од 1999. године поседује сертификат *Chartered Association of Certified Accountants*. Године 2009. стекао је диплому Британског института директора (ИД). Од 1995. до 2000. године радио је у „*PricewaterhouseCoopers*” на различитим позицијама, од консуланта до менаџера за ревизију. Од 2001. до 2002. године био је на дужности заменика руководиоца финансијско-економске управе ЈУКОС ЕП а.д. Од 2003. до 2004. године финансијски је директор „Југанскњефтегаса” НК ЈУКОС. Од 2005. до 2006. године био је заменик генералног директора за економију и финансије „СИБУР-Руске гуме”.

Од 2007. до 2010. био је заменик генералног директора за економику и финансије ЈАД „Гаспром њефт”. Од 2007. године је заменик председника Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт”. Од 2010. до 2011. био је финансијски директор ЈАД „Гаспром њефт”. Од 2011. године је на позицији првог заменика генералног директора ЈАД „Гаспром њефт”.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 10. фебруара 2009. године, а на функцију председника Одбора директора НИС а.д. Нови Сад 31. јула 2009. године.

Кирил Тјурдењев
генерални директор НИС а.д. Нови Сад
члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 1977. године.

С највишим успехом је дипломирао на Факултету за међународне односе (висока школска спрема са специјализацијом), и затим магистрирао у области међународног права (са специјализацијом) на Московском државном институту међународних односа (МГИМО). Такође је магистрирао у области права (*LL.M*) на Универзитету у Манчестеру. Стручно се усавршавао у оквиру програма *executive education* у међународној пословној школи *INSEAD* и Лондонској пословној школи. Од 2000. до 2004. године радио је у компанијама *A.T. Kearney* и *Unilever*. Године 2004. почиње да ради у *McKinsey & Co*. Од 2007. до 2012. године радио је као заменик генералног директора за стратегију и корпоративни развој у компанији "СИБУР – Минерална ђубрива". Од 2012. године је извршни потпредседник и члан Извршног одбора АФК "Система". Пре доласка у НИС, Кирил Тјурдењев је био на функцији председника и председавајућег Извршног одбора ОАО "Обједињена нафтно-хемијска компанија" која је у том тренутку улазила у групу компанија АФК "Система", и на функцији председника Одбора директора компаније "Уфаоргсинтез". У априлу 2016. године почиње са радом у НИС-у, на позицији првог заменика генералног директора за прераду и промет. На функцију генералног директора *НИС а.д. Нови Сад* именован је 22. марта 2017. године.

За члана Одбора директора НИС-а именован је 8. децембра 2016. године.

Даница Драшковић
члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

Рођена је 1945. године.

На Правном факултету Универзитета у Београду је дипломирала 1968. године. Од 1968. до 1990. године радила је на пословима финансија у банци, на правно-економским пословима у привреди и као градски судија за прекршаје у Београду. Године 1990. основала је кућу „Српска реч“, чији је и данас власник. Аутор је три књиге публицистике.

Од 1. априла 2009. до 18. јуна 2013. године је члан Одбора директора *НИС а.д. Нови Сад*. На ову функцију поново је именована 30. јуна 2014. године.

Алексеј Јанкевич

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

заменик генералног директора за економику и финансије ЈАД „Гаспром њефт“

Рођен је 1973. године.

Године 1997. завршио је Државни електротехнички Универзитет у Санкт Петербургу (ЛЕТИ), смер „Оптички инструменти и системи“. Године 1998. завршио је Међународну школу менаџмента ЛЕТИ-Лованиум у Санкт-Петербургу. Од 1998. до 2001. године радио је у консултантској кући „КАРАНА“. Од 2001. до 2005. је радио на пословима заменика начелника Управе за планирање, буџет и контролинг ЗАД „ЈУКОС РМ“ (део који је одговоран за логистику, прераду и промет). Године 2004. је стекао звање „*Certified Management Accountant*“ (СМА). Од 2005. до 2007. године радио као заменик финансијског директора „ЛЛК-Интернешнл“ (компанија се бави производњом и продајом уља и специјалних нафтних деривата и послује у оквиру ЛУКОИЛ групе). Од 2007. до 2011. године је начелник Департмана за планирање и буџет, руководиоца Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД „Гаспром њефт“. Од августа 2011. године обавља функцију в.д. заменика генералног директора ЈАД „Гаспром њефт“ за економику и финансије. Од марта 2012. године је члан Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт“, заменик генералног директора ЈАД „Гаспром њефт“ за економику и финансије.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 18. јуна 2013. године.

Сергеј Папенко

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

начелник Департмана за рад са заједничким предузећима и ефикасност бизниса ЈАД „Гаспром њефт“

Рођен је 1973. године.

Године 1996. је завршио Харковски државни универзитет (смер економска кибернетика), а 1999. је стекао диплому МВА Универзитета HOFSTRA (Хемпстед, Њујорк, САД), смер *Finance&Banking*.

Од 1994. до 1996. године радио је на позицији менаџера Департмана Прве украјинске међународне банке у Харкову. У периоду од 1996. до 1998., године радио је као консултант компаније TACIS Project, а током 1998. године као ревизор у компанији *PricewaterhouseCoopers*. Од 2000. до 2007. године, у московском представништву фирме „*McKinsey and Company Inc. Russia*“ је радио као консултант, а затим и као млађи партнер. Од 2007. године до данас се налази на позицији начелника Департмана за рад са заједничким предузећима и ефикасност бизниса ЈАД „Гаспром њефт“.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 21. јуна 2018. године.

Александар Крилов**члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад****директор Дирекције за регионалну продају ЈАД „Гаспром њефт“**

Рођен је 1971. године.

Године 1992. завршио је ЛМУ (град Лењинград), 2004. године – Правни факултет СпБГУ, а 2007. године Московску интернационалну вишу школу за бизнис МИРБИС МБА, смер стратешки менаџмент и предузетништво. Од 1994. до 2005. године радио је на руководећим позицијама у области промета некретнина (генерални директор, председник) у компанијама: Руско-канадска СП „Петробилд“ и ЗАД „Алпол“. У периоду од 2005. до 2007. године ради као заменик руководиоца у Дирекцији за реализацију у ДОО „Сибур“. Од априла 2007. године до данас, руководилац је Департмана за снабдевање нафтним дериватима, руководилац Департмана за регионалну продају и директор Дирекције за регионалну продају ЈАД „Гаспром њефт“.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 29. новембра 2010. године.

Никола Мартиновић**члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад**

Рођен је 1947. године.

Основну школу завршио је у Фекетићу, а гимназију у Србобрану. Дипломирао је на Економском факултету у Суботици, где је и магистрирао на тему „Трансформација пореског система у Србији са увођењем ПДВ-а“. Од 1985. до 1990. године налазио се на челу компаније „Солид“ у Суботици, а наредне две године, до 1992. године, на функцији помоћника министра унутрашњих послова у Министарству унутрашњих послова Републике Србије. Од 1992. до 2000. године радио је као помоћник генералног директора „Нафтне индустрије Србије“ за финансије, односно као генерални директор „Нафтагас промета“ од 1996. до 2000. године. Од 2005. године до 31. августа 2013. године у НИС а.д. Нови Сад обавља послове специјалног саветника. Од 1. септембра 2013. године до 15. децембра 2013. године обављао је функцију специјалног саветника Генералног директора „О Зоне а.д. Београд“, а од 15. децембра 2013. до одласка у пензију 17. новембра 2014. године радио је као саветник директора НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад. Почев од 22. новембра 2011. године, ангажован је и као члан Савета гувернера Народне банке Србије.

Био је члан Управног одбора Нафтне индустрије Србије/НИС а.д. Нови Сад од 2004. до 2008. године, а на исту функцију именован је и 10. фебруара 2009. године.

Волфганг Рутеншторфер
независни члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 1950. године.

Године 1976. дипломирао је економику и бизнис администрацију на Бечком универзитету економике и бизниса. Стекао је звање доктора наука. Године 1976. почео је да ради у компанији *ОМВ*, 1985. године је прешао у Дирекцију за планирање и контролу, а 1989. године преузео одговорност за стратешки развој групе *ОМВ*. Пошто је 1990. године био постављен за директора маркетинга, постао је члан Извршног одбора 1992. године и био задужен за финансије и хемијске производе. Остао је у Извршном одбору компаније *ОМВ* до почетка 1997. године, када је постао заменик министра финансија. Првог јануара 2000. године вратио се у Извршни одбор *ОМВ*-а и био задужен за финансије до априла 2002. године, а за гас до децембра 2006. године. У периоду од 1. јануара 2002. до 31. марта 2011. године био је председник Извршног одбора *ОМВ* групе. Г-дин Рутеншторфер је био или је још увек члан одбора друштава као што су *VIG*, *Roche*, , *Flughafen Wien AG*, *RHI MAGNESITA NV*, *Telekom Austria*, *ДОО CollPlant Holdings* и *Erne Fittings GmbH*.

На функцију независног члана Одбора директора *НИС а.д. Нови Сад* именован је 20. априла 2012. године.

Анатолиј Чернер
члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

заменик председника Извршног одбора, заменик генералног директора за логистику, прераду и промет ЈАД „Гаспром њефт“

Рођен је 1954. године.

Године 1976. завршио је Нафтни институт у Грозном, смер хемијске технологије прераде нафте и гаса. Од 1976. до 1993. године радио је у Рафинерији „Шерипов“ у Грозном, где је прошао пут од оператера до директора Рафинерије. Године 1996. почео је да ради у компанији „Славњефт“, на месту управника Одељења за промет нафте и нафтних деривата, а касније је именован за потпредседника НГК „Славњефт“. На дужност потпредседника за прераду и промет компаније „Сибњефт“ (од јуна 2006. године – ЈАД „Гаспром њефт“) именован је у априлу 2006. године. Од децембра 2007. године налази се на позицији заменика генералног директора ЈАД „Гаспром њефт“ за логистику, прераду и промет.

На функцију члана Одбора директора *НИС а.д. Нови Сад* именован је 10. фебруара 2009. године.

Олга Висоцка

независни члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

Рођена је 1961. године.

Године 1984. завршила је са похвалама Лењинградски државни универзитет, одсек за економску кибернетику, специјалност: економиста-математичар, а 1987. постдипломске студије из области математичке кибернетике на Институту за социјално-економске студије Академије наука СССР, Лењинградско одељење.

У периоду од 1988. до 1995. године радила је као председник Одбора директора, генерални директор и директор низа приватних компанија. Од 1995. године до 2003. ради на различитим партнерским позицијама у *KPMG* у Санкт Петербургу, Њујорку и Москви. Почев од 2003. до 2005. године је руководилац Управе интерне ревизије у компанији „Јукос“, а од 2005. до 2008. године извршни партнер у *Deloitte&Touche*. У периоду од 2006. до 2013. године налазила се на позицијама независног члана Од, председника Комисије за ревизију, члана Комисије за стратегију и члана Комисије за накнаде у „ЕМ-алијанс“ и „КИТ-Финанс“, као и независног члана Комисије за ревизију ОАД „Балтика“. Од 2012. до 2013. била је партнер у *PricewaterHouseCoopers (PwC)*, а од 2013. до 2014. године је независни члан Од, председник Комисије за ревизију и Комисије за накнаде УК „НефтеТрансСервис“.

На функцију независног члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именована је 21. јуна 2018. године.

Укупан износ исплаћен члановима Од у првих девет месеци 2018. године, нето у RSD

Чланови Од	161.840.947
------------	-------------

Чланство у Одбору директора или Надзорном одбору других друштава

Вадим Јаковљев	<ul style="list-style-type: none"> • ЈАД НГК „Славњефт“ (председник Од) • ОАД „СН-МНГ“ • ДОО „ГПН Развој“ (председник Од) • АД „Гаспром њефт – ННГ“ (председник Од) • ДОО „Гаспром њефт – Хантос“ (председник Од) • ДОО „Гаспром њефт – НТЦ“ (председник Од) • ДОО „Гаспром њефт – Оренбург“ (председник Од) • ДОО „Гаспром њефт – Сахалин“ • Салим Петролеум Девелопмент Н.В. (члан Надзорног одбора) • ДОО „Гаспром њефт шелф“ • ДОО „Технолошки центар Бажен“, • ДОО „ГПН-ГЕО“
Кирил Тјурдењев	-

Алексеј Јанкевич	<ul style="list-style-type: none"> • ЈАД „НГК“ „Славњефт“ • АД „Гаспром њефт – Аеро“ • ДОО „Гаспром њефт – СМ“ • ДОО „Гаспром њефт Бизнис-Сервис“ (председник ОД) • „Гаспром њефт Лубрикантс Италија СПА“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт Марин Бункер“ • ДОО „Гаспром њефт шелф“.
Сергеј Папенко	<ul style="list-style-type: none"> • ЈАД НГК „Славњефт“ • АД „Артикгаз“ • АД „Евротек-Југра“ • ЗАД „Нортгаз“ (председник ОД) • ДОО „Славњефт-Краснојарскњефтегаз“ • ДОО „Гаспром њефт – Восток“ • ДОО „Гаспром њефт – Ангара“ • Salym Petroleum Development N.V. (члан НО) • ДОО „Гаспром Ресурс Нортгаз“ (ГД) • АД „Месојахањефтегаз“ • АД „Томскњефт“ ВНК (Председник ОД)
Александар Крилов	<ul style="list-style-type: none"> • АД „Гаспром њефт – Новосибирск“ (председник ОД) • ЈАД „Гаспром њефт – Тјумен“ (председник ОД)⁷⁴ • АД „Гаспром њефт – Урал“ (председник ОД) • АД „Гаспром њефт – Јарослављ“ (председник ОД) • АД „Гаспром њефт – Северозапад“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт Азија“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт – Таџикистан“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт – Казахстан“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт – Центар“ (председник ОД) • АД „Гаспром њефт – Терминал“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт – Регионална продаја“ (председник ОД) • АД „Гаспром њефт – Транспорт“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт – Краснојарск“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт – Корпоративна продаја“ (председник ОД) • ИДОО „Гаспром њефт – Белнефтепродукт“ (председник ОД) • АД „Гаспром њефт – Алтернативна горива“ (председник ОД) • ДОО „ИТСК“ • ДОО „Гаспром њефт – Лабораторија“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт-Тјумен“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт - Новосибирск (АЗС) (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт - Новосибирск (НБ) (председник ОД) • Асоцијација Хокејашки клуб „Авангард“ (председник ОД)
Никола Мартиновић	-
Даница Драшковић	-
Волфганг Рутеншторфер	<ul style="list-style-type: none"> • „Flughafen Wien“ AG, Беч (члан Надзорног одбора) • „RHI MAGNESITA“ NV, Беч (члан ОД) • ДОО „CollPlant Holdings“ (члан ОД) • „Erne Fittings“ GmbH (председник Надзорног одбора)

⁷⁴Привредно друштво је у поступку ликвидације.

Анатолиј Чернер	<ul style="list-style-type: none"> • ЈАД НГК „Славњефт“ • АД „Гаспром њефт – ОНПЗ“ (председник ОД) • ОАД „Славњефт – ЈАНОС“ • АД „Гаспром њефт – МНПЗ“ (председник ОД) • АД „Гаспром њефт – Аеро“ (председник ОД) • АД „Санктпетербуршка Међународна робно-сировинска берза“ • ДОО „Гаспром њефт – СМ“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт Марин Бункер“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт – Логистика“ (председник ОД) • ОАД „Мозирски НПЗ“ • „Гаспром њефт Лубрикантс Италија СПА“ • ДОО „Гаспром њефт – Каталитички системи“ (председник ОД) • ДОО „Аутоматика-Сервис“ (председник ОД)
Олга Висоцка	<ul style="list-style-type: none"> • непрофитна организација „Сребрно време“ (председник НО, директор) • ДОО ИНК (независни члан ОД, председник Комисије за ревизију) • АД „СУЕК“ (независни члан ОД)

Број и % акција НИС а.д. Нови Сад у власништву чланова ОД

Име и презиме	Број акција	% учешћа у укупном броју акција
Никола Мартиновић	224	0,0001%

Комисије Одбора директора

У циљу ефикаснијег обављања својих дужности, Одбор директора је образовао 3 сталне комисије (Комисија за ревизију, Комисија за накнаде и Комисија за именовања) које представљају саветодавна и стручна тела која му помажу у раду, а нарочито у погледу разматрања питања из његове надлежности, припреме и надзора над спровођењем одлука и аката које доноси, као и ради обављања одређених стручних послова за потребе Одбора директора.

Мандат чланова Комисије за ревизију и Комисије за накнаде у претходном мандатном периоду трајао је до дана одржавања X редовне годишње Скупштине акционара НИС а.д. Нови Сад тј. до 21.06.2018. године, а Комисије су имале следећи састав:

- Комисија за ревизију:
  - Волфганг Рутеншторфер, председник,
  - Алексеј Јанкевич, члан и
  - Ненад Мијаиловић, члан.
- Комисија за накнаде:
  - Станислав Шекшња, председник,
  - Анатолиј Чернер, члан и
  - Зоран Грујичић, члан.

Одбор директора ће у наредном периоду именовати чланове Комисија Одбора директора за наредни мандат, док може по потреби образовати и друге сталне или *ad hoc* комисије које ће се бавити питањима релевантним за рад Одбора директора.

Одбор Скупштине акционара

Одбор Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара Друштва (у даљем тексту „Одбор Скупштине акционара“) је саветодавно и стручно тело Скупштине акционара Друштва, које јој помаже у раду и разматрању питања из њеног делокруга. Чланови

Одбора Скупштине акционара одговарају за свој рад Скупштини акционара која их именује и разрешава.

Чланови Одбора Скупштине акционара на дан 30. септембар 2018. године

Ненад Мијаиловић

председник Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 1980. године.

Године 2003. завршио је Економски факултет Универзитета у Београду. Године 2007. завршио је магистарске студије на Универзитету у Лозани, Швајцарска. Године 2010. је уписао докторске студије на Економском факултету Универзитета у Београду. Стекао је међународну лиценцу из области финансија CFA, 2011. године. Од 2003. до 2009. радио је као консултант и руководиоца у области финансија и банкарства у следећим компанијама: *Deloitte* Београд, *AVS Fund de Compensation* Женева, *JP Morgan* Лондон, *KBC Securities Corporate Finance* Београд. У периоду од децембра 2009. до августа 2012. био је саветник министра у Министарству економије и регионалног развоја Републике Србије, у ресору привреде и приватизације. Од августа 2012. године је био помоћник министра у Министарству финансија Републике Србије, а од августа 2014. године до септембра 2018. године, обављао је функцију државног секретара у Министарству финансија Републике Србије. Од септембра 2018. године, на позицији је извршног директора за финансије у Галеника а.д. Београд. Био је члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад од 18. јуна 2013. до 30. јуна 2014. године.

На функцију председника Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 30. јуна 2014. године.

Зоран Грујичић

члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 1955. године.

Завршио је Машински факултет Универзитета у Београду. Од 1980. до 1994. године био је генерални директор, технички директор, директор производње и пројектант Фабрике термотехничких уређаја „Цер“ Чачак. Од маја 1994. године до фебруара 1998. године радио је као саветник генералног директора предузећа „Интеркомерц“, Београд. Од фебруара 1998. до јуна 2004. године радио је као директор предузећа *MNG Group* д.о.о. из Чачка. Од јуна 2004. до фебруара 2007. године био је директор Трговинског предузећа „Агрострој“ а.д. Чачак, директор Командитног друштва „Леонардо“, Чачак и директор Центра за путеве Војводине. Од фебруара 2007. године до данас запослен је у НИС а.д. Нови Сад и то на пословима помоћника директора Дирекције логистике „Југопетрола“, управника РЦ Чачак у Дирекцији малопродаје, Регион Чачак, менаџера за развој малопродајне мреже у Дирекцији за развој Блока „Промет“. Од 1.

октобра 2012. године до јануара 2016. године био је запослен на радном месту саветника директора Блока „Промет“, а од фебруара 2016. године на радном месту саветника директора Функције за спољне везе и односе са државним органима. Од октобра 2017. године запослен на радном месту саветника генералног директора.

На функцију члана Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара *НИС а.д. Нови Сад* именован је 30. јуна 2014. године.

Алексеј Урусов

члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара *НИС а.д. Нови Сад*

директор Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД „Гаспром њефт“

Рођен је 1974. године.

Завршио је Тјуменски државни универзитет (специјалност финансије) и Вулверхемптонски универзитет у Великој Британији (специјалност пословна администрација). Магистар социолошких наука. Од 2006. до 2008. године био је извршни потпредседник за планирање и управљање ефикасношћу пословања и контролом у групи Интегра. Од 2002. до 2006. године радио је у компанији *ТНК-ВР*. Од 2002. до 2003. године је у Групи за мониторинг и контролу при *ОД ТНК*, а у периоду од 2004. до 2006. године као финансијски директор у пословној јединици *ТНК-ВР Украјина*. Од 2009. до 2012. године радио је у *НИС а.д. Нови Сад* (Србија) на функцији финансијског директора. Од 2012. године до данас врши дужност директора Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД „Гаспром њефт“.

На функцију члана Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара *НИС а.д. Нови Сад* именован је 25. јуна 2012. године.

Укупан износ исплаћен члановима ОСА у првих девет месеци 2018. године, нето у RSD

Чланови ОСА	12.551.536
--------------------	-------------------

Чланство у Одбору директора или Надзорном одбору других друштава

Ненад Мијаиловић	-
Зоран Грујичић	-
Алексеј Урусов	<ul style="list-style-type: none"> • ДОО „Гаспром њефт Марин Бункер Балкан С.А.“ (члан ОД) • <i>AS Baltic Marine Bunker</i> (члан ОД) • ДОО „Гаспром њефт – Каталитички системи“ (члан ОД) • ДОО „Гаспром њефт – Енергосервис“ (члан ОД) • ДОО „Гаспром њефт Бизнис-сервис“ (члан ОД) • ДОО „ИТСК“ (члан ОД) • ДОО „Нојабрскњефтегазсвјаз“ (члан ОД)

Број и % акција НИС а.д. Нови Сад у власништву чланова ОСА

Име и презиме	Број акција	% учешћа у укупном броју акција
Ненад Мијаиловић	5	0,000003066%

Генерални директор

Генералног директора именује Одбор директора из редова извршних чланова Одбора директора. Генерални директор координира рад извршних чланова Одбора директора и организује послове Друштва. Поред тога, генерални директор Друштва обавља послове дневног управљања и овлашћен је да одлучује о питањима која не спадају у надлежност Скупштине акционара и Одбора директора. Генерални директор је законски заступник НИС-а.

Саветодавни одбор генералног директора

Саветодавни одбор је стручно тело које помаже генералном директору Друштва у раду и разматрању питања из његовог делокруга прописаног Законом, Статутом и другим интерним актима, а све у циљу доношења благовремених и ефикасних одлука о руковођењу пословањем Друштва. Састав Саветодавног одбора утврђује генерални директор Одлуком и чине га Први заменик генералног директора за истраживање и производњу, Први заменик генералног директора-директор Дивизије Downstream, директор Блока Прерада, Директор Блока Промет као и директори Функција. Поред питања која се тичу пословања Друштва (извештаји у вези са оперативним и финансијским показатељима; извештаји у вези са месечним резултатима пословања и месечном финансијском анализом; статуси најважнијих отворених питања у оквиру Функција; извештаји о кварталним резултатима пословања) Саветодавни одбор се бави питањима стратегије и политике развоја, чије основе постављају Скупштина акционара и Одбор директора Друштва.

Трансакције са повезаним лицима

Друштво је у периоду од девет месеци који се завршио 30. септембра 2018. године и у истом периоду претходне године ступало у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије. Преглед трансакција с повезаним друштвима дат је у напоменама уз финансијске извештаје.

Људски ресурси

Мисија НИС-а је да људима пружи енергију за кретање ка бољем, а енергија која покреће НИС су његови запослени који представљају и кључ његовог успеха. За остварење овакве синергије НИС креира пословно окружење у коме сваки запослени може да оствари свој пун потенцијал уз пуно поштовање права запослених. За НИС је изузетно важно да обезбеди амбијент у коме се принцип забране сваког облика дискриминације доследно поштује. Због тога је усвојена Политика равноправности, чији је циљ да обезбеди такав амбијент, али и да истовремено пружи запосленима механизме које могу користити уколико дође до кршења начела Политике.

Број и структура запослених

Организациони део	30.09.2018.			30.09.2017.		
	Директно	Лизинг	Укупно	Директно	Лизинг	Укупно
НИС а.д. Нови Сад	4.133	3.665	7.798	4.080	3.530	7.610
Блок „Истраживање и производња“	852	216	1.068	800	218	1.018
Блок „Сервиси“	86	23	109	87	22	109
Дивизија "Downstream" ⁷⁵	2.053	2.982	5.035			
Блок Прерада ⁷⁶	955	31	986	865	35	900
Блок Промет ⁷⁷	990	2.932	3.922	964	2.770	3.734
Дирекција Енергетика ⁷⁸	48	7	55	247	25	272
остатак Дивизије "Downstream" ⁷⁹	60	12	72			
Корпоративни центар	1.093	444	1.537	1.055	460	1.515
Представништва и огранци	49	0	49	62	0	62
Зависна друштва у земљи	1.478	1.694	3.172	1.387	1.611	2.998
Нафтагас - Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад ⁸⁰	679	830	1.509	588	840	1.428
Нафтагас - Технички сервис д.о.о. Зрењанин	396	499	895	395	468	863
Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад	80	330	410	97	275	372
НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад	323	35	358	307	28	335
Зависна друштва у иностранству	70	1	71	85	1	86
НИС Петрол е.о.о.д. Софија (Бугарска)	33	0	33	36	0	36
НИС Петрол с.р.л. Букурешт (Румунија)	28	0	28	25	0	25
НИС Петрол д.о.о. Бања Лука (БиХ)	6	0	6	19	0	19
Јадран Нафтагас д.о.о. Бања Лука (БиХ)	3	0	3	5	0	5
Панон Нафтагас к.ф.т. Будимпешта (Мађарска)	0	1	1	0	1	1
Остала зависна друштва која улазе у консолидацију	574	114	688	565	103	668
О Зоне а.д. Београд	5	114	119	5	103	108
НИС Оверсиз о.о.о. Москва (Руска Федерација)	113		113	117		117
НИС Светлост д.о.о. Бујановац			0			0
Г Петрол д.о.о. Сарајево (Босна и Херцеговина)	456		456	443	0	443
УКУПНО:	6.255	5.474	11.729	6.117	5.245	11.362

⁷⁵ Од јула месеца 2018. почиње премештање запослених у нове структуре Дивизије "Downstream" и завршава се у септембру.

⁷⁶ Блок Прерада постаје подређен новој Дивизији.

⁷⁷ Блок Промет постаје подређен новој Дивизији.

⁷⁸ Блок Енергетика, реорганизацијом и креирањем нове Дивизије, престаје да постоји, остаје само Дирекција Енергетика која је подређена Дивизији, док се остали делови децентрализују у Блок Истраживање и производња, Блок Прераду, Блок Промет

⁷⁹ У остатак Дивизије "Downstream" улазе: Канцеларија директора Дивизије, Сектор за сирову нафту, Департман за планирање, оптимизацију и анализу производње и комерцијале и Департман за метрологију

⁸⁰ Укључујући и запослене у огранцима.

Престанци радног односа

Током првих девет месеци 2018. године НИС⁸¹ је напустило укупно 220 запослених: 26 запослених је пензионисано, 36 запослених је споразумно напустило НИС, а за 158 радника основ престанка радног односа је био друге природе (отказ уговора о раду, престанак радног односа на захтев запосленог, технолошки вишак, смрт запосленог и слично).

Основ престанка радног односа	НИС а.д. Нови Сад ⁸²	Зависна друштва ⁸³
Пензионисање	15	11
Споразумни прекид радног односа	32	4
Остало	111	47
Укупно	158	62

---

⁸¹ НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад и НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад.

⁸² Укључујући представништва и огранке.

⁸³ Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад и НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад.

Истраживање и развој

Увођење и ефикасно коришћење нових технологија један је од приоритета развоја НИС-а у свим областима пословања, од производње и прераде до људских ресурса. Модернизација опреме, иновативни приступ и примена савремених технологија нужни су услови напретка, конкурентности и достизања регионалног лидерства. НИС непрестано модернизује своје пословање у области нафтно-гасног бизниса, уводи и усавшава нове методе експлоатације нафте и гаса, гради нова прерађивачка постројења, аутоматизује пословање, развија и модернизује мрежу малопродајних објеката.

На пољу истраживања и развоја у НИС-у је усвојен Правилник о планирању, реализацији и контроли иновационих, научно-истраживачких, развојних и технолошких студија *НИС а.д. Нови Сад*. При генералном директору *НИС а.д. Нови Сад* формиран је Научно-технички савет који заседа на кварталном нивоу, док је у оквиру Научно-технолошког центра формирана Служба истраживања и развоја, која се бави координацијом и извршењем научно-истраживачких пројеката.

У оквиру НИС Групе истраживачко-развојна делатност организована је у оквиру зависног друштва *НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад*, које у синергији са ЈАД „Гаспром њефт” користи ресурсе и технологије матичног Друштва и има двојну улогу:

- координатора научно-истраживачких радова и
- извршиоца научно-истраживачких радова.

Финансијски извештаји

Појединачни финансијски извештаји

Извештај о финансијској позицији

	Напомене	30. септембар 2018. (неревидирани)	31. децембар 2017.
ИМОВИНА			
Обртна имовина			
Готовински еквиваленти и готовина	6	19.080.154	23.410.724
Краткорочни финансијски пласмани	7	15.082.173	11.507.390
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	8	35.237.488	30.213.371
Залихе	9	36.756.207	33.451.244
Потраживања за више плаћен порез на добит	10	4.923.229	4.868.561
Остала обртна имовина		16.715	163
Укупно обртна имовина		111.095.966	103.451.453
Стална имовина			
Некретнине, постројења и опрема	11	252.918.304	237.108.439
Инвестиционе некретнине		1.603.370	1.530.356
Нематеријална улагања		2.475.492	3.082.914
Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања		1.038.800	1.038.800
Инвестиције у зависна друштва		13.425.586	13.425.586
Потраживања по основу продаје и остала дугорочна потраживања		2.842	2.222
Дугорочни финансијски пласмани	12	26.469.748	34.188.042
Одложена пореска средства		1.392.350	2.487.491
Остала стална имовина	13	3.086.912	3.835.469
Укупно стална имовина		302.413.404	296.699.319
Укупно имовина		413.509.370	400.150.772
ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ			
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана			
	14	8.414.075	8.305.932
Добављачи и остале обавезе из пословања	15	35.553.391	34.596.516
Остале краткорочне обавезе	16	4.508.718	4.880.705
Обавезе за порез на добит		743.373	1.915.676
Обавезе за остале порезе изузев пореза на добит	17	11.053.819	9.235.139
Резервисања за обавезе и трошкове		2.048.704	2.837.875
Укупно краткорочне обавезе		62.322.080	61.771.843
Дугорочна резервисања и обавезе			
Дугорочне финансијске обавезе	18	86.919.097	89.751.052
Дугорочне обавезе из пословања		17.936	-
Резервисања за обавезе и трошкове		9.862.096	9.660.582
Укупно дугорочна резервисања и обавезе		96.799.129	99.411.634
Капитал			
Акцијски капитал		81.530.200	81.530.200
Резерве		20.287	17.782
Нераспоређена добит		172.837.674	157.419.313
Укупан капитал		254.388.161	238.967.295
Укупно обавезе и капитал		413.509.370	400.150.772

у 000 РСД

Извештај о укупном резултату

	Напомене	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
		2018 (неревидирани)	2017 (неревидирани)	2018 (неревидирани)	2017 (неревидирани)
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса		75.475.148	50.159.865	179.642.312	140.336.863
Остали приходи од продаје		4.245.053	5.301.472	10.809.257	13.070.575
Укупно приходи од продаје	5	79.720.201	55.461.337	190.451.569	153.407.438
Набавна вредност нафте, гаса и нафтних деривата		(48.191.688)	(29.160.161)	(110.205.399)	(80.408.250)
Трошкови производње и прераде	19	(7.378.956)	(8.253.648)	(20.100.156)	(21.776.759)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	20	(5.235.925)	(5.359.192)	(15.541.374)	(15.193.947)
Трошкови транспорта		(345.568)	(295.863)	(908.910)	(791.895)
Трошкови амортизације		(4.596.912)	(3.543.463)	(12.869.917)	(10.525.965)
Трошкови пореза изузев пореза на добит		(1.160.573)	(998.780)	(3.327.472)	(3.006.015)
Трошкови истраживања		(41.169)	(3.338)	(56.940)	(10.790)
Укупно пословни расходи		(66.950.791)	(47.614.445)	(163.010.168)	(131.713.621)
Остали расходи, нето		(170.973)	(348.476)	(138.294)	(583.279)
Пословни добитак		12.598.437	7.498.416	27.303.107	21.110.538
Нето добитак на курсним разликама	21	(237.240)	2.058.339	(234.701)	6.169.965
Финансијски приходи	22	389.941	435.027	1.209.825	1.059.700
Финансијски расходи	23	(542.979)	(683.085)	(1.663.485)	(2.058.521)
Укупно остали приходи (расходи)		(390.278)	1.810.281	(688.361)	5.171.144
Добитак пре опорезивања		12.208.159	9.308.697	26.614.746	26.281.682
Порески расходи		(1.508.875)	(919.199)	(3.149.785)	(4.777.638)
Одложени порески расходи		(465.260)	(471.385)	(1.095.141)	(1.220.804)
Порез на добит		(1.974.135)	(1.390.584)	(4.244.926)	(5.998.442)
Нето добитак за период		10.234.024	7.918.113	22.369.820	20.283.240
Укупно остали резултат					
Ставке које накнадно неће бити признате у добитку (губитку)					
Ревалоризација основних средстава пренетих на инвестиционе некретнине		-	-	-	1.399
		-	-	-	1.399
Ставке које могу накнадно бити признате у добитку (губитку)					3.049
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају		(364)	1.326	(950)	3.049
		(364)	1.326	(950)	3.049
Укупно остали резултат		(364)	1.326	(950)	4.448
Укупан добитак за период		10.233.660	7.919.439	22.368.870	20.287.688
Зарада по акцији која се може приписати акционарима Нафтне индустрије Србије					
Основна зарада по акцији (РСД по акцији)		62,76	48,57	137,18	124,42
Просечан пондерисани број акција (у милионима)		163	163	163	163

у 000 РСД

Извештај о променама на капиталу

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2018. и 2017. године
(неревидирани)

	Акцијски капитал	Резерве	Нераспоређена добит	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2017. године	81.530.200	14.088	133.630.354	215.174.642
Добитак за период	-	-	20.283.240	20.283.240
Остали укупни приход (расход)				
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	3.049	-	3.049
Ревалоризација основних средстава пренетих на инвестиционе некретнине	-	1.399	-	1.399
Укупан приход (расход) за период	-	4.448	20.283.240	20.287.688
Расподела дивиденди	-	-	(4.021.069)	(4.021.069)
Стање на дан 30. септембар 2017. године	81.530.200	18.536	149.892.525	231.441.261
Стање на дан 1. јануара 2018. године	81.530.200	17.782	157.419.313	238.967.295
Добитак за период	-	-	22.369.820	22.369.820
Остали укупни приход (расход)				
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	(950)	-	(950)
Продаја финансијских средстава расположивих за продају	-	3.455	(3.455)	-
Укупан приход (расход) за период	-	2.505	22.366.365	22.368.870
Расподела дивиденди	-	-	(6.948.004)	(6.948.004)
Стање на дан 30. септембар 2018. године	81.530.200	20.287	172.837.674	254.388.161

у 000 РСД

Извештај о токовима готовине⁸⁴

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра		
	2018.	2017.	
	Напомене	(неревидирани)	(неревидирани)
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
Добитак пре опорезивања		26.614.746	26.281.682
Корекције за:			
Финансијски расходи	23	1.663.485	2.058.521
Финансијски приходи	22	(1.209.825)	(1.059.700)
Нето добитак по основу нереализованих курсних разлика		565.384	(5.324.247)
Амортизација		12.869.917	10.525.965
Корекције за остала резервисања		345.118	478.381
Исправка вредности потраживања		(255.814)	217.828
Отпис бушотина		56.940	10.790
Отпис обавеза		-	(2.867)
Остале неготовинске ставке		115.166	200.526
Токови готовине из пословних активности пре промена на обртном капиталу		40.765.117	33.386.879
Промене на обртном капиталу:			
Потраживања од продаје и остала потраживања		(4.797.963)	15.900.505
Залихе		(3.367.640)	(3.417.644)
Остала обртна имовина		74.005	(1.239.968)
Обавезе из пословања и остале обавезе		1.704.643	(4.106.475)
Остали порези изузев пореза на добит		1.818.680	(35.181)
Укупно промене на обртном капиталу		(4.568.275)	7.101.237
Порез на добит		(4.328.368)	(1.197.351)
Плаћена камата		(1.625.204)	(2.181.767)
Примљена камата		652.870	923.883
Нето токови готовине из пословних активности		30.896.140	38.032.881
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ИНВЕСТИЦИОНИХ АКТИВНОСТИ			
Одливи готовине по основу датих кредита		(2.621.606)	(3.662.119)
Приливи готовине по основу датих кредита		1.606.005	2.802.327
Одливи готовине по основу улагања у некретнине, постројења и опрему као и нематеријална улагања ⁸⁵		(29.787.703)	(17.895.126)
Приливи по основу продаје некретнина, постројења и опреме		179.938	102.341
Приливи по основу банкарских депозита, нето		5.586.458	(7.945.830)
Остали приливи		32.122	156
Нето токови готовине из инвестиционих активности		(25.004.786)	(26.598.251)
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
Приливи готовине од примљених кредита	18	29.941.738	35.915.950
Готовинске отплате позајмљених износа	18	(33.253.718)	(43.223.916)
Готовинске отплате финансијског лизинга	18	(39.388)	(38.189)
Исплата дивиденди		(6.948.004)	(4.021.069)
Нето токови готовине из активности финансирања		(10.299.372)	(11.367.224)
Нето повећање (смањење) готовине и готовинских еквивалената		(4.408.018)	67.406
Курсне разлике по основу прерачуна готовине и готовинских еквивалената		77.448	(282.000)
Готовина и готовински еквиваленти на почетку периода		23.410.724	20.053.651
Готовина и готовински еквиваленти на крају периода		19.080.154	19.839.057

у 000 РСД

⁸⁴ Политика Друштва је да токове готовине приказује са укљученим ПДВ.⁸⁵ Нето токови готовине из инвестиционих активности укључују ПДВ у износу од 4,3 млрд РСД (2017: 2,1 млрд РСД)

Напомене уз појединачне финансијске извештаје

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво *Нафтна индустрија Србије, Нови Сад* (у даљем тексту: Друштво) је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Друштва обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата,
- Трговину нафтним дериватима и гасом и
- Производњу и трговину електричном енергијом.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. Другог фебруара 2009. године ПАО Гаспром Њефт („Гаспром Њефт“) е реализовао куповину 51% основног капитала Нафтне индустрије Србије чиме Друштво постаје зависно друштво Гаспром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ПАО Гаспром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%. Крајњи власник Друштва је ПАО Гаспром, Руска Федерација.

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво чије се акције котирају на листингу Prime Market Београдске берзе.

Ови периодични сажети финансијски извештаји одобрени су од стране Генералног директора и биће презентовани Одбору Директора ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање финансијских извештаја

Друштво води књиге и рачуноводствену евиденцију у складу са рачуноводственим и пореским принципима, правилима и праксама захтеваним у Републици Србији. Приложени периодични сажети финансијски извештаји су превасходно припремљени на основу статутарних књига и рачуноводствене евиденције које су кориговане и рекласификоване како би њихова презентација била у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Приложени периодични сажети финансијски извештаји састављени су у складу са МРС 34 "Периодично финансијско извештавање". МРС 34 не захтева сва потребна обелодањивања која су прописана Међународним стандардима финансијског извештавања.

Друштво није обелоданило информације које су суштински идентичне оним обелодањеним у ревидираним финансијским извештајима за 2017. годину, као што су значајне рачуноводствене политике и процене, финансијски ризици или друга обелодањивања која нису значајно измењена у износу или садржају у односу на последњи извештајни период. Руководство Друштва верује да су обелодањивања у овим периодичним сажетим финансијским извештајима довољна да обезбеде адекватно обелодањивање уколико се посматрају упоредо са годишњим финансијским извештајима за 2017. годину.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 30. септембра 2018. године до 29. октобра 2018. године, када су ови периодични сажети финансијски извештаји одобрени.

Резултат за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2018. године није нужно показатељ резултата који се очекује за целу годину.

Друштво као целина не подлеже значајним сезонским осцилацијама.

2.2. Промене рачуноводствених политика

Значајне рачуноводствене политике и процене које су примењене приликом састављања периодичних сажетих финансијских извештаја су конзистентне са оним које су примењене приликом састављања финансијских извештаја за годину која се завршила дана 31. децембра 2017. године, осим оних које су описане у делу Примена нових Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ).

3. ПРИМЕНА НОВИХ МСФИ

Рачуноводствене политике примењене 1. јануара 2018. године

МСФИ 9 - Финансијски инструменти (измењен у јулу 2014. и примењује се на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018). Почевши од 1 јануара 2018. Друштво је класификовала финансијска средства у следеће категорије вредновања: средства која се накнадно вреднују по фер вредности кроз биланс успеха, средства која се накнадно вреднују по фер вредности кроз остали свеобухватни резултат и средства која се накнадно вреднују по амортизованом трошку.

Класификацију дужничких инструмената одређује пословни модел који правно лице примењује на управљање финансијским средствима и да ли уговорени новчани токови представљају искључиво плаћања главнице и камате (ИПГК).

Друштво приказује у осталом свеобухватном резултату промене у фер вредности свих инструмената капитала које су претходно биле класификоване као расположиве за продају, имајући у виду да се ова средства држе као дугорочни стратешки пласмани за које се не очекује да ће бити продати у кратком и средњем року.

Финансијска средства и обавезе претходно класификована у складу са МРС 39 «Финансијски инструменти: Признавање и Вредновање» у оквиру обавеза по основу кредита и потраживања, финансијских средстава која се држе до доспећа и осталих финансијских обавеза која се вреднују по амортизованом трошку коришћењем методе ефективне каматне стопе, у складу са МСФИ 9 «Финансијски инструменти» се класификују као финансијска средства и обавезе која се вреднују по амортизованом трошку. Вредновање новчаних средстава, потраживања по основу продаје и других потраживања и обавеза, дугорочних и краткорочних обавеза по основу кредита и пласмана, пласмана који се држе до доспећа се није променило и иста се вреднују по амортизованом трошку.

МСФИ 15 - Приходи од уговора са купцима (измењен у априлу 2016. године и ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године). Друштво признаје приходе по основу продаје сирове нафте, нафтних деривата, гаса и осталих производа и услуга у тренутку када се уговорена обавеза испуни и контрола над робом и услугама пренесе на купца. За већину уговора контрола над робом и услугама се преноси на купца у тренутку времена и надокнада постаје безусловна јер за доспелост потраживања узима у обзир само проток времена.

Трансакциона цена искључује износ наплаћен у име треће стране као што је на пример порез на додату вредност и остали порези који се односе на продају.

4. НОВИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

Одређени број нових стандарда, измена и допуна и тумачења стандарда су издати а који важе за годишње периоде који почињу на дан након 1. јануара 2018. године и нису раније усвојени од стране Друштва.

МСФИ 16 - Лизинг (објављен 13. јануара 2016. и ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године). Нови стандард одређује принципе за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање лизинга. У свим пословима лизинга корисник лизинга стиче право на коришћење средства на почетку лизинг периода и уколико се плаћања врше у току периода трајања лизинга, такође и финансирање. У складу са тим, МСФИ 16 искључује класификацију лизинга на оперативни и финансијски лизинг као што налаже МРС 17 и уместо тога, уводи јединствени рачуноводствени модел за лизинг. Корисник лизинга ће бити у обавези да призна: (а) средства и обавезе за све врсте лизинга са трајањем дужим од дванаест месеци, осим ако је основно средство мале вредности и (б) амортизацију средства лизинга одвојено од камате на лизинг обавезу у извештају о укупном резултату. МСФИ 16 значајно преузима из МРС 17 рачуноводствене захтеве за даваоца лизинга. Сходно томе, давалац лизинга наставља да класификује лизинг као оперативни и финансијски, и да различито обухвата ова два типа лизинга. Друштво тренутно процењује утицај новог стандарда на финансијске извештаје.

Осим ако горе није другачије наведено, не очекује се да ће нови стандарди и тумачења имати значајан утицај на периодичне сажете финансијске извештаје Друштва.

За следеће нове стандарде и обелодањивања, се не очекује да имају материјално значајан утицај на Друштво када буду усвојени:

- МСФИ 17 – Уговори о Осигурању (објављени 18. маја 2017. и примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021.).
- ИФРИЦ 23 - Неизвесност у погледу третмана пореза на добит (објављен 7. јуна 2017. и ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).
- Продаја и улагање средстава између ентитета и његових придружених правних лица или заједничких улагања – Измене у МСФИ 10 и МРС 28 (објављене 11. септембра 2014. и ступају на снагу за периоде који почињу на дан или након датума који ће бити одређен од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде).
- Могућност превремене отплате са негативном накнадом – измене МСФИ 9 (објављене 12. октобра 2017. и ступају на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019).
- Дугорочна улагања у придружена правна лица и заједничка улагања – измене МРС 28 (објављен 12. октобра 2017. и ступају на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019).

5. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Друштва за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2018. и 2017. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Друштва су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Друштва: истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Корпоративна администрација и сегмент Енергетика су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом између сегмената и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја између сегмената се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Друштва. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Друштва јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (расхода). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2018. и 2017. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и маркетинг	Елиминације	Укупно
Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2018. године				
Пословни приход сегмента	25.550.616	190.985.157	(26.084.204)	190.451.569
<i>Међусегментни</i>	24.276.020	1.808.184	(26.084.204)	-
<i>Екстерни</i>	1.274.596	189.176.973	-	190.451.569
ЕБИТДА (сегментни резултат)	27.739.616	12.444.127	-	40.183.743
Амортизација	(6.311.286)	(6.558.631)	-	(12.869.917)
Губици од вредновања	(3.471)	(21.164)	-	(24.635)
Нето добитак на курсним разликама	(42.776)	(191.925)	-	(234.701)
Финансијски приходи (расходи), нето	10.006	(463.666)	-	(453.660)
Порез на добит	(122.158)	(4.122.768)	-	(4.244.926)
Сегментни добитак/(губитак)	21.082.559	1.287.261	-	22.369.820
Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2017. године				
Пословни приход сегмента	30.884.922	153.982.555	(31.460.039)	153.407.438
<i>Међусегментни</i>	29.797.225	1.662.814	(31.460.039)	-
<i>Екстерни</i>	1.087.697	152.319.741	-	153.407.438
ЕБИТДА (сегментни резултат)	20.727.183	10.958.011	-	31.685.194
Амортизација	(4.050.306)	(6.475.659)	-	(10.525.965)
	-	(23.506)	-	(23.506)
Нето добитак на курсним разликама	375.228	5.794.737	-	6.169.965
Финансијски приходи (расходи), нето	(74.853)	(923.968)	-	(998.821)
Порез на добит	(1.925.216)	(4.073.226)	-	(5.998.442)
Сегментни добитак/(губитак)	15.075.861	5.207.379	-	20.283.240

ЕБИТДА за период од три и девет месеци који се завршио 30. септембра 2018. и 2017. године је усаглашена у табели испод:

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Нето добитак за период	10.234.024	7.918.113	22.369.820	20.283.240
Порез на добит	1.974.135	1.390.584	4.244.926	5.998.442
Финансијски расходи	542.979	683.085	1.663.485	2.058.521
Финансијски приходи	(389.941)	(435.027)	(1.209.825)	(1.059.700)
Трошкови амортизације	4.596.912	3.543.463	12.869.917	10.525.965
Нето добитак на курсним разликама	237.240	(2.058.339)	234.701	(6.169.965)
Остали расходи. нето	170.973	348.476	138.294	583.279
Остали неоперативни приходи. нето	(134.484)	(433.881)	(127.575)	(534.588)
ЕБИТДА	17.231.838	10.956.474	40.183.743	31.685.194

Анализа укупних прихода од продаје (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2018.		
	Домаће тржиште	Извоз	Укупно
Продаја сирове нафте	-	1.056.256	1.056.256
Продаја природног гаса	1.415.084	-	1.415.084
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	1.415.084	-	1.415.084
Продаја нафтних деривата	141.952.328	35.218.645	177.170.973
Малопродаја	46.145.292	-	46.145.292
Велепродаја	95.807.036	35.218.645	131.025.681
Продаја електричне енергије	478.885	4.466.746	4.945.631
Остала продаја	5.663.123	200.502	5.863.625
Продаја укупно	149.509.420	40.942.149	190.451.569

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2017.		
	Домаће тржиште	Извоз	Укупно
Продаја сирове нафте	-	891.183	891.183
Продаја природног гаса	1.911.439	-	1.911.439
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	1.911.439	-	1.911.439
Продаја нафтних деривата	113.816.619	23.717.622	137.534.241
Малопродаја	40.667.665	-	40.667.665
Велепродаја	73.148.954	23.717.622	96.866.576
Продаја електричне енергије	343.791	7.462.832	7.806.623
Остала продаја	5.093.097	170.855	5.263.952
Продаја укупно	121.164.946	32.242.492	153.407.438

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од 131.025.681 РСД (2017: 96.866.576 РСД) приходи у износу од 19.494.776 РСД (2017: 15.198.024 РСД) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемију. Ови приходи чине велепродају у оквиру сегмента Прерада и маркетинг.

Продаја електричне енергије највећим делом се односи на продају Gazprom Marketing & Trading Co. Ltd-у. у износу од 3.988.435 РСД (2017: 7.022.733 РСД). Ова продаја приказана је у оквиру сегмента Прерада и маркетинг.

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама у износу од 4.223.980 РСД (2017: 3.912.733 РСД).

Седиште Друштва је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је 149.509.420 РСД (2017: 121.164.947 РСД) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио 40.942.149 РСД (2017: 32.242.492 РСД). Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2018.	2017.
Продаја сирове нафте	1.056.256	891.183
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
<i>Бугарска</i>	8.269.231	5.331.605
<i>Босна и Херцеговина</i>	8.507.290	4.634.272
<i>Румунија</i>	6.169.304	3.387.235
<i>Остала тржишта</i>	12.272.820	10.364.510
	35.218.645	23.717.622
Продаја електричне енергије	4.466.746	7.462.832
Остали приходи	200.502	170.855
	40.942.149	32.242.492

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

6. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Готовина у банци и благајна	10.838.633	14.432.605
Депозити са доспећем до 3 месеца	7.980.000	8.670.000
Новчана средства на ескроу рачуну	41.966	68.765
Остала новчана средства	219.555	239.354
	19.080.154	23.410.724

7. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Краткорочни кредити	195.774	247.524
Депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана	4.186.570	7.645.642
Текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 12)	10.927.755	3.838.872
<i>Минус исправка вредности</i>	(227.926)	(224.648)
	15.082.173	11.507.390

На дан 30. септембра 2018 године депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана у износу од 4.186.570 РСД (31. децембар 2017: 7.645.642 РСД) односе се на депозите пласиране у динарима са каматном стопом од 4,15% до 4,65% годишње.

8. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Потраживања по основу продаје:		
- повезаним лицима	5.056.015	5.261.268
- трећим лицима	32.373.986	25.991.656
- држави и компанијама у државном власништву	8.753.703	10.233.306
	46.183.704	41.486.230
Потраживања за нефактурисани приход	187.054	185.641
	46.370.758	41.671.871
<i>Минус исправка вредности потраживања по основу продаје и осталих потраживања:</i>		
- <i>трећим лицима</i>	(9.372.171)	(9.594.055)
- <i>држави и компанијама у државном власништву</i>	(1.761.099)	(1.864.445)
	(11.133.270)	(11.458.500)
Укупно за потраживања по основу продаје	35.237.488	30.213.371

Старосна структура ових потраживања била је следећа:

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Неисправљена и недоспела потраживања	31.379.596	27.691.406
Неисправљена а доспела потраживања:		
до 30 дана	2.386.875	1.992.337
од 1 до 3 месеца	1.044.230	197.904
од 3 месеца до 1 године	212.700	121.577
преко 1 године	214.087	210.147
Укупно	35.237.488	30.213.371

Руководство Друштва верује да нето потраживања, укључена у старосну анализу у табели изнад, су у потпуности наплатива.

Валутна структура потраживања по основу продаје и других потраживања Друштва је следећа:

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
РСД	29.247.513	21.791.608
ЕУР	4.711.721	7.438.322
УСД	1.278.254	982.442
Остало	-	999
	35.237.488	30.213.371

Промене на исправци вредности потраживања по основу продаје и других потраживања Друштва су:

	Потраживања по основу продаје и остала потраживања		
	Трећа лица	Држава и компаније у државном власништву	Укупно
На дан 1. јануара 2017. године	9.841.314	11.563.533	21.404.847
Резервисања за обезвређење потраживања	258.534	19.907	278.441
Укидање резервисања	(145.969)	(19.983)	(165.952)
Потраживања отписана током године као ненаплата	(24.074)	-	(24.074)
Курсне разлике	-	(100.225)	(100.225)
Отпуштање дисконта	-	208.808	208.808
Пренос са дугорочног дела	(449)	(323.771)	(324.220)
Остало	(49.616)	(1)	(49.617)
На дан 30. септембар 2017. године	9.879.740	11.348.268	21.228.008
На дан 1. јануара 2018. године	9.594.055	1.864.445	11.458.500
Резервисања за обезвређење потраживања	71.446	4.133	75.579
Укидање резервисања	(258.259)	(85.258)	(343.517)
Потраживања отписана током године као ненаплата	(10.772)	(3.534)	(14.306)
Отпуштање дисконта (напомена 23)	-	(44.661)	(44.661)
Курсне разлике	517	1.158	1.675
Остало	(24.816)	24.816	-
На дан 30. септембар 2018. године	9.372.171	1.761.099	11.133.270

Трошкови обезвређења или отписа су укључени у трошкове продаје, опште и административне трошкове у извештају о укупном резултату. Износи резервисања за обезвређење се углавном отписују када се више не очекује прилив готовине.

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања. Остале класе у оквиру потраживања по основу продаје и других потраживања не садрже средства која су обезвређена.

9. ЗАЛИХЕ

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Сирова нафта	23.001.364	22.312.814
Нафтни деривати	12.938.875	11.116.609
Материјал	4.989.529	4.288.895
Остало	656.984	680.609
<i>Минус: Исправка вредности</i>	(4.830.545)	(4.947.683)
	36.756.207	33.451.244

10. ОСТАЛА ОБРТНА ИМОВИНА

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Дати аванси	800.510	566.382
Разграничени ПДВ	1.814.675	1.099.407
Унапред плаћени трошкови	346.606	193.927
Унапред плаћени трошкови царине	31.832	31.995
Унапред плаћена акциза	1.776.563	1.820.845
Остала краткорочна потраживања	12.086.475	13.085.751
<i>Минус: Исправка вредности</i>	(11.933.432)	(11.929.746)
	4.923.229	4.868.561

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 30. септембра 2018. године у износу од 1.814.675 РСД (31. децембра 2017: 1.099.407 РСД) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду. а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 30. септембра 2018. године у износу од 1.776.563 РСД (31. децембар 2017: 1.820.845 РСД) се односи на акцизу плаћену држави за готове производе складиштене на неакцизном складишту.

Остала краткорочна потраживања се најзначајнијим делом односе на обрачунате камате и спорна потраживања која су обезвређена.

Промене на рачунима исправке вредности осталих краткорочних потраживања Друштва су приказане у табели испод:

	Дати аванси	Остала краткорочна потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2017. године	257.940	11.719.291	11.977.231
Исправка вредности остале обртне имовине	5.253	136.987	142.240
Укидање исправке вредности	(338)	(55.247)	(55.585)
Потраживања отписана током године као ненаплата	-	(36.341)	(36.341)
Остало	1	49.620	49.621
На дан 30. септембар 2017. године	262.856	11.814.310	12.077.166
На дан 1. јануара 2018. године			
Исправка вредности остале обртне имовине	259.236	11.670.510	11.929.746
Укидање исправке вредности	1.962	20.092	22.054
Потраживања отписана током године као ненаплата	(821)	(13.611)	(14.432)
Остало	-	(3.936)	(3.936)
На дан 30. септембар 2018. године	260.377	11.673.055	11.933.432

Старосна структура остале обртне имовине била је следећа:

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Неисправљена и недоспела потраживања	214.103	1.214.442
Неисправљена а доспела потраживања:		
до 30 дана	5.790	14.972
од 1 до 3 месеца	4.031	25.707
од 3 месеца до 1 године	57.590	30.192
преко 1 године	21.978	14.658
Укупно	303.492	1.299.971

Остала обртна имовина у нето износу приказана у старосној анализи не укључују не-финансијска средства као што су ПДВ, акциза и сл.

11. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Средства за производњу нафте и гаса	Средства за прераду	Средства за маркетинг и дистрибуцију	Остале некретнине, постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2017.						
Набавна вредност	115.864.815	110.525.127	46.383.755	17.548.942	31.776.922	322.099.561
Исправка вредности и обезвређење	(27.422.504)	(35.174.792)	(24.349.626)	(8.489.733)	(2.103.957)	(97.540.612)
Неотписана вредност	88.442.311	75.350.335	22.034.129	9.059.209	29.672.965	224.558.949
Период завршен 30. септембра 2017.						
Повећања	-	-	-	-	16.595.854	16.595.854
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	134.606	-	-	-	-	134.606
Пренос са инвестиција у току	13.801.597	2.106.526	1.097.520	267.610	(17.273.253)	-
Пренос на инвестиционе некретнине	-	-	(22.698)	(2.314)	-	(25.012)
Пренос на стална средства намењена продаји	-	(14.361)	-	(101.798)	-	(116.159)
Обезвређење	-	-	(20.874)	-	(8.059)	(28.933)
Амортизација	(4.006.861)	(4.255.052)	(1.109.465)	(415.854)	-	(9.787.232)
Отуђења и отписи	(39.783)	(7.610)	(137.877)	(4.408)	(84.716)	(274.394)
Остали преноси	1.314	(141.282)	(37.372)	179.654	6.351	8.665
Неотписана вредност	98.333.184	73.038.556	21.803.363	8.982.099	28.909.142	231.066.344
На дан 30. септембра 2017.						
Набавна вредност	129.652.194	112.400.576	47.012.151	17.734.196	31.000.232	337.799.349
Исправка вредности и обезвређење	(31.319.010)	(39.362.020)	(25.208.788)	(8.752.097)	(2.091.090)	(106.733.005)
Неотписана вредност	98.333.184	73.038.556	21.803.363	8.982.099	28.909.142	231.066.344
На дан 1. јануара 2018.						
Набавна вредност	135.319.517	114.239.048	47.083.673	17.694.721	32.591.816	346.928.775
Исправка вредности и обезвређење	(32.675.985)	(40.818.582)	(25.487.659)	(8.841.365)	(1.996.745)	(109.820.336)
Неотписана вредност	102.643.532	73.420.466	21.596.014	8.853.356	30.595.071	237.108.439
Период завршен 30. септембра 2018.						
Повећања	-	-	-	-	28.635.113	28.635.113
Бизнис комбинације	-	-	-	-	217.660	217.660
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	158.576	-	-	-	-	158.576
Пренос са инвестиција у току	11.549.461	1.386.171	3.560.627	140.528	(16.636.787)	-
Пренос на инвестиционе некретнине	-	-	(81.328)	-	-	(81.328)
Обезвређење	-	-	(23.931)	-	(13.412)	(37.343)
Амортизација	(6.269.861)	(4.182.159)	(1.291.547)	(392.613)	-	(12.136.180)
Отуђења и отписи	(52.007)	(72.933)	(17.725)	(17.646)	(794.563)	(954.874)
Остали преноси	1.980.026	(1.400.947)	20.705	(599.720)	8.177	8.241
Неотписана вредност	110.009.727	69.150.598	23.762.815	7.983.905	42.011.259	252.918.304
На дан 30. септембра 2018.						
Набавна вредност	149.474.499	113.765.057	51.043.367	16.217.905	44.021.415	374.522.243
Исправка вредности и обезвређење	(39.464.772)	(44.614.459)	(27.280.552)	(8.234.000)	(2.010.156)	(121.603.939)
Неотписана вредност	110.009.727	69.150.598	23.762.815	7.983.905	42.011.259	252.918.304

Средства за производњу нафте и гаса

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја	Укупно инвестиције у току (истраживање и развој)	Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
На дан 1. јануара 2017.						
Набавна вредност	12.345.350	7.915.400	20.260.750	115.864.815	22.129	136.147.694
Исправка вредности и обезвређење	-	(876)	(876)	(27.422.504)	(20.309)	(27.443.689)
Неотписана вредност	12.345.350	7.914.524	20.259.874	88.442.311	1.820	108.704.005
Период завршен 30. септембра 2017.						
Повећања	2.372.057	9.882.806	12.254.863	-	-	12.254.863
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	-	-	-	134.606	-	134.606
Пренос са инвестиција у току	(3.089.976)	(10.701.547)	(13.791.523)	13.801.597	-	10.074
Амортизација	-	-	-	(4.006.861)	-	(4.006.861)
Отуђења и отписи	(63.297)	(19.281)	(82.578)	(39.783)	-	(122.361)
Остали преноси	(33.756)	33.717	(39)	1.314	-	1.275
	11.530.378	7.110.219	18.640.597	98.333.184	1.820	116.975.601
На дан 30. септембар 2017.						
Набавна вредност	11.530.378	7.111.095	18.641.473	129.652.194	22.129	148.315.796
Исправка вредности и обезвређење	-	(876)	(876)	(31.319.010)	(20.309)	(31.340.195)
Неотписана вредност	11.530.378	7.110.219	18.640.597	98.333.184	1.820	116.975.601
На дан 1. јануара 2018.						
Набавна вредност	10.805.015	6.481.469	17.286.484	135.319.517	22.129	152.628.130
Исправка вредности и обезвређење	-	(2.087)	(2.087)	(32.675.985)	(20.309)	(32.698.381)
Неотписана вредност	10.805.015	6.479.382	17.284.397	102.643.532	1.820	119.929.749
Период завршен 30. септембра 2018.						
Повећања	3.388.986	9.426.940	12.815.926	-	-	12.815.926
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	-	-	-	158.576	-	158.576
Пренос са инвестиција у току	(1.940.070)	(9.609.391)	(11.549.461)	11.549.461	-	-
Обезвређење	-	(3.471)	(3.471)	-	-	(3.471)
Амортизација	-	-	-	(6.269.861)	-	(6.269.861)
Отуђења и отписи	(753.455)	(24.651)	(778.106)	(52.007)	-	(830.113)
Остали преноси	445.236	(446.609)	(1.373)	1.980.026	168	1.978.821
	11.945.712	5.822.200	17.767.912	110.009.727	1.988	127.779.627
На дан 30. септембра 2018.						
Набавна вредност	11.945.712	5.827.758	17.773.470	149.474.499	22.300	167.270.269
Исправка вредности и обезвређење	-	(5.558)	(5.558)	(39.464.772)	(20.312)	(39.490.642)
Неотписана вредност	11.945.712	5.822.200	17.767.912	110.009.727	1.988	127.779.627

12. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Депозити са доспећем преко годину дана	-	2.029.483
Дугорочни кредити	37.272.139	35.863.153
Финансијска средства намењена продаји	173.890	187.311
Остали дугорочни финансијски пласмани	25.882	26.567
<i>Минус текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 7)</i>	(10.927.755)	(3.838.872)
<i>Минус исправка вредности осталих дугорочних финансијских пласмана</i>	(74.408)	(79.600)
	26.469.748	34.188.042

13. ОСТАЛА СТАЛНА ИМОВИНА

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Дати аванси за основна средства	1.447.168	2.148.358
Унапред плаћени трошкови	645.073	689.450
Остала средства	1.031.617	1.034.607
<i>Минус: исправка вредности</i>	(36.946)	(36.946)
	3.086.912	3.835.469

14. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ И ДЕО ДУГОРОЧНИХ ОБАВЕЗА КОЈИ ДОСПЕВА ДО ГОДИНУ ДАНА

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Краткорочни кредити	1.816.128	2.298.487
Обавезе за камату	115.060	106.743
Део дугорочних кредита који доспева до једне године (напомена 18)	6.387.147	5.849.547
Део дугорочних обавеза по финансијском лизингу који доспева до једне године (напомена 18)	95.740	51.155
	8.414.075	8.305.932

15. ДОБАВЉАЧИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Обавезе према добављачима:		
- повезана лица	10.312.649	15.429.094
- трећа лица	21.444.286	15.371.836
Обавезе за дивиденду	3.772.308	3.772.308
Остале обавезе из пословања	24.148	23.278
	35.553.391	34.596.516

Обавезе према повезаним лицима са стањем на дан 30. јуна 2018. године у износу од 10.312.649 РСД (31. децембра 2017: 15.429.094 РСД) најзначајнијим делом се односе на обавезе према добављачу Газпром Њефт Ст. Петерсбург по основу набавке сирове нафте у износу 11.727.340 РСД).

16. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Примљени аванси	1.325.309	1.374.398
Обавезе према запосленима	2.716.850	3.041.616
Разграничења и укалкулисани приход	456.142	435.851
Остале краткорочне не-финансијске обавезе	10.417	28.840
	4.508.718	4.880.705

17. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ ИЗУЗЕВ ПОРЕЗА НА ДОБИТ

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Обавеза за рудну ренту	389.819	280.971
ПДВ	2.438.253	1.668.014
Обавеза за акцизе	5.528.353	4.777.490
Накнада за робне резерве	547.235	527.858
Обавезе за царину	265.162	126.946
Обавезе за остале порезе и таксе	1.884.997	1.853.860
	11.053.819	9.235.139

18. ДУГОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Дугорочни кредити - Газпром Њефт	26.162.094	30.306.970
Банкарски кредити	66.553.926	65.097.574
Обавезе за финансијски лизинг	685.964	247.210
Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 14)	(6.482.887)	(5.900.702)
	86.919.097	89.751.052

Промене на обавезама из финансијских активности приказане су као што следи:

	Дугорочни кредити	Краткорочни кредити (напомена 14)	Финансијски лизинг	Укупно
На дан 1. јануара 2017. године	102.720.930	13.299.544	142.528	116.163.002
Приливи	28.733.261	7.182.689	-	35.915.950
Одливи	(24.459.383)	(18.764.533)	(38.189)	(43.262.105)
Немонетарне трансакције	-	-	115.272	115.272
Курсне разлике (напомена 21)	(7.289.698)	(157.480)	(7.288)	(7.454.466)
На дан 30. септембра 2017. године	99.705.110	1.560.220	212.323	101.477.653
На дан 1. јануара 2018. године	95.404.544	2.298.487	247.210	97.950.241
Приливи	20.732.742	9.208.996	-	29.941.738
Одливи	(23.562.494)	(9.691.224)	(39.388)	(33.293.106)
Немонетарне трансакције	-	-	478.384	478.384
Курсне разлике (напомена 21)	141.228	(131)	(242)	140.855
На дан 30. септембра 2018. године	92.716.020	1.816.128	685.964	95.218.112

(а) Дугорочни кредит - Гаспром Њефт

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 30. септембар 2018. године у износу од 26.162.094 РСД (2017: 30.306.970 РСД), са износом текућег доспећа од 5.507.809 РСД (2017: 5.510.358 РСД), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

(б) Банкарски кредити

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Дугорочни кредити у земљи	53.405.297	43.338.385
Дугорочни кредити у иностранству	13.148.629	21.759.189
	66.553.926	65.097.574
Текуће доспеће дугорочних кредита	(879.338)	(339.189)
	65.674.588	64.758.385

Доспеће банкарских кредита:

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Између 1 и 2 године	11.898.077	23.252.660
Између 2 и 5 година	48.748.360	38.991.710
Преко 5 година	5.028.151	2.514.015
	65.674.588	64.758.385

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских и осталих дугорочних кредита је следећа:

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
УСД	355.750	17.934.250
ЕУР	65.914.486	43.891.080
РСД	688	2.962.633
ЈПЈ	283.002	309.611
	66.553.926	65.097.574

Друштво наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Друштво је уговорило са повериоцима променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор. Руководство очекује да ће Друштво бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Друштво одржава однос задужевања према ЕБИТДА. Руководство верује да је Друштво усаглашено са наведеним ковенантама на дан 30. септембра 2018. и 31. децембра 2017. године.

19. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДЊЕ И ПРАРАДЕ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2018	2017	2018	2017
Трошкови запослених	847.637	760.660	2.525.340	2.293.789
Трошкови материјала и остале опреме (изузев набавки нафте, гаса и нафтних деривата)	185.225	226.261	558.469	669.476
Трошкови одржавања и поправки	968.013	1.023.678	3.015.198	2.793.300
Трошкови електричне енергије за даљу продају	1.876.257	3.198.279	4.495.713	7.392.331
Трошкови енергије и комуналних услуга	581.066	414.463	1.538.780	1.155.469
Трошкови заштите и обезбеђења	133.364	91.209	361.828	235.259
Трошкови осигурања	68.018	70.755	206.272	211.900
Транспортни трошкови	490.428	440.506	1.449.303	1.281.143
Остало	2.228.948	2.027.837	5.949.253	5.744.092
	7.378.956	8.253.648	20.100.156	21.776.759

20. ТРОШКОВИ ПРОДАЈЕ, ОПШТИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШКОВИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2018	2017	2018	2017
Трошкови запослених	2.460.715	2.363.255	7.400.661	7.009.847
Адвокатске, ревизорске и консултантске услуге	399.579	455.083	1.030.197	1.141.840
Трошкови закупа	30.545	28.629	96.766	93.551
Трошкови службеног пута	75.308	85.085	221.119	226.237
Трошкови заштите и обезбеђења	111.560	112.438	343.152	343.656
Трошкови осигурања	29.473	23.804	81.861	73.179
Услуге транспорта и складиштења	87.366	85.513	255.842	256.120
Трошкови исправке вредности спорних потраживања	(183.557)	125.011	(317.036)	78.453
Остало	2.224.936	2.080.374	6.428.812	5.971.064
	5.235.925	5.359.192	15.541.374	15.193.947

21. НЕТО ДОБИЦИ (ГУБИЦИ) ПО ОСНОВУ КУРСНИХ РАЗЛИКА

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2018	2017	2018	2017
Добиси (губици) по основу курсних разлика из активности финансирања				
- добиси по основу курсних разлика	825.425	2.425.796	1.479.949	8.038.567
- губици по основу курсних разлика	(1.144.083)	(136.353)	(1.620.804)	(584.101)
Нето добиси (губици) по основу курсних разлика из пословних активности	81.418	(231.104)	(93.846)	(1.284.501)
	(237.240)	2.058.339	(234.701)	6.169.965

22. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2018	2017	2018	2017
Приходи од камата на депозите у банкама	138.616	206.539	520.435	372.424
Приходи од камата на дате кредите	226.194	228.332	664.259	687.120
Приходи од дивиденде	25.131	156	25.131	156
	389.941	435.027	1.209.825	1.059.700

23. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2018	2017	2018	2017
Расходи камата	552.269	727.263	1.725.140	2.316.193
Ефекат дисконтовања дугорочних резервисања	23.154	35.942	66.839	103.429
Ефекат дисконтовања дугорочних потраживања (напомена 8)	-	(63.922)	(44.661)	(315.289)
Минус: капиталисана камата	(32.444)	(16.198)	(83.833)	(45.812)
	542.979	683.085	1.663.485	2.058.521

24. ОДМЕРАВАЊЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ

У периодичним сажетим финансијским извештајима инвестиционе некретнине и финансијска средства расположива за продају су вреднована по фер вредности. Технике вредновања коришћене у процесу одмеравања фер вредности средстава идентичне су онима обелодањеним у финансијским извештајима на дан 31. децембра 2017. године. Такође, током првих шест месеци 2018. године није било трансфера средстава између хијерархија фер вредновања.

На дан 30. септембра 2018. године, књиговодствена вредност финансијских средстава је приближно једнака њиховој фер вредности.

25. БИЗНИС КОМБИНАЦИЈЕ

У 2018. години, Друштво је стекло једну бензинску станицу у Србији. Укупна пренета вредност плаћена за наведено стицање износи 205.722 РСД. Фер вредност стечених средстава при аквизицији износи 217.660 РСД и разлика представља признати негативан гудвил. Уговор о куповини укључује само стицање имовине бензинске станице и не садржи потенцијалне обавезе.

26. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Заштита животне средине

Руководство Друштва је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од 649.277 РСД (31. децембар 2017: 681.162 РСД) на основу интерне процене о усаглашености Друштва са законском регулативом Републике Србије.

Руководство Друштва сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Порези

Порески закони се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 30. јуна 2018. године да је Друштво измирило све пореске обавезе према држави.

Капиталне обавезе

На дан 30. септембра 2018. године Друштво има закључене уговоре о набавци некретнина, постројења и опреме у износу од 10.877.666 РСД (31. децембар 2017. године: 11.347.097 РСД).

Није било других значајних потенцијалних и преузетих обавеза Друштва.

27. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

У сврху састављања ових периодичних сажетих финансијских извештаја, лица се сматрају повезаним уколико једно лице има контролу над другим или је у могућности да значајно утиче на доношење финансијских и пословних одлука у складу са МРС 24 Повезана правна лица. Повезана правна лица могу ући у пословне трансакције у које стране које нису повезане не би ушле, и трансакције између повезаних страна могу се обављати под другачијим условима него што су то са трећим лицима.

Друштво је у периоду од девет месеци који се завршио 30. септембра 2018. године и у истом периоду претходне године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије.

На дан 30. септембра 2018. године и 31. децембра 2017. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

На дан 30. септембра 2018.	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом
Краткорочни финансијски пласмани	11.072.882	-	-
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	4.195.727	-	614.966
Остала обртна имовина	16.590	-	76.020
Инвестиције у зависна друштва, придружене ентитете и заједничка улагања	13.425.586	-	1.038.800
Дугорочни финансијски пласмани	26.344.384	-	-
Остала стална имовина	11.915	-	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	(3.226.205)	(6.443.713)	(642.731)
Остале краткорочне обавезе	(1.057)	-	(120)
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	(1.820.339)	(5.507.809)	-
Дугорочне финансијске обавезе	-	(20.654.285)	-
	50.019.483	(32.605.807)	1.086.935

На дан 31. децембар 2017.	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом
Краткорочни финансијски пласмани	3.861.747	-	-
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	3.992.812	-	1.023.525
Остала обртна имовина	16.763	-	2.754
Инвестиције у зависна друштва, придружене ентитете и заједничка улагања	13.425.586	-	1.038.800
Дугорочни финансијски пласмани	32.024.282	-	-
Остала стална имовина	97.920	-	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	(2.687.690)	(11.727.340)	(1.014.064)
Остале краткорочне обавезе	-	-	(60.730)
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	(2.303.209)	(5.510.358)	-
Дугорочне финансијске обавезе	-	(24.796.612)	-
	48.428.211	(42.034.310)	990.285

У периоду од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2018. и 2017. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2018. године	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом
Приходи од продаје нафтних деривата. нафте и гаса	12.111.754	-	437.068
Остали приходи	530.557	462	4.006.428
Набавка нафте. гаса и нафтних деривата	(29.880)	(45.583.790)	(8.608)
Трошкови производње и прераде	(3.141.895)	-	(4.111.756)
Трошкови продаје. општи и административни трошкови	(365.591)	-	(6.198)
Транспортни трошкови	(69.229)	-	-
Остали расходи. нето	-	(4.985)	(809)
Финансијски приходи	655.249	-	-
Финансијски расходи	(33.225)	(379.285)	-
	9.657.740	(45.967.598)	316.125

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2017. године	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Заједничка улагања
Приходи од продаје нафтних деривата. нафте и гаса	8.130.312	-	450.630
Остали приходи	870.187	-	7.025.797
Набавка нафте. гаса и нафтних деривата	(25.620)	(20.062.252)	(1.304)
Трошкови производње и прераде	(2.947.579)	-	(7.230.421)
Трошкови продаје. општи и административни трошкови	(372.554)	-	(4.776)
Транспортни трошкови	(68.633)	-	-
Остали расходи. нето	(21.455)	(5.002)	(175)
Финансијски приходи	675.469	-	-
Финансијски расходи	(23.679)	(489.792)	-
	6.239.506	(20.557.046)	239.751

Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:

	Лица под заједничком контролом и придружени ентитети	Остали
На дан 30. септембра 2018. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	2.128.202	-
• Србијагас	-	67.288
• Остале компаније у државном власништву	-	6.558.213
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.592.636)	-
• Србијагас	-	(95.325)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.370)	-
	534.196	6.530.176
На дан 31. децембра 2017. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.446.685	-
• Србијагас	-	109.748
• Република Србија	-	3.740.763
• Остале компаније у државном власништву	-	4.936.110
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.252.736)	-
• Србијагас	-	(77.059)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(13.646)	-
	180.303	8.709.562

	Лица под заједничком контролом и придружени ентитети	Остали
Период који се завршио дана 30. септембра 2018. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	19.494.776	-
• Србијагас	-	632.949
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(159.824)	-
• Србијагас	-	(655.684)
	19.334.952	(22.735)
Период која се завршио дана 30. септембра 2017. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	15.198.024	-
• Србијагас	-	677.478
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(138.725)	-
• Србијагас	-	(691.367)
	15.059.299	(13.889)

Трансакције са друштвима у државном власништву најзначајније се односе на продају нафтних производа на бази цена и услова који се примењују и према трећим лицима.

Трансакције са кључним руководством

За период од девет месеци који се завршио на дан 30. септембра 2018. и 2017. године Друштво је признало 740.326 РСД и 743.813 РСД, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални Директор, чланови Одбора Директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

Консолидовани финансијски извештаји

Консолидовани извештај о финансијској позицији

	Напомене	30. септембар 2018. (неревидирани)	31. децембар 2017.
ИМОВИНА			
Обртна имовина			
Готовински еквиваленти и готовина	6	23.786.039	27.075.370
Краткорочни финансијски пласмани	7	4.246.448	7.666.968
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	8	33.285.574	28.671.743
Залихе	9	40.290.065	36.916.942
Остала обртна имовина	10	6.008.499	5.806.515
Стална средства намењена продаји		163	163
Укупно обртна имовина		107.616.788	106.137.701
Стална имовина			
Некретнине, постројења и опрема	11	280.065.933	264.049.497
Инвестиционе некретнине		1.603.370	1.530.356
Гудвил и остала нематеријална улагања		4.841.294	5.561.145
Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања		2.047.021	2.047.021
Потраживања по основу продаје и остала дугорочна потраживања		73.998	73.411
Дугорочни финансијски пласмани	12	125.364	2.163.760
Одложена пореска средства		1.098.808	2.197.910
Остала стална имовина	13	3.093.291	3.792.519
Укупно стална имовина		292.949.079	281.415.619
Укупно имовина		400.565.867	387.553.320
ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ			
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана			
	14	7.062.792	6.279.124
Добављачи и остале обавезе из пословања	15	35.595.470	35.300.763
Остале краткорочне обавезе	16	5.430.897	5.589.872
Обавезе за порез на добит		810.339	1.952.025
Обавезе за остале порезе изузев пореза на добит	17	12.276.416	10.270.700
Резервисања за обавезе и трошкове		2.054.377	2.847.147
Укупно краткорочне обавезе		63.230.291	62.239.631
Дугорочна резервисања и обавезе			
Дугорочне финансијске обавезе	18	87.490.723	90.495.878
Дугорочне обавезе из пословања		17.936	-
Резервисања за обавезе и трошкове		9.999.051	9.766.303
Укупно дугорочна резервисања и обавезе		97.507.710	100.262.181
Капитал			
Акцијски капитал		81.530.200	81.530.200
Резерве		54.954	40.453
Нераспоређена добит		158.487.802	143.713.351
Капитал који се може приписати власницима Друштва		240.072.956	225.284.004
Капитал који припада учешћима без права контроле		(245.090)	(232.496)
Укупан капитал		239.827.866	225.051.508
Укупно обавезе и капитал		400.565.867	387.553.320

у 000 РСД

Консолидовани извештај о укупном резултату

	Напомена	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
		2018 (неревидирани)	2017 (неревидирани)	2018. (неревидирани)	2017. (неревидирани)
Приходи од продаје нафтних деривата. нафте и гаса		81.179.259	54.256.212	193.679.540	152.482.858
Остали приходи од продаје		5.156.921	6.153.370	13.092.222	15.295.658
Укупно приходи од продаје	5	86.336.180	60.409.582	206.771.762	167.778.516
Набавна вредност нафте. гаса и нафтних деривата		(52.926.869)	(32.397.423)	(122.053.855)	(90.399.231)
Трошкови производње и прераде	19	(7.838.803)	(8.590.678)	(20.777.821)	(21.676.685)
Трошкови продаје. општи и административни трошкови	20	(5.648.019)	(5.770.744)	(16.971.996)	(16.527.886)
Трошкови транспорта		(347.183)	(299.511)	(911.648)	(796.620)
Трошкови амортизације		(5.131.646)	(4.102.384)	(14.482.335)	(12.209.378)
Трошкови пореза изузев пореза на добит		(1.349.403)	(1.184.600)	(3.887.590)	(3.560.012)
Трошкови истраживања		(41.169)	(3.338)	(56.940)	(10.790)
Укупно пословни расходи		(73.283.092)	(52.348.678)	(179.142.185)	(145.180.602)
Остали расходи. нето		(162.377)	(362.263)	(139.616)	(590.994)
Пословни добитак		12.890.711	7.698.641	27.489.961	22.006.920
Нето добитак (губитак) на курсним разликама	21	(256.160)	1.967.723	(253.234)	6.081.472
Финансијски приходи	22	167.301	210.296	555.237	386.530
Финансијски расходи	23	(563.828)	(706.090)	(1.725.828)	(2.132.338)
Укупно остали приходи (расходи)		(652.687)	1.471.929	(1.423.825)	4.335.664
Добитак пре опорезивања		12.238.024	9.170.570	26.066.136	26.342.584
Порески расходи		(1.549.845)	(992.805)	(3.253.795)	(5.005.146)
Одложени порески расходи		(469.602)	(478.259)	(1.099.120)	(1.221.552)
Порез на добит		(2.019.447)	(1.471.064)	(4.352.915)	(6.226.698)
Нето добитак за период		10.218.577	7.699.506	21.713.221	20.115.886
Укупно остали резултат					
Ставке које накнадно неће бити признате у добитку (губитку)					
Ревалоризација основних средстава пренетих на инвестиционе некретнине		-	-	-	1,399
		-	-	-	1,399
Ставке које могу накнадно бити признате у добитку (губитку)					
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају		(364)	1.326	(950)	3.049
Добици по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања		(30.339)	178.745	12.091	466.103
		(30.703)	180.071	11.141	469.152
Укупно остали резултат		(30.703)	180.071	11.141	470.551
Укупан добитак за период		10.187.874	7.879.577	21.724.362	20.586.437
Добит која се може приписати:					
- Акционарима Нафтне индустрије Србије		10.222.821	7.704.413	21.725.910	20.131.285
- Учешћима без права контроле		(4.244)	(4.907)	(12.689)	(15.399)
Добит за период		10.218.577	7.699.506	21.713.221	20.115.886
Укупна добит (губитак) која се може приписати:					
- Акционарима Нафтне индустрије Србије		10.192.877	7.881.687	21.736.956	20.593.956

Напомена	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2018 (неревидирани)	2017 (неревидирани)	2018. (неревидирани)	2017. (неревидирани)
- Учешћима без права контроле	(5.003)	(2.110)	(12.594)	(7.519)
Укупна добит	10.187.874	7.879.577	21.724.362	20.586.437
Зарада по акцији која се може приписати акционарима Нафтне индустрије Србије				
Основна зарада по акцији (РСД по акцији)	62,69	47,25	133,24	123,46
Просечан пондерисани број акција (у милионима)	163	163	163	163

у 000 РСД

Консолидовани извештај о променама на капиталу

Период од шест месеци који се завршио 30. јуна 2018. и 2017. године
(неревидирани)

	Капитал који се може приписати власницима Друштва				Учешћа без права контроле	Укупно капитал
	Акцијски капитал	Резерве	Нераспоређена добит	Укупно		
Стање на дан 1. јануара 2017. године	81.530.200	(567.083)	120.731.166	201.694.283	(213.773)	201.480.510
Добит (губитак) за период	-	-	20.131.285	20.131.285	(15.399)	20.115.886
Остали укупни приход (расход)						
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	3.049	-	3.049	-	3.049
Ревалоризација основних средстава пренетих на инвестиционе некретнине	-	1.399	-	1.399	-	1.399
Добици (губици) по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања	-	458.223	-	458.223	7.880	466.103
Укупан приход (расход) за период	-	462.671	20.131.285	20.593.956	(7.519)	20.586.437
Расподела дивиденде	-	-	(4.021.069)	(4.021.069)	-	(4.021.069)
Укупно трансакције са власником капитала	-	-	(4.021.069)	(4.021.069)	-	(4.021.069)
Стање на дан 30. септембар 2017. године	81.530.200	(104.412)	136.841.382	218.267.170	(221.292)	218.045.878
Стање на дан 1. јануара 2018. године	81.530.200	40.453	143.713.351	225.284.004	(232.496)	225.051.508
Добит (губитак) за период	-	-	21.725.910	21.725.910	(12.689)	21.713.221
Остали укупни приход (расход)						
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	(950)	-	(950)	-	(950)
Продаја финансијских средстава расположивих за продају	-	3.455	(3.455)	-	-	-
Добици по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања	-	11.996	-	11.996	95	12.091
Укупан приход (расход) за период	-	14.501	21.722.455	21.736.956	(12.594)	21.724.362
Расподела дивиденде	-	-	(6.948.004)	(6.948.004)	-	(6.948.004)
Укупно трансакције са власником капитала	-	-	(6.948.004)	(6.948.004)	-	(6.948.004)
Стање на дан 30. септембар 2018. године	81.530.200	54.954	158.487.802	240.072.956	(245.090)	239.827.866

у 000 РСД

Консолидовани извештај о токовима готовине⁸⁶

	Напомене	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
		2018.	2017.
		(неревидирани)	(неревидирани)
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
Добитак пре опорезивања		26.066.136	26.342.584
Корекције за:			
Финансијски расходи	23	1.725.828	2.132.338
Финансијски приходи	22	(555.237)	(386.530)
Нето губитак (добитак) по основу нереализованих курсних разлика		479.028	(6.229.993)
Амортизација		14.482.335	12.209.378
Корекције за остала резервисања		56.940	10.790
Исправка вредности потраживања		382.849	335.027
Write off of dry holes		(239.281)	219.210
Отпис обавеза		(3.266)	(3.040)
Остале неготовинске ставке		139.174	231.926
Токови готовине из пословних активности пре промена на обртном капиталу		42.534.506	34.861.690
Промене на обртном капиталу:			
Потраживања од продаје и остала потраживања		(4.390.999)	15.954.800
Залихе		(3.461.446)	(3.435.738)
Остала обртна имовина		(40.490)	(1.410.312)
Обавезе из пословања и остале обавезе		1.704.200	(4.204.264)
Остали порези изузев пореза на добит		2.016.794	182.148
Укупно промене на обртном капиталу		(4.171.941)	7.086.634
Порез на добит		(4.471.125)	(1.236.163)
Плаћена камата		(1.591.469)	(2.161.896)
Примљена камата		352.071	382.314
Нето токови готовине из пословних активности		32.652.042	38.932.579
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ИНВЕСТИЦИОНИХ АКТИВНОСТИ			
Одливи готовине по основу датих кредита		(47.250)	-
Приливи готовине по основу датих кредита		-	129.779
Одливи готовине по основу улагања у некретнине, постројења и опрему као и нематеријална улагања ⁸⁷		(31.875.783)	(18.872.419)
Приливи по основу продаје некретнина, постројења и опреме		188.289	116.766
Приливи по основу банкарских депозита, нето		5.602.430	(7.982.453)
Остали одливи		(26.988)	(49.321)
Нето токови готовине из инвестиционих активности		(26.159.302)	(26.657.648)
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
Приливи готовине од примљених кредита	18	20.732.743	28.733.261
Готовинске отплате позајмљених износа	18	(23.562.365)	(36.491.816)
Готовинске отплате финансијског лизинга		(75.894)	(74.859)
Исплата дивиденди власницима Друштва	18	(6.948.004)	(4.021.069)
Нето токови готовине из активности финансирања		(9.853.520)	(11.854.483)
Нето смањење готовине и готовинских еквивалената		(3.360.780)	420.448
Курсне разлике по основу прерачуна готовине и готовинских еквивалената		71.449	(335.495)
Готовина и готовински еквиваленти на почетку периода		27.075.370	22.899.342
Готовина и готовински еквиваленти на крају периода		23.786.039	22.984.295

у 000 РСД

⁸⁶ Политика Групе је да токове готовине приказује са укљученим ПДВ.⁸⁷ Нето токови готовине из инвестиционих активности укључују ПДВ у износу од 4,3 млрд РСД (2017: 2,1 млрд РСД)

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје⁸⁸

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије. Нови Сад (у даљем тексту: Друштво) и њена зависна правна лица (заједно: Група). је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Групе обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса.
- Производњу нафтних деривата.
- Трговину нафтним дериватима и гасом и
- Производњу и трговину електричном енергијом.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. Другог фебруара 2009. године ПАО Гаспром Њефт („Гаспром Њефт“) је реализовао куповину 51% основног капитала Нафтне индустрије Србије чиме Друштво постаје зависно друштво Гаспром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва. Гаспром Њефт је реализовао куповину додатних 5.15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56.15%. Крајњи власник Групе је ПАО Гаспром. Руска Федерација.

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво чије се акције котирају на листингу Prime Market Београдске берзе.

Ови периодични сажети финансијски извештаји одобрени су од стране Генералног директора и биће презентовани Одбору Директора ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање финансијских извештаја

Група води књиге и рачуноводствену евиденцију у складу са рачуноводственим и пореским принципима, правилима и праксама захтеваним у земљама у којима послује (претежно у Србији). Приложени периодични сажети консолидовани финансијски извештаји су превасходно припремљени на основу статутарних књига и рачуноводствене евиденције које су кориговане и рекласификоване како би њихова презентација била у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Приложени периодични сажети консолидовани финансијски извештаји састављени су у складу са МРС 34 "Периодично финансијско извештавање". МРС 34 не захтева сва потребна обелодањивања која су прописана Међународним стандардима финансијског извештавања.

Група није обелоданила информације које су суштински идентичне оним обелодањеним у ревидираним консолидованим финансијским извештајима за 2017. годину, као што су значајне рачуноводствене политике и процене, финансијски ризици или друга обелодањивања која нису значајно измењена у износу или садржају у односу на последњи извештајни период. Руководство Групе верује да су обелодањивања у овим периодичним сажетим консолидованим финансијским извештајима довољна да обезбеде адекватно обелодањивање уколико се посматрају упоредо са годишњим консолидованим финансијским извештајима за 2017. годину.

---

⁸⁸ Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 30. јуна 2018. године до 25. јула 2018. године, када су ови периодични сажети консолидовани финансијски извештаји одобрени.

Резултат за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2018. године није нужно показатељ резултата који се очекује за целу годину.

Група као целина не подлеже значајним сезонским осцилацијама.

2.2. Промене рачуноводствених политика

Значајне рачуноводствене политике и процене које су примењене приликом састављања периодичних сажетих консолидованих финансијских извештаја су конзистентне са оним које су примењене приликом састављања консолидованих финансијских извештаја за годину која се завршила дана 31. децембра 2017. године, осим оних које су описане у делу Примена нових Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ).

3. ПРИМЕНА НОВИХ МСФИ

Рачуноводствене политике примењене 1. јануара 2018. године

МСФИ 9 - Финансијски инструменти (измењен у јулу 2014. и примењује се на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018). Почевши од 1 јануара 2018. Група је класификовала финансијска средства у следеће категорије вредновања: средства која се накнадно вреднују по фер вредности кроз биланс успеха, средства која се накнадно вреднују по фер вредности кроз остали свеобухватни резултат и средства која се накнадно вреднују по амортизованом трошку.

Класификацију дужничких инструмената одређује пословни модел који правно лице примењује на управљање финансијским средствима и да ли уговорени новчани токови представљају искључиво плаћања главнице и камате (ИПГК).

Група приказује у осталом свеобухватном резултату промене у фер вредности свих инструмената капитала које су претходно биле класификоване као расположиве за продају, имајући у виду да се ова средства држе као дугорочни стратешки пласмани за које се не очекује да ће бити продати у кратком и средњем року.

Финансијска средства и обавезе претходно класификована у складу са МРС 39 «Финансијски инструменти: Признавање и Вредновање» у оквиру обавеза по основу кредита и потраживања, финансијских средстава која се држе до доспећа и осталих финансијских обавеза која се вреднују по амортизованом трошку коришћењем методе ефективне каматне стопе, у складу са МСФИ 9 «Финансијски инструменти» се класификују као финансијска средства и обавезе која се вреднују по амортизованом трошку. Вредновање новчаних средстава, потраживања по основу продаје и других потраживања и обавеза, дугорочних и краткорочних обавеза по основу кредита и пласмана, пласмана који се држе до доспећа се није променило и иста се вреднују по амортизованом трошку.

МСФИ 15 - Приходи од уговора са купцима (измењен у априлу 2016. године и ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године). Група признаје приходе по основу продаје сирове нафте, нафтних деривата, гаса и осталих производа и услуга у тренутку када се уговорена обавеза испуни и контрола над робом и услугама пренесе на купца. За већину уговора контрола над робом и услугама се преноси на купца у тренутку времена и надокнада постаје безусловна јер за доспелост потраживања узима у обзир само проток времена.

Трансакциона цена искључује износ наплаћен у име треће стране као што је на пример порез на додату вредност и остали порези који се односе на продају.

4. НОВИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

Одређени број нових стандарда, измена и допуна и тумачења стандарда су издати а који важе за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године и нису раније усвојени од стране Групе.

МСФИ 16 - Лизинг (објављен 13. јануара 2016. и ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године). Нови стандард одређује принципе за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање лизинга. У свим пословима лизинга корисник лизинга стиче право на коришћење средства на почетку лизинг периода и уколико се плаћања врше у току периода трајања лизинга, такође и финансирање. У складу са тим, МСФИ 16 искључује класификацију лизинга на оперативни и финансијски лизинг као што налаже МРС 17 и уместо тога, уводи јединствени рачуноводствени модел за лизинг. Корисник лизинга ће бити у обавези да призна: (а) средства и обавезе за све врсте лизинга са трајањем дужим од дванаест месеци, осим ако је основно средство мале вредности и (б) амортизацију средства лизинга одвојено од камате на лизинг обавезу у извештају о укупном резултату. МСФИ 16 значајно преузима из МРС 17 рачуноводствене захтеве за даваоца лизинга. Сходно томе, давалац лизинга наставља да класификује лизинг као оперативни и финансијски, и да различито обухвата ова два типа лизинга. Група тренутно процењује утицај новог стандарда на консолидоване финансијске извештаје.

Осим ако горе није другачије наведено, не очекује се да ће нови стандарди и тумачења имати значајан утицај на периодичне сажете консолидоване финансијске извештаје Групе.

За следеће нове стандарде и обелодањивања, се не очекује да имају материјално значајан утицај на Групу када буду усвојени:

- МСФИ 17 – Уговори о Осигурању (објављени 18. маја 2017. и примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021.).
- ИФРИЦ 23 - Неизвесност у погледу третмана пореза на добит (објављен 7. јуна 2017. и ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).
- Продаја и улагање средстава између ентитета и његових придружених правних лица или заједничких улагања – Измене у МСФИ 10 и МРС 28 (објављене 11. септембра 2014. и ступају на снагу за периоде који почињу на дан или након датума који ће бити одређен од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде).
- Могућност превремене отплате са негативном накнадом – измене МСФИ 9 (објављене 12. октобра 2017. и ступају на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019).

Дугорочна улагања у придружена правна лица и заједничка улагања – измене МРС 28 (објављен 12. октобра 2017. и ступају на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019).

5. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Групе за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2018. и 2017. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Групе су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Групе: истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт

сирове нафте и осталих нафтних деривата. Корпоративна администрација и сегмент Енергетика су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом између сегмената и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја између сегмената се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Групе. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Групе јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (расхода). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за период од шест месеци који се завршио дана 30. септембра 2018. и 2017. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и маркетинг	Елиминације	Укупно
Период од девет месеци који се завршио дана 30 .септембра 2018. године				
Пословни приход сегмента	38.739.966	207.302.660	(39.270.864)	206.771.762
<i>Међусегментни</i>	37.576.442	1.694.422	(39.270.864)	-
<i>Екстерни</i>	1.163.524	205.608.238	-	206.771.762
ЕБИТДА (сегментни резултат)	28.766.037	13.253.230	-	42.019.267
Амортизација	(7.296.139)	(7.186.196)	-	(14.482.335)
Нето губитак од вредновања	(3.477)	(21.164)	-	(24.641)
Нето добитак на курсним разликама	(53.776)	(199.458)	-	(253.234)
Финансијски приходи (расходи). нето	(6.205)	(1.164.386)	-	(1.170.591)
Порез на добит	(216.557)	(4.136.358)	-	(4.352.915)
Сегментни добитак/(губитак)	21.075.219	638.001	-	21.713.220
Период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2017. године				
Пословни приход сегмента	31.433.942	169.103.459	(32.758.885)	167.778.516
<i>Међусегментни</i>	30.439.235	2.319.650	(32.758.885)	-
<i>Екстерни</i>	994.707	166.783.809	-	167.778.516
ЕБИТДА (сегментни резултат)	22.709.283	11.549.299	-	34.258.582
Амортизација	(5.035.652)	(7.173.726)	-	(12.209.378)
Нето губитак од вредновања	-	(23.506)	-	(23.506)
Нето добитак (губитак) на курсним разликама	315.538	5.765.934	-	6.081.472
Финансијски приходи (расходи). нето	(89.487)	(1.656.321)	-	(1.745.808)
Порез на добит	(2.136.528)	(4.090.170)	-	(6.226.698)
Сегментни добитак/(губитак)	15.639.263	4.476.623	-	20.115.886

ЕБИТДА за период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2018. и 2017. године је усаглашена у табели испод:

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од шест месеци који се завршио 30. септембра	
	2018.	2017.	2018.	2017.
	Нето добитак за период	10.218.577	7.699.506	21.713.221
Порез на добит	2.019.447	1.471.064	4.352.915	6.226.698
Финансијски расходи	563.828	706.090	1.725.828	2.132.338
Финансијски приходи	(167.301)	(210.296)	(555.237)	(386.530)
Трошкови амортизације	5.131.646	4.102.384	14.482.335	12.209.378
Нето добитак на курсним разликама	256.160	(1.967.723)	253.234	(6.081.472)
Остали расходи. нето	162.377	362.263	139.616	590.994
Остали неоперативни приходи. нето	(121.590)	(445.783)	(92.645)	(548.710)
ЕБИТДА	18.063.144	11.717.505	42.019.267	34.258.582

Анализа укупних прихода од продаје (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2018.		
	Домаће тржиште	Извоз	Укупно
Продаја сирове нафте	-	1.056.256	1.056.256
Продаја природног гаса	1.410.169	-	1.410.169
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	1.410.169	-	1.410.169
Продаја нафтних деривата	141.366.475	49.846.641	191.213.116
Малопродаја	46.145.292	12.847.141	58.992.433
Велепродаја	95.221.183	36.999.500	132.220.683
Продаја електричне енергије	478.885	4.453.682	4.932.567
Остала продаја	5.464.714	2.694.940	8.159.654
Продаја укупно	148.720.243	58.051.519	206.771.762

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2017.		
	Домаће тржиште	Извоз	Укупно
Продаја сирове нафте	-	891.183	891.183
Продаја природног гаса	1.906.477	-	1.906.477
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	1.906.477	-	1.906.477
Продаја нафтних деривата	113.816.619	35.868.579	149.685.198
Малопродаја	40.667.665	11.951.100	52.618.765
Велепродаја	73.148.954	23.917.479	97.066.433
Продаја електричне енергије	343.791	7.545.629	7.889.420
Остала продаја	4.869.878	2.536.360	7.406.238
Продаја укупно	120.936.765	46.841.751	167.778.516

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од 132.220.683 РСД (2017: 97.066.433 РСД) приходи у износу од 19.494.776 РСД (2017: 15.198.024 РСД) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемију. Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Продаја електричне енергије највећим делом се односи на продају Gazprom Marketing & Trading Co. Ltd-у. у износу од 3.988.435 РСД (2017: 7.022.733 РСД). Ова продаја приказана је у оквиру сегмента Прерада и маркетинг.

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама у износу од 6.256.032 РСД (2017: 5.799.782 РСД).

Седиште Групе је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је 148.720.243 РСД (2017: 120.936.765 РСД), док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио 58.051.519 РСД (2017: 46.841.751 РСД).

Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

	Период од девет месеци који се завршио 30.септембра	
	2018.	2017.
Продаја сирове нафте	1.056.256	891.183
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
<i>Бугарска</i>	13.471.675	9.761.132
<i>Босна и Херцеговина</i>	13.059.904	8.897.726
<i>Румунија</i>	10.827.763	7.606.850
<i>Остала тржишта</i>	12.487.298	9.602.871
	49.846.641	35.868.579
Продаја електричне енергије	4.453.682	7.545.629
Остали приходи	2.694.940	2.536.360
	58.051.519	46.841.751

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

Стална имовина, осим финансијских инструмената и одложених пореских средстава (без средстава за бенефиције за запослене нити права која проистичу из уговора о осигурању), по земљи:

	30. септембар	
	2018.	31. децембар 2017.
Србија	263.952.692	249.437.031
Бугарска	7.151.373	7.334.652
Босна и Херцеговина	7.194.839	7.401.758
Румунија	8.211.693	6.967.529
Мађарска	-	28
	286.510.597	271.140.998

6. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	30.септембар 2018.	31. децембар 2017.
Готовина у банци и благајна	13.219.134	15.897.022
Депозити са доспећем до 3 месеца	8.912.666	9.417.753
Новчана средства на ескроу рачуну	1.434.684	1.521.241
Остала новчана средства	219.555	239.354
	23.786.039	27.075.370

Новчана средства на ескроу рачуну на дан 30. септембра 2018. године у износу од 1.434.684 РСД (31. децембар 2017: 1.521.241 РСД) највећим делом се односе на депонована средства у складу са учешћем у заједничком улагању преко којег ће будући ветропарк Пландиште бити руковођен. У складу са договором, Група у сваком моменту може повући средства са рачуна.

7. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	30.септембар 2018.	31. децембар 2017.
Краткорочни кредити	50.838	2.210
Депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана	4.186.617	7.645.689
Остала краткорочна финансијска средства	11.249	21.325
<i>Минус исправка вредности</i>	(2.256)	(2.256)
	4.246.448	7.666.968

На дан 30. септембра 2018. године депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана износе 4.186.617 РСД (31. децембра 2017. године: 7.645.689 РСД) односе се на депозите пласиране у динарима у пословним банкама са каматном стопом од 4.15% до 4.65% годишње.

8. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	30.септембар 2018.	31. децембар 2017.
Потраживања по основу продаје:		
- повезаним лицима	616.118	1.024.133
- трећим лицима	34.383.911	28.265.729
- држави и компанијама у државном власништву	8.753.703	10.233.306
	43.753.732	39.523.168
Остала потраживања према повезаним лицима	328.358	269.242
Потраживања за нефактурисани приход	246.337	227.630
	44.328.427	40.020.040
<i>Минус исправка вредности потраживања по основу продаје и осталих потраживања:</i>		
- трећим лицима	(9.281.754)	(9.483.852)
- држави и компанијама у државном власништву	(1.761.099)	(1.864.445)
	(11.042.853)	(11.348.297)
Укупно за потраживања по основу продаје	33.285.574	28.671.743

Старосна структура ових потраживања била је следећа:

	30.септембар 2018.	31. децембар 2017.
Неисправљена и недоспела потраживања	29.214.472	25.624.198
Неисправљена а доспела потраживања:		
до 30 дана	2.264.275	2.156.358
од 1 до 3 месеца	1.021.392	237.143
од 3 месеца до 1 године	230.413	146.553
преко 1 године	555.022	507.491
Укупно	33.285.574	28.671.743

Руководство Групе верује да нето потраживања, укључена у старосну анализу у табели изнад, су у потпуности наплатава.

Валутна структура потраживања по основу продаје и других потраживања Групе је следећа:

	30.септембар 2018.	31. децембар 2017.
РСД	29.139.096	21.681.702
ЕУР	1.090.651	4.283.546
УСД	1.264.235	982.442
Остало	1.791.592	1.724.053
	33.285.574	28.671.743

Промене на исправци вредности потраживања по основу продаје и других потраживања Групе су:

Потраживања по основу продаје и остала потраживања			
	Трећа лица	Држава и компаније у државном власништву	Укупно
На дан 1. јануара 2017. године	9.728.531	11.563.533	21.292.064
Резервисања за обезвређење потраживања	264.701	19.907	284.608
Укидање резервисања	(147.255)	(19.983)	(167.238)
Потраживања отписана током године као ненаплата	(24.074)	-	(24.074)
Отпуштање дисконта (напомена 23)	-	(100.225)	(100.225)
Пренос са дугорочног дела	-	208.808	208.808
Курсне разлике	(449)	(323.771)	(324.220)
Остало	(53.098)	(1)	(53.099)
На дан 30. септембра 2017. године	9.768.356	11.348.268	21.116.624
На дан 1. јануара 2018. године	9.483.852	1.864.445	11.348.297
Резервисања за обезвређење потраживања	93.119	4.133	97.252
Укидање резервисања	(260.024)	(85.258)	(345.282)
Потраживања отписана током године као ненаплата	(10.772)	(3.534)	(14.306)
Отпуштање дисконта (напомена 23)	-	(44.661)	(44.661)
Курсне разлике	1.676	-	1.676
Остало	(26.097)	25.974	(123)
На дан 30. септембра 2018. године	9.281.754	1.761.099	11.042.853

Трошкови обезвређења или отписа су укључени у трошкове продаје, опште и административне трошкове у консолидованом извештају о укупном резултату. Износи резервисања за обезвређење се углавном отписују када се више не очекује прилив готовине.

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања. Остале класе у оквиру потраживања по основу продаје и других потраживања не садрже средства која су обезвређена.

9. ЗАЛИХЕ

	30. септембра 2018.	31. децембар 2017.
Сирова нафта	23.001.364	22.312.814
Нафтни деривати	13.632.972	12.708.119
Материјал	7.628.839	5.918.849
Остало	999.012	1.085.655
<i>Минус: Исправка вредности</i>	(4.972.122)	(5.108.495)
	40.290.065	36.916.942

10. ОСТАЛА ОБРТНА ИМОВИНА

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Дати аванси	889.625	666.931
Потраживања за ПДВ	458.142	286.562
Разграничени ПДВ	2.103.930	1.419.963
Унапред плаћени трошкови	394.688	236.846
Унапред плаћени трошкови царине	32.204	32.368
Унапред плаћена акциза	1.844.017	1.898.628
Остала краткорочна потраживања	12.238.129	13.213.771
<i>Минус: Исправка вредности</i>	(11.952.236)	(11.948.554)
	6.008.499	5.806.515

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 30. јуна 2018. године у износу 2.103.930 РСД (31. децембра 2017: 1.419.963 РСД) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду. а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 30. септембра 2018. године у износу од 1.844.017 РСД (31. децембар 2017: 1.898.628 РСД) се односи на акцизу плаћену држави за готове производе складиштене на неакцизном складишту.

Остала краткорочна потраживања се најзначајнијим делом односе на обрачунате камате и спорна потраживања која су обезвређена.

Промене на рачунима исправке вредности осталих краткорочних потраживања Групе су приказане у табели испод:

	Дати аванси	Остала краткорочна потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2017. године	261.983	11.736.780	11.998.763
Исправка вредности остале обртне имовине	5.253	135.855	141.108
Укидање исправке вредности	(340)	(55.253)	(55.593)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(36.339)	(36.339)
Остало	-	50.324	50.324
На дан 30. септембра 2017. године	266.896	11.831.367	12.098.263
На дан 1. јануара 2018. године	261.100	11.687.454	11.948.554
Исправка вредности остале обртне имовине	1.962	16.719	18.681
Укидање исправке вредности	(822)	(13.612)	(14.434)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(3.936)	(3.936)
Остало	-	3.371	3.371
На дан 30. септембра 2018. године	262.240	11.689.996	11.952.236

Старосна структура остале обртне имовине била је следећа:

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Неисправљена и недоспела потраживања	249.008	1.294.564
Неисправљена а доспела потраживања:		
до 30 дана	6.528	11.365
од 1 до 3 месеца	5.588	7.147
од 3 месеца до 1 године	64.281	36.055
преко 1 године	80.357	41.710
Укупно	405.762	1.390.841

Остала обртна имовина у нето износу приказана у старосној анализи не укључују не-финансијска средства као што су ПДВ, акциза и сл.

11. НЕКРЕТНИНЕ. ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Средства за производњу нафте и гаса	Средства за прераду	Средства за маркетинг и дистрибуцију	Остале некретнине. постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2017.						
Набавна вредност	127.806.623	110.525.127	65.310.661	20.170.463	34.864.554	358.677.428
Исправка вредности и обезвређење	(30.936.760)	(35.174.792)	(27.816.298)	(9.600.428)	(1.388.883)	(104.917.161)
Неотписана вредност	96.869.863	75.350.335	37.494.363	10.570.035	33.475.671	253.760.267
Период завршен 30. јуна 2017.						
Повећања	-	-	405	626	16.666.535	16.667.566
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	134.606	-	-	-	-	134.606
Пренос са инвестиција у току	13.995.221	2.106.526	1.138.318	266.715	(17.506.780)	-
Пренос на инвестиционе некретнине	-	-	(22.698)	(2.313)	-	(25.011)
Пренос на стална средства намењена продаји	-	(14.361)	-	(101.798)	-	(116.159)
Обезвређење	-	-	(20.874)	-	(8.059)	(28.933)
Амортизација	(4.724.287)	(4.255.052)	(1.750.299)	(593.011)	(3.689)	(11.326.338)
Отуђења и отписи	(19.258)	(7.610)	(139.870)	(4.561)	(93.706)	(265.005)
Остали преноси	(41.023)	(141.282)	(37.370)	178.313	43.149	1.787
Транслационе резерве	18	-	(539.176)	2.317	(231.818)	(768.659)
	106.215.140	73.038.556	36.122.799	10.316.323	32.341.303	258.034.121
На дан 30. септембра 2017.						
Набавна вредност	141.743.684	112.400.575	65.304.481	20.356.786	34.461.379	374.266.905
Исправка вредности и обезвређење	(35.528.544)	(39.362.019)	(29.181.682)	(10.040.463)	(2.120.076)	(116.232.784)
Неотписана вредност	106.215.140	73.038.556	36.122.799	10.316.323	32.341.303	258.034.121
На дан 1. јануара 2018.						
Набавна вредност	147.452.224	114.239.048	65.305.683	20.338.124	36.549.810	383.884.889
Исправка вредности и обезвређење	(37.114.232)	(40.818.582)	(29.653.958)	(10.189.787)	(2.058.833)	(119.835.392)
Неотписана вредност	110.337.992	73.420.466	35.651.725	10.148.337	34.490.977	264.049.497
Период завршен 30. септембра 2018.						
Повећања	-	-	1	996	30.321.808	30.322.805
Бизнис комбинације	-	-	-	-	217.660	217.660
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	158.576	-	-	-	-	158.576
Пренос са инвестиција у току	12.017.033	1.386.171	3.610.329	286.764	(17.300.297)	-
Пренос на инвестиционе некретнине	-	-	(81.328)	-	-	(81.328)
Пренос на стална средства намењена продаји	-	-	-	-	-	-
Обезвређење	-	-	(23.931)	-	(13.419)	(37.350)
Амортизација	(6.980.077)	(4.182.159)	(1.880.370)	(576.370)	(3.606)	(13.622.582)
Отуђења и отписи	(36.445)	(72.932)	(17.725)	(11.919)	(780.408)	(919.429)
Остали преноси	1.980.026	(1.400.947)	20.705	(610.504)	4.423	(6.297)
Транслационе резерве	(3)	(1)	(9.519)	64	(6.160)	(15.619)
	117.477.102	69.150.598	37.269.887	9.237.368	46.930.978	280.065.933
На дан 30. септембра 2018.						
Набавна вредност	162.078.885	113.765.056	69.303.362	18.998.144	49.006.803	413.152.250
Исправка вредности и обезвређење	(44.601.783)	(44.614.458)	(32.033.475)	(9.760.776)	(2.075.825)	(133.086.317)
Неотписана вредност	117.477.102	69.150.598	37.269.887	9.237.368	46.930.978	280.065.933

Средства за производњу нафте и гаса

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја	Укупно инвестиције у току (истраживање и развој)	Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
На дан 1. јануара 2017.						
Набавна вредност	20.139.905	4.274.452	24.414.357	127.806.623	31.406	152.252.386
Исправка вредности и обезвређење	(26.494)	(876)	(27.370)	(30.936.760)	(20.312)	(30.984.442)
Неотписана вредност	20.113.411	4.273.576	24.386.987	96.869.863	11.094	121.267.944
Период завршен 30. септембра 2017.						
Повећања	3.701.099	9.228.980	12.930.079	-	-	12.930.079
	-	-	-	134.606	-	134.606
Пренос са инвестиција у току	(3.089.976)	(10.904.350)	(13.994.326)	13.995.221	(895)	-
Остали преноси	(856.887)	831.107	(25.780)	(41.023)	975	(65.828)
Амортизација	(3.689)	-	(3.689)	(4.724.287)	(38)	(4.728.014)
Отуђења и отписи	(71.897)	(18.913)	(90.810)	(19.258)	-	(110.068)
Транслационе резерве	(222.796)	-	(222.796)	18	(4)	(222.782)
	19.569.265	3.410.400	22.979.665	106.215.140	11.132	129.205.937
На дан 30. септембра 2017.						
Набавна вредност	19.595.020	3.411.276	23.006.296	141.743.684	32.342	164.782.322
Исправка вредности и обезвређење	(25.755)	(876)	(26.631)	(35.528.544)	(21.210)	(35.576.385)
Неотписана вредност	19.569.265	3.410.400	22.979.665	106.215.140	11.132	129.205.937
На дан 1. јануара 2018.						
Набавна вредност						
Исправка вредности и обезвређење	18.580.168	2.929.684	21.509.852	147.452.224	32.323	168.994.399
Неотписана вредност	(58.882)	(2.087)	(60.969)	(37.114.232)	(21.223)	(37.196.424)
Период завршен 30. септембра 2018.						
Повећања						
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	4.354.428	10.009.004	14.363.432	-	-	14.363.432
Пренос са инвестиција у току	-	-	-	158.576	-	158.576
Остали преноси	(1.942.257)	(10.074.776)	(12.017.033)	12.017.033	-	-
Обезвређење	445.236	(448.796)	(3.560)	1.980.026	140	1.976.606
Амортизација	-	(3.477)	(3.477)	-	-	(3.477)
Отуђења и отписи	(3.606)	-	(3.606)	(6.980.077)	-	(6.983.683)
Транслационе резерве	(748.521)	(15.507)	(764.028)	(36.445)	(2)	(800.475)
	(7.001)	-	(7.001)	(3)	-	(7.004)
На дан 30. септембра 2018.	20.619.565	2.394.045	23.013.610	117.477.102	11.238	140.501.950
Набавна вредност						
Исправка вредности и обезвређење	20.682.022	2.399.609	23.081.631	162.078.885	31.549	185.192.065
Неотписана вредност	(62.457)	(5.564)	(68.021)	(44.601.783)	(20.311)	(44.690.115)
	20.619.565	2.394.045	23.013.610	117.477.102	11.238	140.501.950

12. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Депозити са доспећем преко годину дана	-	2.029.483
Финансијска средства намењена продаји	173.890	187.310
Остали дугорочни финансијски пласмани	25.882	26.567
<i>Минус исправка вредности финансијских средстава намењених продаји</i>	(61.848)	(67.392)
<i>Минус исправка вредности осталих дугорочних финансијских пласмана</i>	(12.560)	(12.208)
	125.364	2.163.760

13. ОСТАЛА СТАЛНА ИМОВИНА

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Дати аванси за основна средства	1.453.548	2.105.408
Унапред плаћени трошкови	645.073	689.450
Остала средства	1.031.616	1.034.607
<i>Минус: исправка вредности</i>	(36.946)	(36.946)
	3.093.291	3.792.519

14. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ И ДЕО ДУГОРОЧНИХ ОБАВЕЗА КОЈИ ДОСПЕВА ДО ГОДИНУ ДАНА

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Обавезе за камату	230.085	179.540
Део дугорочних кредита који доспева до једне године (напомена 18)	6.735.552	6.047.159
Део дугорочних обавеза по финансијском лизингу који доспева до једне године (напомена 18)	97.155	52.425
	7.062.792	6.279.124

15. ДОБАВЉАЧИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Обавезе према добављачима:		
- повезана лица	7.109.920	12.774.912
- трећа лица	24.687.356	18.727.747
Обавезе за дивиденду	3.772.308	3.772.308
Остале обавезе из пословања	25.886	25.796
	35.595.470	35.300.763

Обавезе према повезаним лицима са стањем на дан 30. септембра 2018. године у износу од 7.109.920 РСД (31. децембра 2017: 12.774.912 РСД) најзначајнијим делом се односе на обавезе према добављачу Газпром НефтЊефт Ст. Петербург по основу набавке сирове нафте у износу од 6.443.713 РСД (31. децембра 2017: 11.727.340 РСД).

16. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Примљени аванси	1.587.626	1.439.243
Обавезе према запосленима	3.326.379	3.664.823
Разграничења и укалкулисани приход	504.061	455.538
Остале краткорочне не-финансијске обавезе	12.831	30.268
	5.430.897	5.589.872

17. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ ИЗУЗЕВ ПОРЕЗА НА ДОБИТ

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Обавеза за рудну ренту	389.819	280.971
ПДВ	2.723.316	1.913.685
Обавеза за акцизе	6.098.675	5.258.815
Накнада за робне резерве	547.235	527.858
Обавезе за царину	381.361	209.018
Обавезе за остале порезе и таксе	2.136.010	2.080.353
	12.276.416	10.270.700

18. ДУГОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Дугорочни кредити - Газпром Њефт	26.162.094	30.306.970
Банкарски кредити и остали дугорочни кредити	67.252.504	65.796.475
Обавезе за финансијски лизинг	870.149	432.562
Остале дугорочне обавезе	38.683	59.455
Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 14)	(6.832.707)	(6.099.584)
	87.490.723	90.495.878

Промене на обавезама Групе из финансијских активности приказане су као што следи:

	Дугорочни кредити	Краткорочни кредити (напомена 14)	Финансијски лизинг	Укупно
На дан 1. јануара 2017. године	103.449.326	12.189.945	343.080	115.982.351
Приливи	28.733.261	-	-	28.733.261
Одливи	(24.459.383)	(12.032.433)	(74.859)	(36.566.675)
Немонетарне трансакције	-	-	141.992	141.992
Курсне разлике (напомена 21)	(7.313.924)	(157.512)	(7.272)	(7.478.708)
На дан 30. септембра 2017. године	100.409.280	-	402.941	100.812.221
На дан 1. јануара 2018. године	96.103.445	-	432.562	96.536.007
Приливи	20.732.743	-	-	20.732.743
Одливи	(23.562.365)	-	(75.894)	(23.638.259)
Немонетарне трансакције	-	-	513.916	513.916
Курсне разлике (напомена 21)	140.775	-	(435)	140.340
На дан 30. септембра 2018. године	93.414.598	-	870.149	94.284.747

(а) Дугорочни кредит - Гаспром Њефт

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 30 септембра 2018. године у износу од 26.162.094 РСД (2017: 30.306.970 РСД), са износом текућег доспећа од 5.507.809 РСД (2017: 5.510.358 РСД), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

(б) Банкарски и остали дугорочни кредити

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Дугорочни кредити у земљи	53.405.297	43.338.384
Дугорочни кредити у иностранству	13.847.207	22.458.091
	67.252.504	65.796.475
Текуће доспеће дугорочних кредита	(1.227.744)	(536.801)
	66.024.760	65.259.674

Доспеће банкарских и осталих дугорочних кредита:

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
Између 1 и 2 године	12.096.484	23.403.612
Између 2 и 5 година	48.900.441	39.342.047
Преко 5 година	5.027.835	2.514.015
	66.024.760	65.259.674

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских и осталих дугорочних кредита је следећа:

	30. септембар 2018.	31. децембар 2017.
УСД	355.750	17.934.250
ЕУР	66.613.062	47.551.800
РСД	690	814
ЈПЈ	283.002	309.611
	67.252.504	65.796.475

Група наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Група је уговорила са повериоцима фиксне и променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор. Руководство очекује да ће Група бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Група одржава однос консолидованог задуживања према консолидованој ЕБИТДА. Руководство верује да је Група усаглашена са наведеним ковенантима на дан 30. септембра 2018. и 31. децембра 2017. године.

19. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДЊЕ И ПРЕРАДЕ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2018	2017	2018	2017
Трошкови запослених	1.583.507	1.442.440	4.739.464	4.345.590
Трошкови материјала и остале опреме (изузев набавки нафте, гаса и нафтних деривата)	587.043	590.953	1.717.557	1.567.698
Трошкови одржавања и поправки	902.947	839.432	2.772.206	2.169.608
Трошкови електричне енергије за даљу продају	1.875.717	3.189.479	4.475.377	7.464.026
Трошкови енергије и комуналних услуга	1.089.313	652.371	2.595.651	1.882.701
Трошкови заштите и обезбеђења	133.364	91.209	361.828	235.259
Трошкови осигурања	68.018	70.755	206.272	211.900
Транспортни трошкови	478.944	573.554	1.382.711	1.505.553
Остало	1.119.950	1.140.485	2.526.755	2.294.350
	7.838.803	8.590.678	20.777.821	21.676.685

20. ТРОШКОВИ ПРОДАЈЕ, ОПШТИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШКОВИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2018	2017	2018	2017
Трошкови запослених	2.731.976	2.629.621	8.265.796	7.703.353
Адвокатске, ревизорске и консултантске услуге	203.343	267.786	574.768	731.858
Трошкови закупа	95.711	90.336	285.225	286.491
Трошкови службеног пута	75.446	85.625	222.987	227.888
Трошкови заштите и обезбеђења	126.773	127.777	385.695	398.981
Трошкови осигурања	31.422	24.353	85.355	76.029
Услуге транспорта и складиштења	42.341	28.596	120.013	132.042
Трошкови исправке вредности спорних потраживања	(164.280)	128.094	(300.564)	78.800
Остало	2.505.287	2.388.556	7.332.721	6.892.444
	5.648.019	5.770.744	16.971.996	16.527.886

21. НЕТО ДОБИЦИ (ГУБИЦИ) ПО ОСНОВУ КУРСНИХ РАЗЛИКА

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2018	2017	2018	2017
Добиси (губици) по основу курсних разлика из активности финансирања				
- добиси по основу курсних разлика	860.120	(4.713.661)	1.579.410	8.188.507
- губици по основу курсних разлика	(1.181.303)	7.011.838	(1.719.750)	(709.799)
Нето добиси (губици) по основу курсних разлика из пословних активности	65.023	(330.454)	(112.894)	(1.397.236)
	(256.160)	1.967.723	(253.234)	6.081.472

22. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2018	2017	2018	2017
Приходи од камата на депозите у банкама	138.833	207.357	521.096	374.723
Приходи од камата на дате кредите	3.337	2.783	9.010	11.651
Приходи од дивиденде	25.131	156	25.131	156
	167.301	210.296	555.237	386.530

23. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2018	2017	2018	2017
Расходи камата	575.288	752.472	1.793.988	2.396.781
Ефекат дисконтовања дугорочних резервисања	23.155	35.941	66.839	103.429
Ефекат дисконтовања дугорочних потраживања	-	(63.922)	(44.661)	(315.289)
Минус: капиталисана камата	(34.615)	(18.401)	(90.338)	(52.583)
	563.828	706.090	1.725.828	2.132.338

24. ОДМЕРАВАЊЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ

У периодичним сажетим консолидованим финансијским извештајима инвестиционе некретнине и финансијска средства расположива за продају су вреднована по фер вредности. Технике вредновања коришћене у процесу одмеравања фер вредности средстава идентичне су онима обелодањеним у консолидованим финансијским извештајима на дан 31. децембра 2017. године. Такође, током првих шест месеци 2018. године није било трансфера средстава између хијерархија фер вредновања.

На дан 30. септембра 2018. године, књиговодствена вредност финансијских средстава је приближно једнака њиховој фер вредности.

25. БИЗНИС КОМБИНАЦИЈЕ

У 2018. години, Група је стекла једну бензинску станицу у Србији. Укупна пренета вредност плаћена за наведено стицање износи 205.722 РСД. Фер вредност стечених средстава при аквизицији износи 217.660 РСД и разлика представља признати негативан гудвил. Уговор о куповини укључује само стицање имовине бензинске станице и не садржи потенцијалне обавезе.

26. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Заштита животне средине

Руководство Групе је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од 673.277 РСД (31. децембар 2017: 681.162 РСД) на основу интерне процене о усаглашености Групе са законском регулативом Републике Србије.

Руководство Групе сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Порези

Порески закони се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 30. јуна 2018. године да је Група измирила све пореске обавезе према држави

Капиталне обавезе

На дан 30. септембра 2018. године Група има закључене уговоре о набавци некретнина, постројења и опреме у износу од 10.877.666 РСД (31. децембар 2017. године: 11.347.097 РСД) и радове бушења и истраживања у износу од 76,50 милиона УСД (31. децембар 2017. године: 58.17 милиона УСД).

Није било других значајних потенцијалних и преузетих обавеза Групе.

27. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

У сврху састављања ових периодичних сажетих консолидованих финансијских извештаја, лица се сматрају повезаним уколико једно лице има контролу над другим или је у могућности да значајно утиче на доношење финансијских и пословних одлука у складу са МРС 24 Повезана правна лица. Повезана правна лица могу ући у пословне трансакције у које стране које нису повезане не би ушле, и трансакције између повезаних страна могу се обављати под другачијим условима него што су то са трећим лицима.

Група је у периоду од шест месеци који се завршио 30. јуна 2018. године и у истом периоду претходне године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије.

На дан 30. септембра 2018. године и 31. децембра 2017. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

На дан 30. септембра 2018.	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Заједничка улагања
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	-	606.586	337.890
Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања	-	-	2.047.021
Остала обртна имовина	-	76.020	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	(6.443.713)	(664.058)	(2.149)
Остале краткорочне обавезе	-	(2)	(118)
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	(5.507.809)	-	-
Дугорочне финансијске обавезе	(20.654.285)	-	-
	(32.605.807)	(57.474)	2.382.644

На дан 31. децембра 2017.	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Заједничка улагања
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	-	-	2.047.021
Инвестиције упридружене ентитете и заједничка улагања	-	2.754	-
Остала обртна имовина	(11.727.340)	(1.047.572)	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	-	(60.730)	-
Остале краткорочне обавезе	(5.510.358)	-	-
Краткорочне финансијске обавезе и текуће доспеће дугорочних обавеза	(24.796.612)	-	-
Дугорочне финансијске обавезе	(42.034.310)	(81.415)	2.316.263
	(42.034.310)	(81.415)	2.316.263

У периоду од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2018. и 2017. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2018. године	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Заједничка улагања
Приходи од продаје нафтних деривата. нафте и гаса	-	436.604	464
Остали приходи	462	3.988.432	18.605
Набавка нафте. гаса и нафтних деривата	(45.583.790)	(8.608)	-
Трошкови производње и прераде	-	(4.136.345)	-
Трошкови продаје. општи и административни трошкови	-	(6.198)	-
Остали расходи. нето	(4.985)	(809)	-
Финансијски расходи	(379.285)	-	-
	(45.967.598)	273.076	19.069

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2017. године	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Заједничка улагања
Приходи од продаје нафтних деривата. нафте и гаса	-	450.590	-
Остали приходи	-	7.026.197	-
Набавка нафте. гаса и нафтних деривата	(20.062.252)	(451.894)	-
Трошкови производње и прераде	-	(7.269.422)	-
Трошкови продаје. општи и административни трошкови	-	(4.776)	-
Остали расходи. нето	(5.002)	(175)	-
Финансијски расходи	(489.792)	-	-
	(20.557.046)	(249.480)	-

Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:

	Лица под заједничком контролом и придружени ентитети	Остали
На дан 30. септембра 2018. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	2.128.202	-
• Србијагас	-	67.288
• Остале компаније у државном власништву	-	6.558.213
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.592.636)	-
• Србијагас	-	(95.325)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.370)	-
	534.196	6.530.176
На дан 31. децембра 2017. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.446.685	-
• Србијагас	-	109.748
• Република Србија	-	3.740.763
• Остале компаније у државном власништву	-	4.936.110
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.252.736)	-
• Србијагас	-	(77.059)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(13.646)	-
	180.303	8.709.562

	Лица под заједничком контролом и придружени ентитети	Остали
Период који се завршио дана 30. септембра 2018. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	19.494.776	-
• Србијагас	-	632.949
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(159.824)	-
• Србијагас	-	(655.684)
	19.334.952	(22.735)
Период која се завршио дана 30. септембра 2017. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	15.198.024	-
• Србијагас	-	677.478
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(138.725)	-
• Србијагас	-	(691.367)
	15.059.299	(13.889)

Трансакције са друштвима у државном власништву најзначајније се односе на продају нафтних производа на бази цена и услова који се примењују и према трећим лицима.

Трансакције са кључним руководством

За период од шест месеци који се завршио на дан 30. септембра 2018. и 2017. године Група је признала 740.326 РСД и 743.813 РСД, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални Директор, чланови Одбора Директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

Изјава лица одговорних за састављање извештаја

Овиме изјављујемо, да су према нашем најбољем сазнању, периодични сажети финансијски извештаји састављени уз примену одговарајућих међународних рачуноводствених стандарда финансијског извештавања, као и да су израђени у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије („Службени гласник РС” бр. 62/2013), који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим МСФИ, као и прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије⁸⁹ и да дају истините и објективне податке о имовини, обавезама, добицима и губицима и финансијском положају и пословању Групе, укључујући и друштва која су укључена у консолидоване извештаје.

Антон Фјодоров

Бранко Митровић

(М.П.)

Заменик генералног директора,
Директор функције за финансије,
економику, планирање и рачуноводство
НИС а.д. Нови Сад

Директор Департамента за
рачуноводство
Функција за финансије, економику,
планирање и рачуноводство
НИС а.д. Нови Сад

⁸⁹ Имајући у виду разлике између ове две регулативе, ови периодични сажети финансијски извештаји одступају од МСФИ у следећем:

- Друштво је финансијске извештаје саставило у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије, који није у складу са захтевима МРС 1 – “Презентација финансијских извештаја”.
- „Ванбилансна средства и обавезе” су приказана на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

Контакти

НИС а.д. Нови Сад

е-маил: office@nis.eu

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија
(021) 481 1111

Милентија Поповића 1
11000 Београд, Србија
(011) 311 3311

Односи са инвеститорима

е-маил: Investor.Relations@nis.eu

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија

Сектор за послове са мањинским акционарима

е-маил: servis.akcionara@nis.eu

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија
Инфо сервис: (011) 22 000 55

Извештај садржи изјаве о неизвесним будућим догађајима. Изјаве о неизвесним будућим догађајима обухватају изјаве које нису историјске чињенице, изјаве у вези с намерама НИС Групе, веровања или тренутна очекивања у вези са, између осталог, резултатима пословања НИС Групе, финансијским стањем и ликвидношћу, изгледима, расту, стратегијама и индустријским гранама у којима НИС Група послује. Из разлога што се односе на догађаје и зависе од околности које могу али не морају да се остваре у будућности, изјаве о неизвесним будућим догађајима по својој природи подразумевају ризике и неизвесност, укључујући али се не ограничавајући на ризике и неизвесности које је НИС Група идентификовала у другим јавно доступним документима. НИС Група упозорава да не постоји гаранција да ће се изјаве о неизвесним будућим догађајима остварити у будућности и да стварни резултати пословања, финансијско стање и ликвидност, као и развој индустријске гране у којој НИС Група послује могу у значајној мери да се разликују од оних који су представљени или претпостављени изјавама о неизвесним будућим догађајима. Додатно, и уколико резултати пословања НИС Групе, њено финансијско стање и ликвидност, као и развој индустријске гране у којој НИС Група послује буду у складу са овде садржаним изјавама о неизвесним будућим догађајима, такви резултати и развој нису индикативни за резултате и развој у наступајућим периодима. Информације садржане у овом Извештају дате су на датум овог Извештаја и могуће су њихове измене без претходне најаве.